

Bundel van de Vergadering Algemeen Bestuur Laborijn van 10 juli 2020

- 1 Opening en vaststelling agenda
- 2 Vaststelling verslag vorige vergadering
 - Concept verslag AB 12 juni 2020.docx
- 3 Mededelingen/Ingekomen stukken
- 3.1 Vervanging algemeen directeur tijdens vakantie
- 4 Besluitvorming
- 4.a Jaarstukken 2019 inclusief het verslag van de accountant
 - 1. Aanbiedingsbrief jaarstukken 2019 DB aan AB.docx
 - 2. Jaarstukken 2019 14-4-2020.pdf
 - 3. Laborijn verkort jaarverslag 2019.pdf
 - 4. Accountantsverslag 2019 Laborijn (w.g.).pdf
- 4.b Controleprotocol 2020
 - 1. Voorstel auditcie aan AB inzake controleprotocol 2020.docx
 - 2. Controleprotocol 2020.docx
- 5 Ter bespreking
- 5.a Begroting 2021 en meerjarenraming 2022 - 2024
 - 1. Aanbiedingsbrief begroting 2021 DB aan AB.docx
 - 20200108 Begroting 2021 en meerjarenraming 2022-2024 t.b.v. AB.pdf
- 6 Rondvraag
- 7 Sluiting

Overleg: **Algemeen Bestuur Laborijn**

Datum: **12 juni 2020**

Aanwezig:

de heer J.C. Wikkerink	: Lid AB/DB, wethouder gemeente Aalten
de heer T.M.M. Kok	: Lid AB, wethouder gemeente Aalten
de heer E.J. Huizinga	: Voorzitter AB/DB, wethouder gemeente Doetinchem
de heer F.H.T. Langeveld	: Lid AB, wethouder gemeente Doetinchem
de heer M.G.E. Som	: Lid AB/DB, wethouder gemeente Montferland
mevrouw G.J.M. Mijnen	: Plv. lid AB, wethouder gemeente Montferland
de heer B. Hiddinga	: Lid AB/DB, wethouder gemeente Oude IJsselstreek
de heer L.G. Kuster	: Lid AB, wethouder gemeente Oude IJsselstreek
de heer J. Spruit	: Manager Laborijn
de heer M. Hendriksen	: Juridisch beleidsadviseur Laborijn (verslag)

In verband met de maatregelen tegen de verspreiding van het coronavirus heeft de vergadering plaatsgevonden in de raadzaal van het stadhuis te Doetinchem.

1. Opening en vaststelling van de agenda

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom in het bijzonder mevrouw Mijnen die de heer Sinderdinck vervangt en de heer Spruit die de heer Janssen vervangt. De agenda wordt conform vastgesteld.

2. Vastelling van de verslagen van de vorige vergaderingen

Het verslag van 8 mei 2020 wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Mededelingen/stukken ter kennisname

Er zijn geen mededelingen en geen stukken ter kennisname.

4. Uittreding gemeente Oude IJsselstreek

De voorzitter beschrijft in het kort het proces dat geleid heeft tot het thans voorliggende voorstel en vraagt de leden om een reactie. De heer Langeveld reageert door op te merken dat hij blij is met het stuk dat nu voorligt en dat het college van de gemeente Doetinchem daarmee akkoord kan gaan. Hij stelt vast dat aan de voorwaarden met betrekking tot de belangen van de medewerkers en de klanten van Laborijn wordt voldaan. Daarbij zijn heldere afspraken gemaakt ten aanzien van de uitvoering van de WSW. Ook de heer Kuster is van mening dat er nu een voor alle partijen goed voorstel ligt inclusief de schadebeperkende maatregelen. Hij is blij dat de positie van de SW medewerkers duidelijk is geworden en dat zij bij Laborijn kunnen blijven via een dienstverleningsovereenkomst. Hij benadrukt dat de gemeente Oude IJsselstreek een andere weg kiest, maar daarbij wil samenwerken en kennis delen met de andere gemeenten.

De heer Wikkerink stelt vast dat aan de randvoorwaarden die door de gemeente Aalten zijn gesteld wordt voldaan, met name ten aanzien van de positie van de SW medewerkers uit Oude IJsselstreek. Hij bedankt de stuurgroepleden en het verkenningsteam van harte voor hun inzet. Voor wat betreft de regionale samenwerking sluit hij aan bij de woorden van de heer Kuster. Hij benadrukt daarbij het belang van deze samenwerking voor de kwetsbare doelgroepen in de arbeidsmarktregio Achterhoek. De gemeente Aalten streeft ernaar om het voorstel nu zo snel mogelijk in het college te behandelen. De heer Som merkt op dat de voortzetting van de uitvoering van de WSW taken van Oude IJsselstreek door Laborijn een goede zaak is voor alle partijen. Het voorstel zal positief aan het college van Montferland worden voorgelegd. Dit gebeurt volgende week danwel de week erop.

De voorzitter concludeert dat er overeenstemming is over het voorstel en dat deze bestaat uit twee onderdelen, waarbij ruimte is voor een eigen aanpak. Hij merkt op dat er een belangrijke stap is gezet voor de toekomstige samenwerking, waarin het belang van de klanten en medewerkers centraal staat.

Het algemeen bestuur besluit conform het advies van het dagelijks bestuur om:

1. In te stemmen met het voorstel uittreding Oude IJsselstreek en dienstverleningsovereenkomst WSW;
2. Op basis van dit voorstel het eveneens bijgevoegde ontwerpbesluit als uittreedvoorstel vast te stellen;
3. Na vaststelling bij het onder 2 genoemde besluit dit ter vaststelling te zenden aan de colleges van de deelnemende gemeenten. Daarbij is de mogelijkheid dat colleges, ondanks de onderlinge samenhang, separaat besluiten op de uittreding en de dienstverleningsovereenkomst;
4. De algemeen directeur te verzoeken, in nauwe afstemming met Oude IJsselstreek, de belangstellingsregistratieprocedure voor vast personeel alvast te starten;
5. Het conceptpersbericht vast te stellen.

5. Rondvraag

Van de rondvraag wordt geen gebruik gemaakt.

6. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter de vergadering. Aansluitend is er een persmoment.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur 10 juli 2020

De secretaris

De voorzitter

J-H. Janssen

drs. E.J. Huizinga MBA

Aanbiedingsbrief jaarstukken 2019

Aan: Algemeen Bestuur

Van: Dagelijks Bestuur

Betreft: vaststellen jaarstukken 2019

Datum 10 juli 2020

Inleiding

Bijgaand ontvangt u de jaarstukken 2019 van Laborijn, bestaande uit het jaarverslag (programmaverantwoording en verplichte paragrafen) en de jaarrekening over het jaar 2019. Met de jaarstukken geven wij een beeld van de wijze waarop Laborijn de haar toevertrouwde opdracht in 2019 heeft vorm gegeven. Hierbij ligt de focus met name op de mate waarin de beoogde doelstellingen zijn gerealiseerd. Het verslag gaat vooral in op de meer financieel getinte activiteiten c.q. de financiële effecten van de activiteiten die wij in het verslagjaar hebben ondernomen.

Inhoud

Naast alle activiteiten gericht op het verder verbeteren van onze dienstverlening hebben we uiteraard zo goed en zorgvuldig als mogelijk de aan ons opgedragen taken uitgevoerd. In de paragrafen 4.1 tot en met 4.4 vindt u een uitgebreidere verantwoording van de resultaten.

Ten aanzien van het programma Inkomen & Maatschappelijke participatie kunnen wij u mededelen dat we de begroting gehaald hebben zowel financieel als wat betreft klantaantallen in de bijstand. Wel zijn er verschillen te zien tussen de gerealiseerde resultaten per gemeenten. Zo is de daling van het klantenbestand voor de gemeenten Aalten hoger dan verwacht en voor de gemeente Doetinchem lager dan verwacht. Hier is bij de verantwoording in de 4^e kwartaalrapportage 2019 uitgebreid bij stilgestaan. Het financiële resultaat van het programma bedraagt € 140.329 negatief doordat de salariskosten die direct aan het programma worden toegerekend hoger waren dan verwacht.

Het programma Ontwikkelen naar Werk bestaat uit enerzijds de re-integratieactiviteiten voornamelijk gericht op het realiseren van uitstroom en anderzijds uit de uitvoering van de Wsw. De re-integratieactiviteiten kenmerkten zich in 2019 met name door de verdere uitbouw van de werkacademie. We hebben in 2019 mooie uitstroomcijfers gerealiseerd. Daarnaast is voor de gemeente Doetinchem begin 2019 de bestuursopdracht gestart. Het financiële resultaat van het programma Ontwikkelen naar Werk bedraagt € 59.459 positief.

Het programma Werkgeversdienstverlening & Detachering laat een financieel resultaat zien van € 4.553.470 positief. Dit komt met name doordat de Wsw opbrengsten in dit programma verantwoord worden. Daarnaast is de rijksbijdrage Wsw in 2019 ruim € 850.000 positiever bijgesteld door het Rijk.

Het programma Algemene overhead laat een overschrijding zien van € 18.000 ten opzichte van de begrotingswijziging. Dit komt met name door de incidentele lasten. Stolwijk & Kelderman Accountants heeft de jaarstukken gecontroleerd en heeft inmiddels een goedkeurende verklaring afgegeven voor zowel de getrouwheid als de financiële rechtmatigheid. De accountant heeft zijn bevindingen verwoord in het accountsverslag over het boekjaar 2019. Dit verslag is u separaat toegezonden en wordt u tijdens de vergadering nader toegelicht.

Het voordelig resultaat in 2019 is voor mutaties bestemmingsreserves in totaal € 602.241. Daarnaast is afgesproken een bedrag van € 490.101 te onttrekken aan de bestemmingsreserve plan van aanpak organisatieontwikkeling. Dit bedrag is gelijk aan de gemaakte kosten voor de organisatieontwikkeling in 2019. Hiermee komt het resultaat van Laborijn in 2019 na mutatie reserves op € 1.092.342.

Hieronder is het resultaat per programma in tabel vorm weergegeven:

Resultaat per programma	Realisatie 2019	Begroting 2019 na wijziging	Begroting 2019 voor wijziging	Realisatie 2018
Inkomen en Maatschappelijke Participatie	-140.329	-278.822	-	-101.133
Ontwikkelen naar Werk	59.459	246.130	140.299	-314.658
Werkgeversdienstverlening en Detachering	4.553.470	4.395.022	4.108.117	4.667.045
Algemene Overhead	-3.380.258	-3.362.693	-4.248.416	-4.355.016
Totaal Resultaat	1.092.342	999.637	-	-103.763

Voorstel resultaatbestemming 2019

Het voorstel is om het positief resultaat van 2019 van € 1.092.342 als volgt te bestemmen:

- € 35.186 toe te voegen aan de nieuw te vormen bestemmingsreserve pilots gemeente Aalten;
- € 230.970 toe te voegen aan de bestemmingsreserve re-integratiegelden;
- € 826.186 toe te voegen aan de Algemene reserve;

Daarnaast wordt aan de bestemmingsreserve vakantiegelden/ -dagen een bedrag van € 60.000 onttrokken ten gunste van de algemene reserve.

De post algemene reserve ziet er als volgt uit na resultaatbestemming 2019.

Algemene reserve na resultaatbestemming (x € 1.000)	
Saldo 1 januari 2019	4.403
- Onttrekking resultaat 2018	-215
- Onttrekking ten behoeve van bestemmingsreserve Plan van aanpak	-2.074
Subtotaal algemene reserve voor resultaat bestemming	2.114
- Toevoeging resultaat 2019	826
- Toevoeging vanuit bestemmingsreserve vakantiegelden en -dagen	60
Totaal algemene reserve na resultaatbestemming 31 december 2019	3.000

Het benodigde weerstandsvermogen is bij het opmaken van de jaarstukken 2019 als volgt doorgerekend:

	A	B	C
Risico omschrijving	Kans	Financieel gevolg in € (x 1.000)	Risicobuffer in € (x 1.000)
1 Risico voor overcapaciteit en transitievergoedingen ambtelijk personeel	25%	1.636	409
2 Risico voor mismatch ambtelijk personeel	25%	186	46
3 Verlies van een grote klant van openbaar aanbestede werken	50%	407	203
4 Verlaging SW-rijksbijdrage gedurende het jaar	50%	516	258
5 De stijging van de SW-lonen is 2% hoger dan verwacht	25%	263	66
6 Sleutelfunctionarissen vertrekken en functies kunnen moeilijk worden vervuld	25%	150	38
7 Faillissement debiteuren	50%	183	92
8 Twee van de zes grote detacheringsklanten vallen weg	50%	605	303
9 Risico's voortvloeiend uit samenwerkingsverbanden	25%	50	13
10 Leegstand in bedrijfspanden door verlies aan capaciteit wegens de pandmarkt	50%	75	38
11 Marges interne productie activiteiten Laborijn staat onder druk.	50%	45	23
12 Ziekteverzuim SW loopt op met 5%	25%	366	91
13 Ziekteverzuim ambtelijk personeel loopt op met 5%	10%	537	54
14 Beheers- en apparaatskosten vallen hoger uit dan begroot	50%	682	341
15 Verslechtering productiviteit SW-bestand	50%	40	20
16 Het niet realiseren van maatregelen begroting	20%	2.200	440
Totaal	31%	7.941	2.433

Weerstandscapaciteit			
Algemene reserve begin 2019			2.114
Resultaatverdeling 2019			886
Stelpost incidentele onvoorziene uitgaven			-
A. Totaal			3.000
B. Berekend risico (zie boven)	31%	7.941	2.433
Ratio weerstandsvermogen (A/B)			1,23

Volgens de notitie weerstandsvermogen zou de ratio van het weerstandsvermogen tussen de 0,8 en 1,2 moeten liggen.

Doetinchem, 10 juli 2020

Het Dagelijks Bestuur van Laborijn

De waarnemend secretaris
J-H. Janssen

De voorzitter
drs. E.J. Huizinga MBA

Aldus besloten door het Algemeen Bestuur van Laborijn op 10 juli 2020.

De waarnemend secretaris
J-H. Janssen

De voorzitter
drs. E.J. Huizinga MBA

Jaarstukken

Laborijn 2019

Voorwoord

Het afgelopen jaar was een turbulent jaar. Zo was er het rapport van Berenschot en het uiteindelijke besluit van de gemeente Oude IJsselstreek om uit te treden. Niets menselijks is ons vreemd en de neiging is vaak om de moeilijke en niet goed lopende dingen voorop te stellen. Dat doet echter geen recht aan de werkelijkheid.

We kunnen namelijk ook terugkijken op 2019 als een succesvol jaar. Een jaar waarin 732 inwoners niet langer afhankelijk zijn van een uitkering. 325 van hen zijn uitgestroomd naar werk. Vaak zelfstandig en een aantal ook met loonkostensubsidie.

Natuurlijk hebben zich ook inwoners gemeld die we moesten helpen met inkomen of het zetten van stappen naar werk. Per saldo is het totaal aantal huishoudens dat van een uitkering afhankelijk is toch gedaald. Circa 80% van de Wsw'ers is gedetacheerd en dat betekent dat we er nog steeds in slagen om medewerkers een stap naar buiten te laten zetten.

Hoewel we in het begin van 2018 moesten rapporteren dat de begroting onder druk stond, sluiten we 2019 ook in financieel opzicht positief af met een voordelig saldo van € 1,1 miljoen.

2019 is ook het jaar waarin we geleerd hebben dat we niet altijd de menselijk maat hanteerden en op een goede manier communiceerden met onze klanten.

We hebben vanaf de zomer concrete acties ondernomen om dit te verbeteren. Met z'n allen hebben we ons ingezet en blijven we ons inzetten om een partner te zijn in de Achterhoek waar mensen en hun problemen de maat zijn.

Jan-Henk Janssen
Waarnemend algemeen directeur

Voorwoord	2
1. Bericht van het Bestuur	5
1.1 Bestuurlijke taken	5
1.2 Algemene ontwikkelingen op bestuurlijk niveau	5
2. Kerngegevens	6
2.1 Kengetallen ambtelijk	6
2.2 Kengetallen Wsw	7
2.3 Kengetallen Participatiewet	9
3. Organisatie	10
3.1 Doelstellingen	10
3.2 Organogram per 31 december 2019	11
4. Jaarverslag	12
4.1 Programma Inkomen & Maatschappelijke participatie	12
4.1.1 Programmalasten	14
4.2 Programma Ontwikkelen naar Werk	23
4.2.1 Programmalasten	25
4.3 Programma Werkgeversdienstverlening & Detachering	27
4.3.1 Programmalasten	29
4.4 Programma Algemene Overhead	32
4.4.1 Programmalasten	32
4.4.2 Beleidsindicatoren	34
4.5 Verplichte paragrafen	35
4.5.1 Bedrijfsvoering	35
4.5.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	38
4.5.3 Onderhoud kapitaalgoederen	40
4.5.4 Financiering	41
4.5.5 Verbonden partijen	43
4.6 Sociaal jaarverslag	44
5. Jaarrekening	50
5.1 Balans per 31 december	50
5.2 Overzicht van baten en lasten	52
5.2.1 Incidentele baten en lasten	53
5.2.2 Voorstel tot vaststelling van de jaarrekening	53
5.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	54
5.4 Toelichting op de balans	56
5.4.1 Activa	56
5.4.2 Passiva	58
5.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten	61
5.5.1 Programma Inkomen & Maatschappelijke participatie	61
5.5.2 Programma Ontwikkelen naar Werk	62
5.5.3 Programma Werkgeversdienstverlening & Detachering	63
5.5.4 Programma Algemene Overhead	64
5.5.5 Begrotingsrechtmatigheid	64
5.5.6 Overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld (x € 1.000)	65
5.6 WNT-verantwoording	66
5.7 De bijlage met verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen (Sisa)	68
5.8 Gebeurtenissen na balansdatum: Coronavirus (COVID-19)	68

6. Overige gegevens	69
6.1 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant.....	69
6.2 Jaarverslag Ondernemingsraad en Onderdelencommissie 2019	70
Bijlage 1 Verloopoverzicht materiële vaste activa	72

1. Bericht van het Bestuur

1.1 Bestuurlijke taken

Laborijn is een juridisch zelfstandige organisatie met een dagelijks en een algemeen bestuur op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen. De deelnemende gemeenten hieraan zijn: Aalten, Doetinchem, Montferland en Oude IJsselstreek. De gemeente Montferland heeft alleen de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) neergelegd bij Laborijn. De overige gemeenten hebben de volgende wettelijke en overige taken overgedragen aan Laborijn:

- Wet sociale werkvoorziening (Wsw)
- Participatiewet
- Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (loaz)
- Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (loaw)
- Wet inburgering
- Artikel 1.13 Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen, met uitzondering van medisch geïndiceerden

Laborijn voert ook andere taken/diensten uit:

- wij verlenen diverse ondersteunende diensten voor het Werkgeversservicepunt Achterhoek
- wij verrichten sinds het vierde kwartaal 2018 de salarisadministratie voor de Wsw-medewerkers in dienst bij GelreWerkt!

In de uitvoering van deze taken houdt Laborijn ook rekening met de afspraken en verordeningen die in regionaal verband zijn gemaakt.

1.2 Algemene ontwikkelingen op bestuurlijk niveau

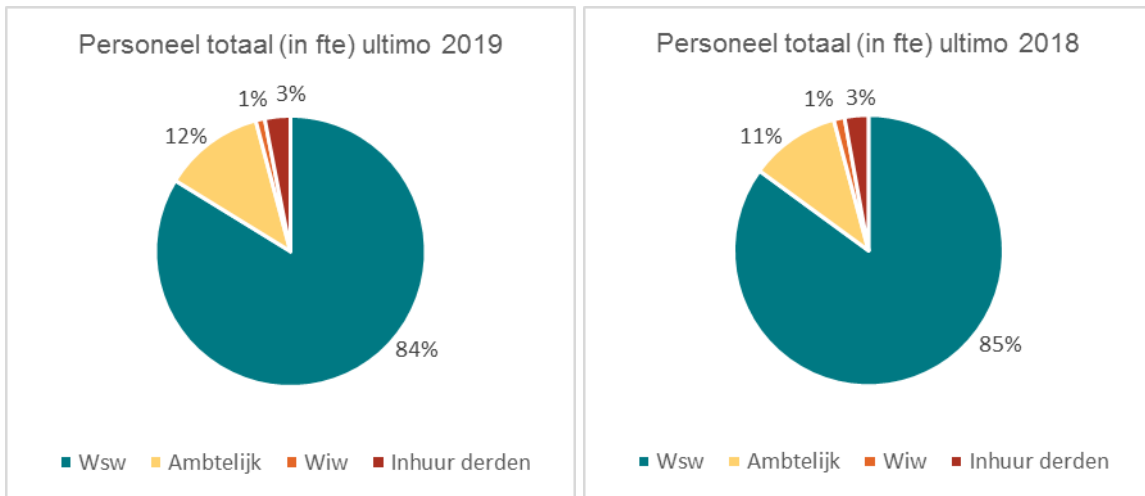
Het algemeen bestuur (AB) bestaat uit 8 leden: Jorik Huizinga (wethouder gemeente Doetinchem), Ted Kok (wethouder gemeente Aalten), Bert Kuster (wethouder gemeente Oude IJsselstreek), Frans Langeveld (wethouder gemeente Doetinchem), Wim Sinderdinck (wethouder gemeente Montferland), Martin Som (wethouder gemeente Montferland), Peter van de Wardt tot 27 september 2019, vanaf 27 september 2019 Ben Hiddinga (wethouder gemeente Oude IJsselstreek) en Joop Wikkerink (wethouder gemeente Aalten).

Het dagelijks bestuur van Laborijn is afkomstig uit 4 leden van het algemeen bestuur. Daarnaast komt 1 lid van buiten de kring van het algemeen bestuur. Het dagelijks bestuur bestond in 2019 uit: Jorik Huizinga, Martin Som, tot 27 september 2019 Peter van de Wardt, daarna vervangen door Ben Hiddinga, Joop Wikkerink en Rolf Winter (extern lid).

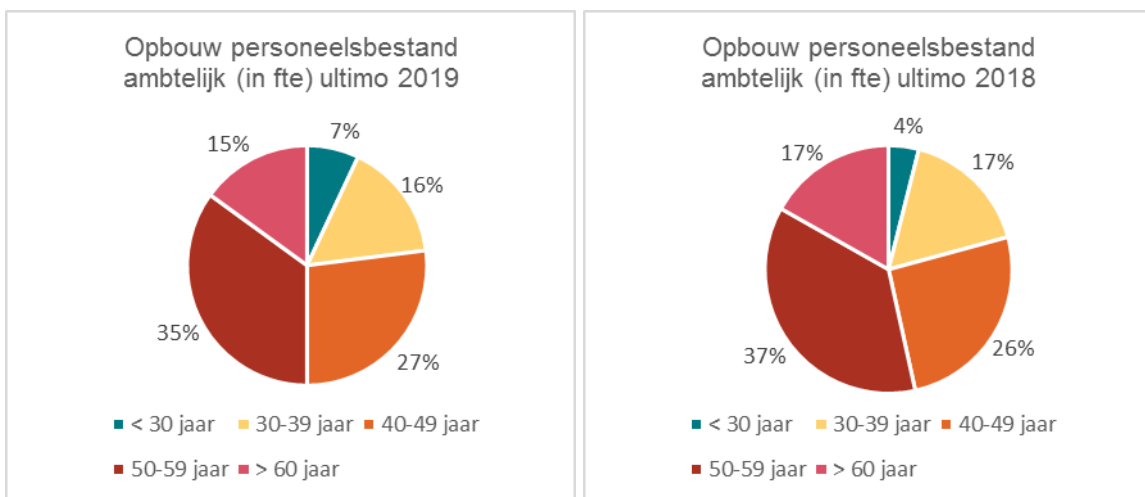
Het algemeen bestuur heeft in het afgelopen jaar 5 keer vergaderd. Het dagelijks bestuur 17 keer. Op de agenda van het AB stonden onder meer de onderwerpen: de jaarstukken 2018 met het bijbehorende accountantsverslag 2018, de kadernota 2020-2023, de meerjarenbegroting 2020-2023, normenkader en controletoleranties 2019, de technische begrotingswijzigingen 2019 en de inhoud van de opdracht accountantscontrole.

2. Kerngegevens

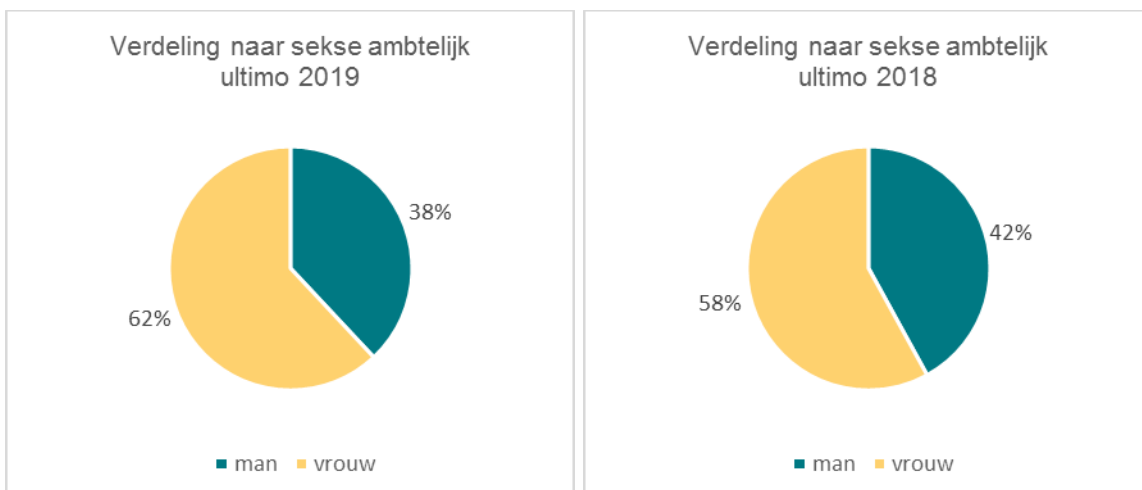
2.1 Kengetallen ambtelijk (2019: 134 fte)

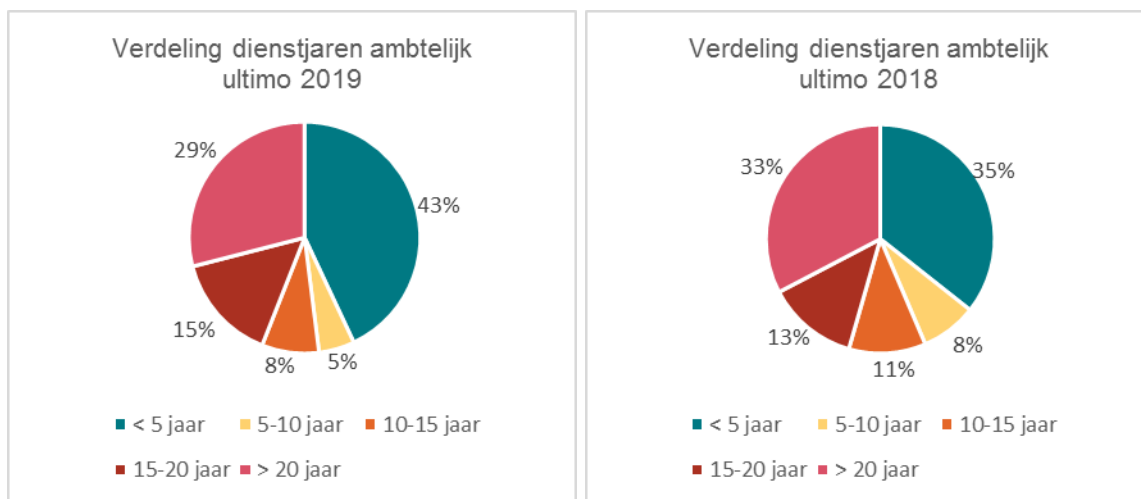
In dit overzicht zijn vrijwel geen wijzigingen ten opzichte van 2018. Belangrijkste afwijkingen zijn de daling van de Wsw-populatie en de stijging bij het ambtelijk personeel.

Wat opvalt is de toename van het aantal ambtelijke medewerkers < 30 jaar, van 4% naar 7%.

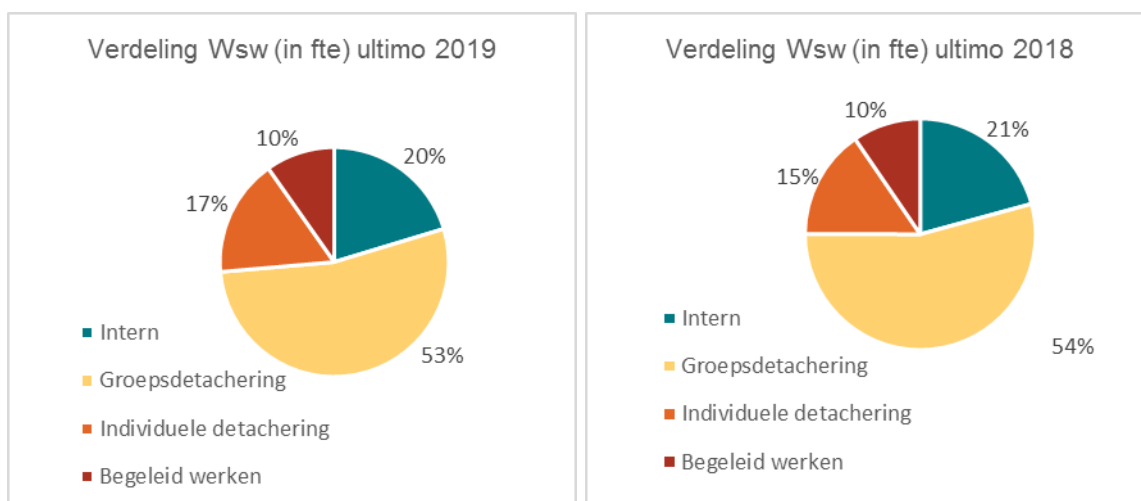

Het aantal vrouwelijke medewerkers is in 2019 opnieuw gestegen (62% vrouw ten opzichte van 38% man).

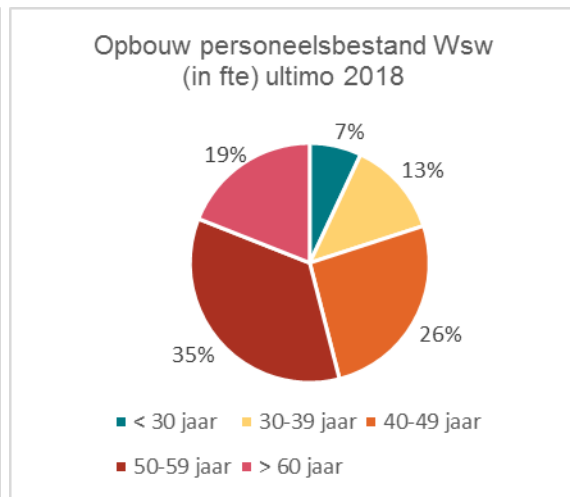
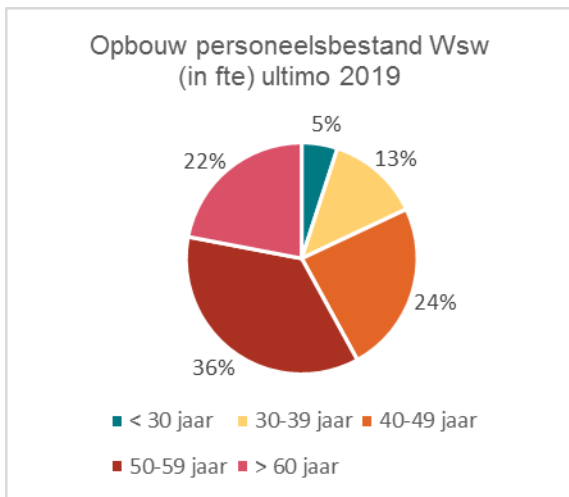

Wat opvalt is een verhoging van het percentage < 5 jaar. Dit heeft te maken met veel nieuwe indiensttredingen in 2019.

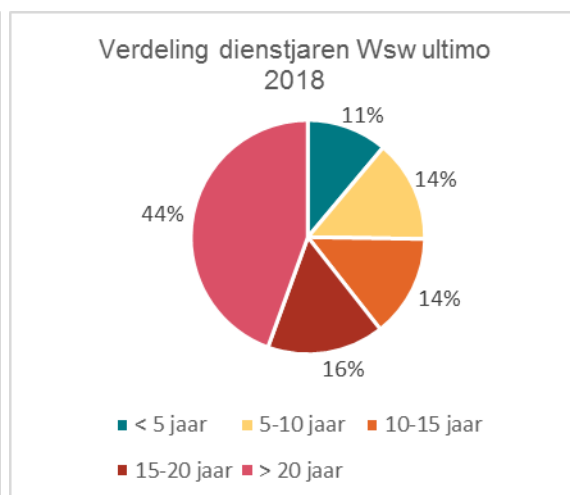
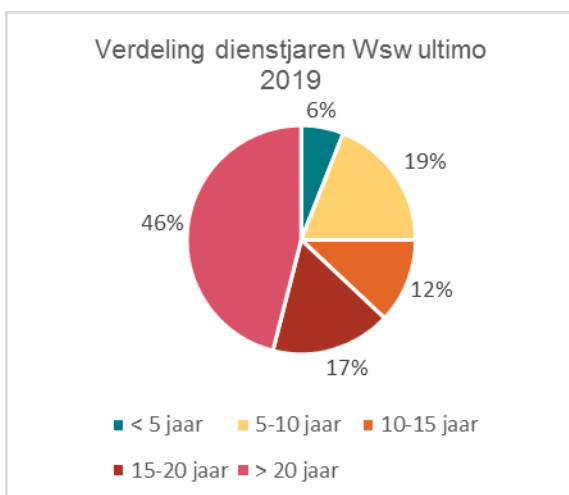
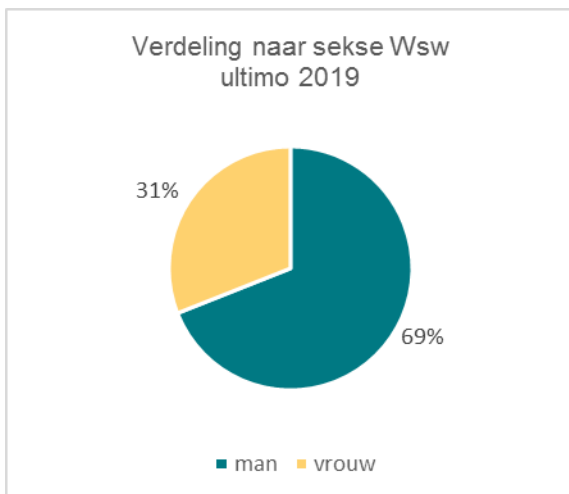
2.2 Kengetallen Wsw (2019: 929 fte)

Intern en groepsdetachering zijn iets gedaald ten gunste van individuele detacheringen.

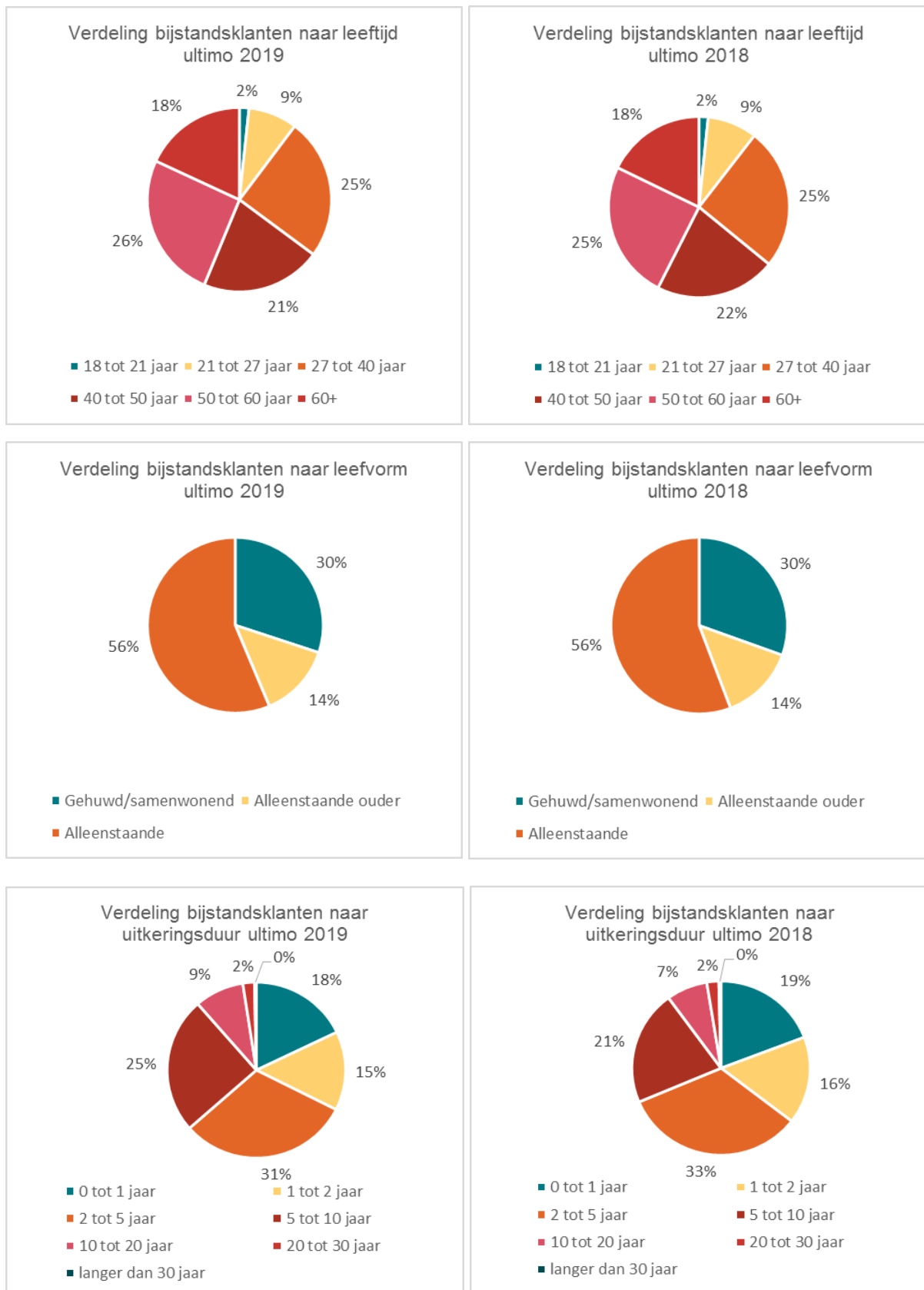

Bij de Wsw zien we een afname van het aantal medewerkers < 30 jaar. Dit heeft te maken met het feit dat geen nieuwe instroom meer plaatsvindt.

Bij de Wsw zien we een tegenovergestelde ontwikkeling aan die van ambtelijk. Omdat in de Wsw geen nieuwe instroom meer plaatsvindt daalt het percentage < 5 jaar.

2.3 Kengetallen Participatiewet (2019: 2453 bijstandsklanten)

Zoals uit bovenstaande tabellen blijkt, is er in de leeftijden, leefvorm en uitkeringsduur weinig veranderd ten opzichte van vorig jaar. Wel zien we dat de groep met een uitkering korter dan 5 jaar procentueel afneemt.

3. Organisatie

3.1 Doelstellingen

Elke inwoner moet de kans hebben op een zo zelfstandig mogelijk leven. Dat is de missie van Laborijn. In de visie van Laborijn draagt werk daaraan bij. Wij ondersteunen inwoners voor wie werk zoeken en vinden niet vanzelfsprekend is, op hun weg naar een baan. Is die baan nog niet mogelijk of lukt het alleen met een vorm van ondersteuning of begeleiding? Dan staan wij ook voor de inwoner klaar.

Doelstellingen

Sinds 1 januari 2015 is de Participatiewet van kracht. Dit is 1 regeling die de Wet werk en bijstand (Wwb), de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en een deel van de Wet arbeidsbeperking jonggehandicapten (Wajong) vervangt. Het doel van de Participatiewet is om iedereen met arbeidsvermogen aan betaald werk te helpen, bij voorkeur bij reguliere werkgevers. Laborijn heeft de doelstelling van de Participatiewet vertaald naar het streven om iedere inwoner naar vermogen te laten deelnemen aan de samenleving, bij voorkeur via betaald werk en als dit (nog) niet mogelijk is, door (maatschappelijke) participatie. Iedere afdeling van Laborijn beschikt over afdelingsdoelstellingen. Deze worden jaarlijks vastgelegd in het Jaarwerkplan. Hierin staan ook de targets en kpi's, die vervolgens per afdeling worden vertaald naar targets per team en/of medewerker.

Doelgroep

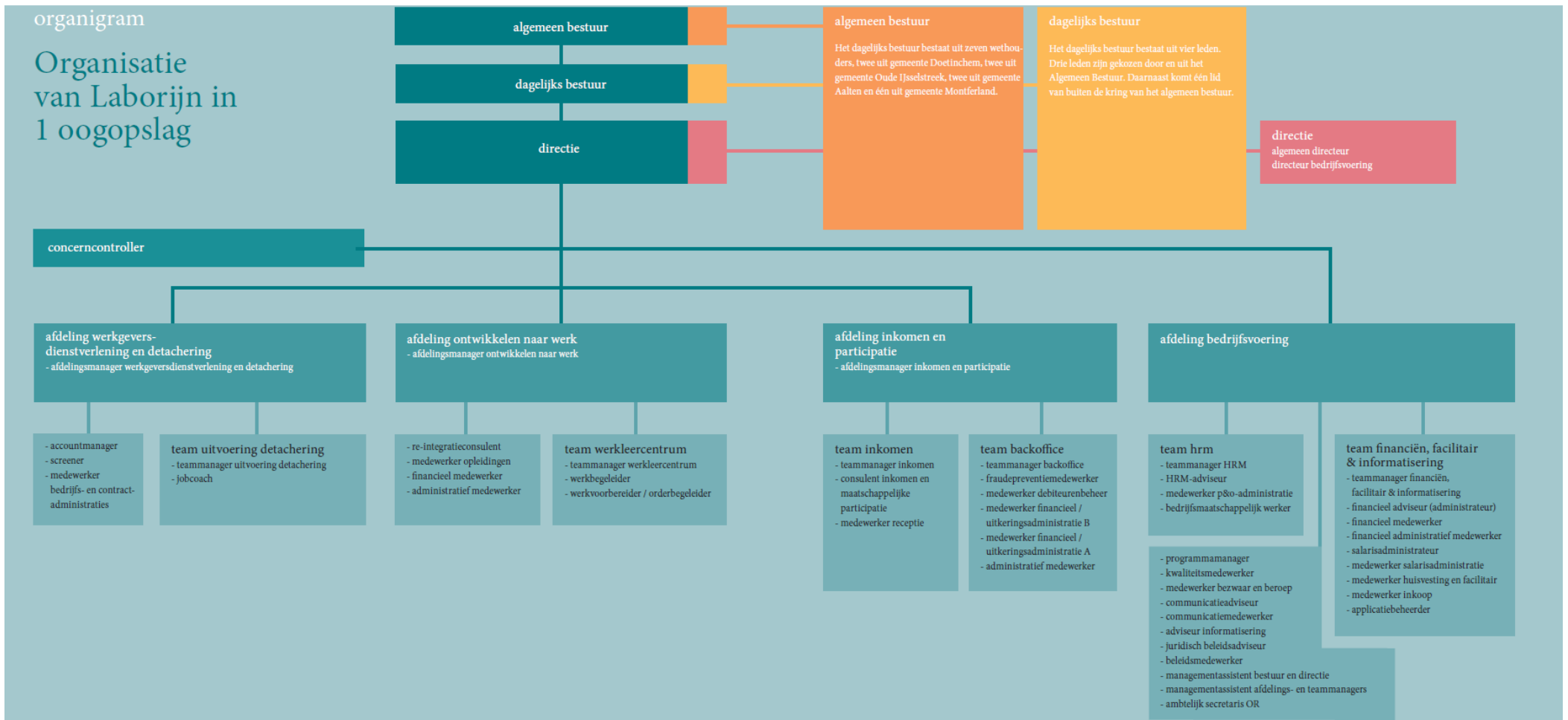
Laborijn voert voor de gemeenten Aalten, Doetinchem en Oude IJsselstreek integraal de Participatiewet uit (voor de gemeente Montferland alleen de Wsw). Dit betekent dat inwoners uit de gemeenten Aalten, Doetinchem en Oude IJsselstreek een beroep kunnen doen op Laborijn voor werk, re-integratieondersteuning en/of een uitkering. Deze inwoners zijn zeggend de 'klanten'. Laborijn brengt hen onder in 3 groepen:

1. werkzoekende inwoners die binnen 3 maanden na aanvang van de uitkering op eigen kracht of met beperkte ondersteuning betaald werk vinden
2. werkzoekende inwoners die binnen een periode van maximaal twaalf maanden na aanvang van de uitkering een re-integratietraject volgen, met als doel betaald werk te vinden
3. inwoners die structureel of voor bepaalde tijd niet in staat zijn tot loonvormend werk. Wij verwijzen hen naar Wmo-voorzieningen rond vrijwilligerswerk en maatschappelijke participatie in hun eigen wijk

Werkgevers en de gemeenten voor wie wij werken, zien wij ook als onze 'klanten'. Een groot deel van onze doelgroep wordt immers (tijdelijk) gedetacheerd en vindt op die manier uiteindelijk een reguliere baan.

Daarnaast werkt Laborijn samen met bijvoorbeeld de aanspreekpunten in wijken en dorpen, Buurtplein B.V., de Sociale Raad, Estinea, Elver, Zozijn, de Ontmoeting, de Stadskamer, Iriszorg, GGNet, Sensire, Sité, Bvfo, Humanitas, participatieconsulenten, sportcoaches, VV Doetinchem, RMC/Leerplicht, Vluchtelingenwerk, Maatschappelijk Werk, Wrap-around, Zonnebloem, Vrijwilligerscentrale, Aktief, Samen Doetinchem en andere welzijnsorganisaties.

3.2 Organogram per 31 december 2019

4. Jaarverslag

Het totale jaarresultaat 2019 bedraagt € 1.092.342 positief. Dit bestaat uit de afzonderlijke resultaten van de 4 geformuleerde programma's. Hieronder is weergegeven hoe dit resultaat per programma is onderverdeeld.

Resultaat per programma	Realisatie 2019	Begroting 2019 na wijziging	Begroting 2019 voor wijziging	Realisatie 2018
Inkomen en Maatschappelijke Participatie	-140.329	-278.822	-	-101.133
Ontwikkelen naar Werk	59.459	246.130	140.299	-314.658
Werkgeversdienstverlening en Detachering	4.553.470	4.395.022	4.108.117	4.667.045
Algemene Overhead	-3.380.258	-3.362.693	-4.248.416	-4.355.016
Totaal Resultaat	1.092.342	999.637	-	-103.763

4.1 Programma Inkomen & Maatschappelijke participatie

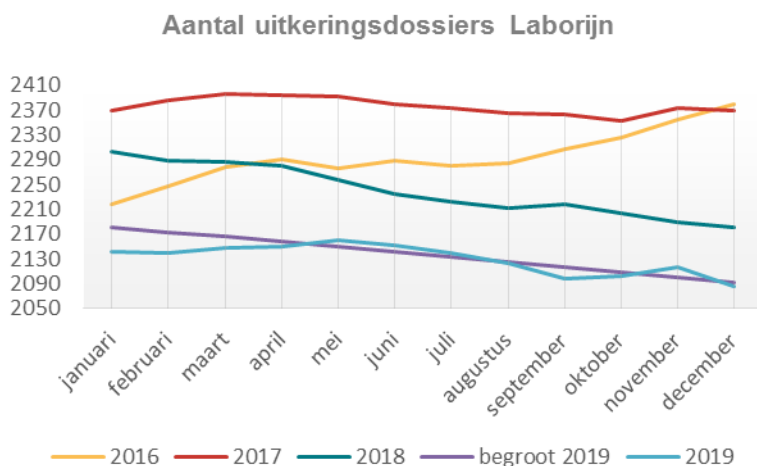
Het gemiddeld aantal uitkeringsdossiers is in 2019 met 4,9% gedaald ten opzicht van 2018.

Aantal uitkeringsdossiers (gemiddeld)	Realisatie 2019	Begroting 2019 na wijziging	Realisatie 2018	Vershil 2019/2018
PW < 21 jaar	40	45	47	-14,9%
PW 21-AOW-leeftijd	1836	1958	1930	-4,9%
PW in inrichting	78	70	71	9,9%
PW Krediethypotheek	2	4	4	-50,0%
Bbz Starters	9	13	14	-35,7%
loaw	151	156	158	-4,4%
loaz	13	14	15	-13,3%
Totaal	2129	2260	2239	-4,9%

Als we het aantal uitkeringsdossiers per 31 december van de afgelopen jaren vergelijken, zien we in 2016 een stijging van 8,3%, in 2017 een daling van 0,4%, in 2018 een daling van 7,9% en in 2019 een daling van 4,9%.

Per gemeente bedroeg de daling in 2019:

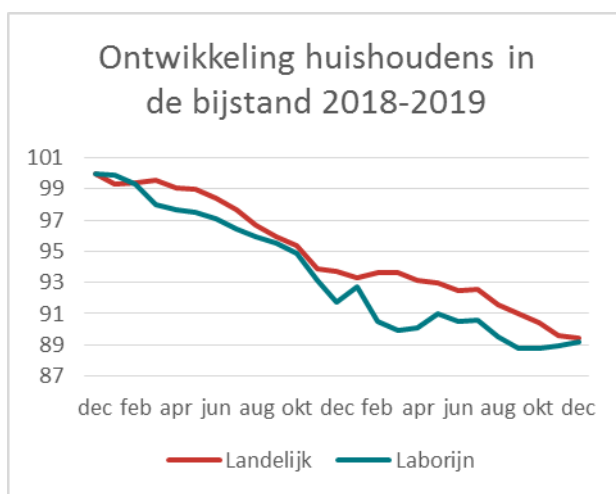
Aalten	12,6%
Doetinchem	1,8%
Oude IJsselstreek	5,6%

In 2019 zien we de daling van het aantal huishoudens in de bijstand. Deze positieve ontwikkeling heeft te maken met de onverminderde focus op het begeleiden van mensen naar werk en door het gunstige economische klimaat in onze arbeidsmarktregio. Het aantal huishoudens met een bijstandsuitkering was ultimo 2019: 2085. Gedurende heel 2019 zijn 97 huishoudens met een bijstandsuitkering volledig uit de uitkering uitgestroomd.

Indien wij de landelijke ontwikkeling van het bijstandsvolume vergelijken met de gerealiseerde ontwikkeling van Laborijn dan zien wij dat de daling bij Laborijn in de loop van 2019 sneller is gegaan dan landelijk maar ultimo 2019 gelijk is aan de landelijke trend. In onderstaande grafiek is de Laborijn trend te zien in de groene lijn en de landelijke trend in de roodbruine lijn.

Volume BUIG index landelijk en Laborijn t.o.v. december 2017:

Definitie: Geeft de groei van het aantal betalingen weer en wordt berekend door het aantal betalingen BUIG in de betreffende maand te delen door het aantal betalingen BUIG in december 2017. In formule: Volume BUIG index = (volume BUIG betreffende maand / volume BUIG referentie maand) x 100. Deze index geeft dus de groei of daling van het aantal betalingen weer. De referentiemaand is december 2017, deze maand heeft het indexcijfer 100. Weergegeven benchmarkgemiddelden zijn ongewogen. Dat wil zeggen dat het gemiddelde van de scores per gemeente is genomen. Uiteraard zijn er per gemeente verschillen in de in- en uitstroom. Bron: Divosa benchmark

De volgende tabel laat per gemeente de belangrijkste instroomredenen zien:

Belangrijkste redenen instroom 2019	Aalten	Doetinchem	Oude IJsselstreek	Laborijn
Niet voldoende midd. om in lev. te voorzien	30%	29%	23%	28%
Komende van andere gemeente	16%	24%	10%	19%
Arbeid	13%	12%	12%	12%
Uitkering werkloosheid	13%	6%	18%	10%
Beeindiging huw elijk/relatie	3%	10%	14%	10%

Net zoals onze klanten zich met uiteenlopende redenen melden voor financiële ondersteuning en/of hulp bij het vinden van werk (instroom), zijn er diverse redenen waarom de uitkering weer kan worden beëindigd (uitstroom).

Belangrijkste redenen uitstroom 2019	Aalten	Doetinchem	Oude IJsselstreek	Laborijn
Arbeid	37%	48%	42%	44%
Verhuizing	16%	10%	18%	13%
Bereiken AOW leeftijd	9%	6%	13%	8%
Uitkering vrijw illig ingetrokken	10%	6%	3%	6%
Geen inlichtingen	3%	6%	6%	5%

Opvallend daarbij is 44% van de uitstroom (alle gemeenten gezamenlijk) het gevolg is van arbeid in dienstbetrekking. Als tweede voornaamste uitstroomreden zien we ‘verhuizing naar andere gemeente’: totaal 13%. In absolute aantallen stromen door verhuizers per saldo meer mensen in bij Doetinchem. Bij Aalten en Oude IJsselstreek zien we dat door verhuizers per saldo meer mensen uitstromen.

4.1.1 Programmalasten

Binnen het programma Inkomen & Maatschappelijke participatie worden de kosten van bijstand verantwoord. De baten bestaan uit de BUIG-budgetten die door de gemeenten worden doorbetaald aan Laborijn. De kosten van langdurige loonkostensubsidie, die ook ten laste van het BUIG-budget komen, worden verantwoord in het programma Werkgeversdienstverlening & Detachering. Het positieve resultaat komt door de lager programma gerelateerde kosten.

Het aantal huishoudens met een bijstandsuitkering was ultimo 2019: 2085. Gedurende heel 2019 zijn 620 huishoudens met een bijstandsuitkering volledig uit de uitkering uitgestroomd.

Inkomen & Maatschappelijke Participatie	Realisatie 2019	Begroting 2019 na wijziging	Begroting 2019 voor wijziging	Realisatie 2018
Baten				
<u>Gemeentelijke bijdragen</u>				
Bijdrage kosten bijstand	29.376.500	29.418.030	32.413.552	30.664.943
Bijdrage overige regelingen	656.822	550.908	897.000	699.672
Bijdrage directe programmakosten	2.406.794	2.406.794	2.708.518	2.668.490
	32.440.115	32.375.732	36.019.070	34.033.105
<u>Overige baten</u>				
Ontvangsten bijstand	565.022	568.308	-	-
Ontvangsten overige regelingen	21.912	-	-	-
	586.934	568.308	-	-
Totaal baten	33.027.049	32.944.040	36.019.070	34.033.105
Lasten				
Overige regelingen	678.734	550.908	897.000	699.672
PW	27.244.574	27.221.069	29.887.821	28.391.814
IOAW	2.250.427	2.307.563	2.638.881	2.421.861
IOAZ	214.613	207.483	387.434	261.828
BBZ Starters	231.908	250.223	114.416	216.651
Totaal	30.620.256	30.537.246	33.925.552	31.991.826
Af: ontvangsten	-	-	615.000	627.212
Subtotaal lasten	30.620.256	30.537.246	33.310.552	31.364.614
Programma gerelateerde lasten	2.547.123	2.685.616	2.708.518	2.769.624
Totaal lasten	33.167.379	33.222.862	36.019.070	34.134.238
Saldo baten en lasten	-140.329	-278.822	-	-101.133
Mutatie bestemmingsreserve				
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-	-
Resultaat	-140.329	-278.822	-	-101.133

De programmagerelateerde lasten een voordeel zien ten opzichte van de begroting. Dit wordt veroorzaakt doordat de kosten voor het vervangen van (langdurig) zieke medewerkers, door de investering in de ontwikkeling van de eigen medewerkers (vakgerichte opleidingen, agressietraining, training huisbezoeken, coaching van medewerkers en loopbaanontwikkeling), lager uitvallen dan begroot. Ook over heel Laborijn bekeken blijven de salariskosten van de ambtenaren binnen de begroting.

Specificatie per gemeente:

Gemeente Aalten	Realisatie 2019	Begroting 2019 na wijziging	Begroting 2019 voor wijziging	Realisatie 2018
Baten				
<u>Gemeentelijke bijdragen</u>				
Bijdrage kosten bijstand	4.004.750	4.036.452	4.737.213	4.492.233
Bijdrage overige regelingen	73.369	33.211	87.000	31.744
Bijdrage directe programmakosten	434.171	434.171	498.516	491.149
	4.512.290	4.503.834	5.322.729	5.015.126
<u>Overige baten</u>				
Ontvangsten bijstand	87.015	86.383	-	-
Ontvangsten overige regelingen	2.494	-	-	-
	89.509	86.383	-	-
Totaal baten	4.601.799	4.590.217	5.322.729	5.015.126
Lasten				
Overige regelingen	75.863	33.211	87.000	31.744
PW	3.608.893	3.615.336	4.140.531	4.011.553
IOAW	420.534	443.692	500.260	514.302
IOAZ	48.856	48.173	147.049	41.081
BBZ Starters	13.482	15.634	14.373	14.234
Totaal	4.167.628	4.156.046	4.889.213	4.612.914
Af: ontvangsten	-	-	65.000	88.937
	4.167.628	4.156.046	4.824.213	4.523.977
Programma gerelateerde lasten	468.671	494.153	498.516	509.611
Totaal lasten	4.636.299	4.650.199	5.322.729	5.033.588
Totaal	-34.500	-59.982	-	-18.462

Gemeente Doetinchem	Realisatie 2019	Begroting 2019 na wijziging	Begroting 2019 voor wijziging	Realisatie 2018
Baten				
<u>Gemeentelijke bijdragen</u>				
Bijdrage kosten bijstand	16.788.387	16.698.797	18.330.738	17.055.989
Bijdrage overige regelingen	536.153	499.846	660.000	594.185
Bijdrage directe programmakosten	1.234.505	1.234.505	1.381.166	1.360.755
	18.559.045	18.433.148	20.371.904	19.010.929
<u>Overige baten</u>				
Ontvangsten bijstand	250.584	227.242	-	-
Ontvangsten overige regelingen	16.003	-	-	-
	266.587	227.242	-	-
Totaal baten	18.825.632	18.660.390	20.371.904	19.010.929
Lasten				
Overige regelingen	552.156	499.846	660.000	594.185
PW	15.827.113	15.686.984	17.327.296	16.113.807
IOAW	1.022.070	1.032.134	1.204.653	1.061.422
IOAZ	61.182	61.969	91.866	115.725
BBZ Starters	128.606	144.952	56.923	144.404
Totaal	17.591.127	17.425.885	19.340.738	18.029.543
Af: ontvangsten	-	-	350.000	379.369
	17.591.127	17.425.885	18.990.738	17.650.174
Programma gerelateerde lasten	1.299.033	1.369.664	1.381.166	1.412.508
Totaal lasten	18.890.160	18.795.549	20.371.904	19.062.682
Totaal	-64.528	-135.159	-	-51.753

Gemeente Oude IJsselstreek	Realisatie 2019	Begroting 2019 na wijziging	Begroting 2019 voor wijziging	Realisatie 2018
Baten				
<u>Gemeentelijke bijdragen</u>				
Bijdrage kosten bijstand	8.583.363	8.682.781	9.345.601	9.116.721
Bijdrage overige regelingen	47.300	17.851	150.000	73.743
Bijdrage directe programmakosten	738.118	738.118	828.835	816.586
	9.368.781	9.438.750	10.324.436	10.007.050
<u>Overige baten</u>				
Ontvangsten bijstand	227.423	254.683	-	-
Ontvangsten overige regelingen	3.415	-	-	-
	230.838	254.683	-	-
Totaal baten	9.599.618	9.693.433	10.324.436	10.007.050
Lasten				
Overige regelingen	50.714	17.851	150.000	73.743
PW	7.808.568	7.918.749	8.419.994	8.266.454
IOAW	807.823	831.738	933.968	846.137
IOAZ	104.575	97.340	148.519	105.022
BBZ Starters	89.820	89.637	43.120	58.012
Totaal	8.861.500	8.955.315	9.695.601	9.349.369
Af: ontvangsten		-	200.000	158.905
Totaal lasten bijstand	8.861.500	8.955.315	9.495.601	9.190.464
Programma gerelateerde lasten	779.420	821.798	828.835	847.505
Totaal lasten	9.640.920	9.777.113	10.324.436	10.037.969
Totaal	-41.302	-83.680	-	-30.919

De werkelijke gemaakte kosten van bijstand zijn voor de gemeenten Aalten en Oude IJsselstreek binnen de begroting gebleven, bij de gemeente Doetinchem is een kleine overschrijding.

Lasten bijstand (excl. overige regelingen)	Aalten	Doetinchem	Oude IJsselstreek	Laborijn
Vergelijking begroot-realisatie				
Begroot	4.036.452	16.698.797	8.682.781	29.418.030
Realisatie	4.004.750	16.788.387	8.583.363	29.376.500
Verschil	31.702	-89.590	99.418	41.530

Ten opzichte van 2018 is ruim 1,2 miljoen minder uitgegeven aan bijstandsuitkeringen.

Lasten bijstand (excl. overige regelingen)	Aalten	Doetinchem	Oude IJsselstreek	Laborijn
Vergelijking 2018/2019				
2018	4.492.233	17.055.989	9.116.721	30.664.944
2019	4.004.750	16.788.387	8.583.363	29.376.500
Verschil	487.483	267.602	533.358	1.288.444

In de volgende tabel zijn de werkelijke kosten vergeleken met de definitief beschikbare BUIG- budgetten per gemeente. In de tabel zijn zowel de kosten van bijstand (programma Inkomen & Maatschappelijke participatie) als de kosten van langdurige loonkostensubsidie opgenomen (programma Werkgeversdienstverlening & Detachering).

Buig (bijstand en loonkostensubsidie) Vergelijking budget-kosten	Aalten	Doetinchem	Oude IJsselstreek	Laborijn
Definitief budget	4.347.426	18.120.595	8.267.190	30.735.211
Lasten programma IMP	4.004.750	16.788.387	8.583.363	29.376.500
Kosten programma WGDD	192.298	874.328	379.026	1.445.652
Verschil ten opzichte van budget	150.378	457.880	-695.199	-86.941

De kosten van de gemeenten Aalten en Doetinchem zijn binnen de budgetten gebleven, voor de gemeenten Oude IJsselstreek is er een overschrijding en kan er een beroep gedaan worden op een aanvullend Rijksbudget via de Vangnetregeling van € 37.000.

Bbz gevestigde ondernemers

De Bbz (Besluit bijstandsverlening zelfstandigen) is specifiek bedoeld voor zelfstandigen die in financiële problemen komen maar wel een levensvatbaar bedrijf hebben en tijdelijke financiële ondersteuning nodig hebben. Primair wordt deze financiële ondersteuning in de vorm van een lening verstrekt. Halverwege het kalenderjaar (medio juli) moet men de jaarrekening van het voorgaande jaar inleveren. Hierna wordt er beoordeeld of de lening terugbetaald kan/moet worden of dat het een zogenaamde bijstandsverlening 'om niet' zal zijn. In dit laatste geval wordt het netto bedrijfsresultaat aangevuld tot bijstandsniveau. Dat heeft tot gevolg dat halverwege het jaar een deel van het totaal van de Bbz-leningen wordt omgezet in een uitkering.

De financiering van de Bbz voor gevestigde ondernemers vindt plaats op basis van declaratie bij het Rijk. Dit houdt in dat tegenover de uitgaven voor bedrijfskapitaal en levensonderhoud een vergoeding staat van 75%. De kosten van onderzoek worden voor 90% vergoed door het Rijk. Ook de aflossingen op leningen die ontvangen worden, moeten gedeeltelijk afgerekend worden met het Rijk. Hierbij wordt rekening gehouden met de zogenaamde normbaten die jaarlijks door het Rijk worden vastgesteld.

Daarnaast ontvangt de gemeente een budget om de overgebleven (gesaldeerde) kosten te betalen. Ook kent de Bbz een soort van vangnetregeling waarbij, onder voorwaarden, gemeenten in aanmerking komen voor een aanvullend budget. In 2019 heeft de gemeente Aalten recht op deze aanvullende uitkering van € 1.525.

Zoals in de volgende tabel is weergegeven, hebben Doetinchem en Oude IJsselstreek in 2019 een overschot op het budget gerealiseerd en Aalten een tekort. Dit zal afgerekend worden met de gemeenten.

Laborijn Bbz	Realisatie 2019	Begroting 2019 na wijziging	Begroting 2019 voor wijziging	Realisatie 2018
Totale lasten	47.844	29.699	430.000	103.627
Declaratie Rijk	-43.961	-29.109	-311.573	-73.406
Budget Rijk	-41.427	-41.427	-41.427	-37.920
Aanvullend budget Rijk	-1.525	-	-	-
Bijdrage gemeenten	-39.069	-40.837	77.000	-7.699

Specificatie per gemeente:

Gemeente Aalten	Realisatie 2019	Begroting 2019 na wijziging	Begroting 2019 voor wijziging	Realisatie 2018
Totale lasten	32.207	6.731	30.000	-14.544
Declaratie Rijk	-25.751	-6.112	-19.638	-3.296
Budget Rijk	-3.362	-3.362	-3.362	-2.204
Aanvullend budget Rijk	-1.525	-	-	-
Bijdrage gemeente	1.568	-2.743	7.000	-20.044

Gemeente Doetinchem	Realisatie 2019	Begroting 2019 na wijziging	Begroting 2019 voor wijziging	Realisatie 2018
Totale lasten	13.283	18.554	250.000	90.713
Declaratie Rijk	-13.759	-16.952	-179.754	-68.658
Budget Rijk	-20.246	-20.246	-20.246	-21.292
Aanvullend budget Rijk	-	-	-	-
Bijdrage gemeente	-20.721	-18.644	50.000	763

Gemeente Oude IJsselstreek	Realisatie 2019	Begroting 2019 na wijziging	Begroting 2019 voor wijziging	Realisatie 2018
Totale lasten	2.354	4.414	150.000	27.458
Declaratie Rijk	-4.451	-6.045	-112.181	-1.452
Budget Rijk	-17.819	-17.819	-17.819	-14.424
Aanvullend budget Rijk	-	-	-	-
Bijdrage gemeente	-19.916	-19.449	20.000	11.582

Bijzondere bijstand

Een aantal voorzieningen binnen de bijzondere bijstand zijn direct gerelateerd aan levensonderhoud en worden om praktische redenen door Laborijn toegekend en uitbetaald. Dit zijn onder andere aanvullende bijstand voor inwoners onder de 21 jaar en de overbruggingsuitkering voor statushouders. De verstrekkingen die Laborijn hiervoor doet worden doorberekend aan de gemeenten.

De totale kosten overschrijden de begroting met € 11.887 maar zijn fors lager dan oorspronkelijk begroot. Men name is dit het geval bij de verstrekking van aanvullende bijstand voor jongeren onder 21 jaar, de overbruggingsuitkeringen aan statushouders, de woonkostentoeslag, de leenbijstand en de individuele studietoeslag.

Laborijn	Realisatie 2019	Begroting 2019 na wijziging	Begroting 2019 voor wijziging	Realisatie 2018
Aanvullende bijstand < 21 jaar	231.543	237.266	331.000	252.624
Overbruggingsuitkering statushouders	20.602	19.553	44.000	33.816
Woonkostentoeslag	2.695	2.538	39.000	24.800
Leenbijstand	13.928	12.107	34.000	19.038
Individuele studietoeslag	11.699	11.758	29.000	8.364
Belastingaanslag	30.688	16.161	29.000	15.437
Diversen	14.388	11.873	29.000	10.116
Ontvangsten	-21.912	-19.512	-25.000	-56.623
Bijdrage gemeenten	303.632	291.745	510.000	307.572

Specificatie per gemeente:

Gemeente Aalten	Realisatie 2019	Begroting 2019 na wijziging	Begroting 2019 voor wijziging	Realisatie 2018
Aanvullende bijstand < 21 jaar	17.563	19.185	31.000	17.690
Overbruggingsuitkering statushouders	5.718	4.454	9.000	7.232
Woonkostentoeslag	2.140	2.020	9.000	7.167
Leenbijstand	3.791	76	9.000	5.364
Individuele studietoeslag	2.698	2.637	9.000	6.554
Belastingaanslag	8.917	7.016	9.000	3.614
Diversen	2.830	2.837	9.000	4.024
Ontvangsten	-2.494	-2.269	-5.000	-5.357
Bijdrage gemeente	41.162	35.954	80.000	46.288

Gemeente Doetinchem	Realisatie 2019	Begroting 2019 na wijziging	Begroting 2019 voor wijziging	Realisatie 2018
Aanvullende bijstand < 21 jaar	183.406	192.631	240.000	213.401
Overbruggingsuitkering statushouders	11.564	10.671	15.000	15.923
Woonkostentoeslag	-	-	15.000	11.292
Leenbijstand	8.625	10.326	15.000	10.725
Individuele studietoeslag	5.401	5.281	10.000	1.083
Belastingaanslag	13.874	6.069	10.000	8.308
Diversen	10.656	7.835	10.000	3.186
Ontvangsten	-16.003	-14.323	-15.000	-48.919
Bijdrage gemeente	217.524	218.491	300.000	214.999

Gemeente Oude IJsselstreek	Realisatie 2019	Begroting 2019 na wijziging	Begroting 2019 voor wijziging	Realisatie 2018
Aanvullende bijstand < 21 jaar	30.574	25.451	60.000	21.533
Overbruggingsuitkering statushouders	3.321	4.428	20.000	10.661
Woonkostentoeslag	555	518	15.000	6.341
Leenbijstand	1.512	1.705	10.000	2.949
Individuele studietoeslag	3.600	3.840	10.000	727
Belastingaanslag	7.897	3.076	10.000	3.515
Diversen	901	1.202	10.000	2.906
Ontvangsten	-3.415	-2.920	-5.000	-2.347
Bijdrage gemeente	44.946	37.300	130.000	46.285

Individuele Inkomensvoorziening

Voor de gemeente Doetinchem voeren wij ook de regeling Individuele Inkomensvoorziening uit. Ook deze verstrekkingen worden volledig doorberekend aan de gemeente.

Gemeente Doetinchem	Realisatie 2019	Begroting 2019 na wijziging	Begroting 2019 voor wijziging	Realisatie 2018
Individuele inkomensvoorziening	305.345	300.000	310.000	288.473
Bijdrage gemeente	305.345	300.000	310.000	288.473

Binnen dit programma is er geen post onvoorzien opgenomen en zijn er geen onvoorziene uitgaven gedaan.

Maatschappelijke participatie

Persoonlijke aandacht voor onze klanten

Bij Laborijn ligt de focus op het (weer) actief deel laten nemen aan de maatschappij. Daarbij heeft begeleiding naar werk de voorkeur. Uitgangspunt is dat voor al onze klanten een plek in

de maatschappij moet zijn. Die is er ook, alleen moeten we deze vinden. Voor sommige van onze klanten is werk (nog) een stap te ver en wordt een traject ingezet naar maatschappelijke participatie. Zij zijn vaak niet in staat deze participatieplek op eigen kracht te vinden of te verwerven: de zelfredzaamheid is niet optimaal, ze hebben hierbij ondersteuning nodig. Het gaat dus deels om hulp om de juiste weg te vinden. Het doel is om de zelfredzaamheid te vergroten en de klant te stimuleren om maximaal deel te nemen aan de samenleving, onder het mom van “*iedereen doet mee, en iedereen telt mee*”. Dit zijn ofwel eerste stappen naar volledige participatie, ofwel eerste stappen om een isolement te doorbreken, dan wel zorg en hulpverlening te organiseren om weer optimaal te kunnen functioneren. Wij zijn van mening dat het actief participeren in je omgeving stimulerend is voor het welbevinden en de gezondheid. In het eerste geval kan er uiteindelijk doorstroming plaatsvinden naar een WLC en vervolgens naar een betaalde baan, in het tweede geval zien we het gebruik (en daarmee de kosten) van de gezondheidszorg afnemen en in het laatste geval wordt de overlast beperkt. In alle gevallen draagt het dus bij aan een beter functionerende samenleving. En op macroniveau tot lagere kosten voor de overheid. Ook is er een gunstig effect op het welzijn en op de omgeving van de klant. Een traject maatschappelijke participatie kan bestaan uit een zorgcomponent zoals het inzetten van psychosociale hulpverlening, verslavingszorg of vrijwilligerswerk. Vaak worden er door onze samenwerkingspartners duaal trajecten opgezet zoals bijvoorbeeld schuldhulpverlening en het organiseren van jeugdzorg of kinderopvang. Mensen waarbij isolement dreigt, stimuleren en helpen wij (of onze samenwerkingspartners) om een eerste stap te zetten door bijvoorbeeld het meedoen aan activiteiten.

Om dit te realiseren werken wij samen met lokale partijen zoals Buurtplein, de Ontmoeting, Figulus, de Stadskamer, Iriszorg, GGNet, Estinea, Sensire, Sité, Bvfo, Humanitas, participatieconsulenten, sportcoaches, VV Doetinchem, RMC/Leerplicht, Vluchtelingenwerk, Maatschappelijk Werk, Wrap-around, Zonnebloem, Vrijwilligerscentrale, Aktief, Samen Doetinchem en andere welzijnsorganisaties.

Praktijk momenteel

Inmiddels is het gehele klantenbestand gesproken en ondergebracht bij een passend traject. Voor de klanten uit categorie 3 betekent dit: activering, zorg- hulpverlening of er is sprake van een rusttraject waarbij gekeken wordt of de zaken rondom de persoon met betrekking tot de overige leefgebieden op orde zijn (of tijd om dit te organiseren in samenwerking met andere partners). Een traject of status is nooit definitief of statisch. De klant maakt stappen, hetzij voor- of achteruit, en wij volgen dit met behulp van onze ketenpartners en richten hierop onze dienst- of hulpverlening op in.

Er is altijd sprake van maatwerk, de monitoring is afhankelijk van de klantsituatie maar in ieder geval 1 keer per jaar. De aard van de dienstverlening of contacten is ook hier afhankelijk van de situatie van de klant. Er is regelmatig contact met de aangehaakte maatschappelijke partijen.

In een plan worden de doelen voor de klant uiteengezet. Dit plan wordt regelmatig beoordeeld op haalbaarheid en daar waar nodig bijgesteld. Onze consulent voert de regie en dus niet de inhoudelijke trajecten uit. Hiervoor werken wij nauw samen met de diverse specialisten en professionals op

Een traject of status is nooit definitief of statisch. De klant maakt stappen, hetzij voor of achteruit, en wij volgen dit met behulp van onze ketenpartners en richten hierop onze dienst- of hulpverlening op in.

lokaal of regionaal niveau. De nieuwe instroom is divers. Het kan zijn dat mensen terugvallen vanuit een werktraject door persoonlijke omstandigheden of vanuit regulier werk. Daarnaast zien wij aan onze poort een toenemende mate van complexe problematiek met een lange afstand tot de arbeidsmarkt. In het rapport van Berenschot werd al aangegeven dat er meer behoefte is ontstaan aan persoonlijk contact. Datzelfde sentiment zien we steeds sterker worden bij de aangesloten gemeenten en in de maatschappij. We willen dus graag wat meer tijd en aandacht schenken aan onze categorie 3-klanten en daarmee het signaal afgeven dat er voor iedereen een plek is, en aandacht. We kijken niet langer uitsluitend of voornamelijk naar de rechtmatigheid, maar werken vanuit de menselijke maat.

Eenvoudig gezegd vraagt het werken met de menselijke maat ook tijd. We zien dat er veel extra hulp en zorg nodig is, ook met betrekking tot het rechtmatigheidsdeel. Willen we de klanten goed helpen, persoonlijke aandacht geven en intensief afstemmen met samenwerkingspartners, dan hebben we 'extra handen aan het bed nodig'.

Realisatie participatieplannen

In totaal hebben nu 843 klanten in categorie 3 een traject maatschappelijke participatie. Dat wil zeggen dat 80% van het aantal klanten dat is aangewezen op een participatietraject, voorzien is van een plan. Voor de uitvoering van alle participatietrajecten hebben we intensief contact met onze samenwerkingspartners. Laborijn voert de regie, het inhoudelijk aanbod komt vooralsnog vaak van derden. De consultant heeft, om de voortgang van het traject te monitoren, regelmatig contact met de klant en/of de trajectpartner. In deze trajecten is altijd sprake van maatwerk. Bij het aanbod, de aard en frequentie van contacten zijn de situatie en de vraag van de klant leidend. Belangrijk is dat de trajecten maatschappelijke participatie gericht worden op een verbetering van het perspectief van de klant en dat de ingezette instrumenten hierop aansluiten.

Project Oude IJsselstreek 'Meedoen Werkt!'

Sinds de zomer is de gemeente Oude IJsselstreek begonnen met een experiment (onder de naam 'Meedoen Werkt!'). Laborijn heeft daartoe, op verzoek, 377 klanten (alle categorie 3 klanten uit Oude IJsselstreek) via een beveiligde lijn overgedragen. Uit de lijst met 377 klanten is voor de pilot door de projectleiding een eerste selectie gemaakt van 116 personen. Laborijn beschikt tijdens het opstellen van jaarstukken 2019 niet over de actuele cijfers en resultaten.

4.1.2 Beleidsindicatoren

Sociaal domein

Personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners*

Gemeente Aalten: 175

Gemeente Doetinchem: 334

Gemeente Oude IJsselstreek: 264

Bron: waarstaatjegemeente.nl, data 2019

*Definitie: het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.

In totaal hebben nu 843 klanten in categorie 3 een traject maatschappelijke participatie. Dat wil zeggen dat 80% van het aantal klanten dat is aangewezen op een participatietraject, voorzien is van een plan.

4.2 Programma Ontwikkelen naar Werk

Binnen dit programma worden door Laborijn ontwikkel- en ondersteuningsactiviteiten (de re-integratie dienstverlening) voor Participatiewet-klienten en Wsw'ers vormgegeven.

De geboden dienstverlening zet via intensieve trajecten in de Werkacademie zoveel mogelijk in op het verkrijgen van betaald (parttime) werk. Voor interne Wsw'ers bieden we, naast een passende werkomgeving, een programma gericht op het waar mogelijk verkrijgen van een externe detachering. In 2019 zijn ook binnen dit programma mooie resultaten geboekt. Deze worden in de volgende paragrafen toegelicht.

Ontwikkeling Wsw'ers intern

Wij zetten ons maximaal in op het realiseren van een zo regulier mogelijke werkplek voor onze Wsw'ers. Voor een deel van deze groep is een externe detachering nog niet mogelijk. Zij werken in een beschutte setting binnen onze 3 Werkleercentra (WLC's).

De ondersteuning in deze WLC's bestaat uit het bieden van passend werk, begeleiding en trainingen. Het trainingsaanbod is constant in ontwikkeling. In 2019 is in deze trainingen vooral ook aandacht besteed aan 'bewegen en vitaliteit'.

Ondanks al deze inzet is de jaardoelstelling van 30 medewerkers die we van intern van een detachering willen brengen in 2019 niet gehaald. Wel hebben we in het laatste kwartaal een gedeeltelijke inhaalslag van 10 (tot en met derde kwartaal) naar totaal 19 gerealiseerd. Dit sterkt ons in de overtuiging dat voor veel van de huidige interne Wsw's het in de toekomst, met de juiste ondersteuning, mogelijk moet zijn een stap naar een externe detachering te zetten.

De realisatie omzet intern werk (werkzaamheden uitgevoerd in de WLC's) lag geheel 2019 boven de doelstelling. Bij de tweede begrotingswijziging 2019 is er dan ook voor gekozen de doelstelling naar boven bij te stellen. Ook die doelstelling is ruimschoots gerealiseerd.

Werkacademie

De Werkacademie is het dienstverleningsmodel voor alle Participatiewet-klienten, die bij screening in categorie 2 worden ingedeeld. De Werkacademie betreft een groepsgewijze aanpak voor Participatiewet-klienten waarbij werken en leren wordt gecombineerd. Het traject is gericht op het verkrijgen van betaald (parttime) werk of het vergroten van het ontwikkelingspotentieel. De Werkacademie heeft een actieve en activerende benadering gericht op veel contactmomenten. Kandidaten zijn per week meerdere dagdelen aanwezig om te werken binnen 1 van de 3 WLC's of bij een aan de Werkacademie verbonden ondernemer. Daarnaast doorlopen zij een modulair leerprogramma. Dit leerprogramma is in samenwerking met externe partners, zoals het Graafschap College, ontwikkeld. De aan de Werkacademie verbonden professionals werken in een multidisciplinair team samen. Ook accountmanagers vanuit het WSPA maken hier onderdeel van uit. Voor klienten die nog niet direct aan het volledige programma kunnen deelnemen bieden we een onder de werknaam 'traject fit' een actief

voorschakelprogramma. Dit moet er toe leiden dat na deelname de inwoner kan starten in de Werkacademie. We zien in 2019 een toenemende vraag naar dit voorschakelprogramma.

De geboden dienstverlening zet via intensieve trajecten in de Werkacademie zoveel mogelijk in op het verkrijgen van betaald (parttime) werk. Voor interne Wsw'ers bieden we, naast een passende werkomgeving, een programma gericht op het waar mogelijk verkrijgen van een externe detachering.

Bestuursopdracht Klant in beeld (Participatiewet-klant)

In deze paragraaf rapporteren we inhoudelijk over de uitvoering van de bestuursopdracht zittend bestand zoals deze voor de gemeenten Aalten en Doetinchem in 2019 is uitgevoerd.

Binnen deze aanpak wordt een specifieke klantgroep die op de peildatum (voor Aalten 1 maart 2018, voor Doetinchem 1 februari 2019) geen actief traject heeft, versneld methodisch in kaart gebracht. Dit gebeurt middels een uitgebreide screening. Op grond van het screeningsresultaat wordt een passend traject ingezet. De projectmatige aanpak maakt gebruik van het binnen Laborijn aanwezige en ontwikkelde curriculum.

Voor een volledig kwantitatief overzicht verwijzen we naar de infographics 'voortgang bestuursopdracht Aalten en Doetinchem'.

Afronding Aalten

In de loop van 2019 constateerden we al dat de uitvoering volledig op koers lag. In het vierde kwartaal van 2019 is de opdracht volledig afgerond.

Binnen de projectmatige aanpak zijn mooie resultaten gerealiseerd. Daarbij ligt in de presentatie doorgaans de focus op de uitstroom uit de uitkering. Die ligt immers fors boven het gestelde doel. Daarnaast zijn ook aanvullende resultaten geboekt. Door in gesprek met de inwoner een maatwerktraject samen te stellen dat recht doet aan de mogelijkheden (richting werk, participatie of zorg) ervaren inwoners zich gehoord en geholpen. Veel klanten gaven aan blij te zijn met de extra aandacht en ondersteuning.

Alle 270 tot het project behorende inwoners zijn middels een methodische screening (Dariuz wegwijzer en uitgebreid gesprek) in beeld gebracht. Aansluitend heeft iedereen een passend trajectaanbod gekregen. Onze projectorganisatie werkt daarbij nauw samen met participatieconsulenten van de gemeente Aalten en tal van lokale netwerkpartners.

Bij de start van de bestuursopdracht omvatte de doelgroep nog 270 inwoners. Inmiddels hebben 171 daarvan nog een actieve Participatiewet-uitkering. Binnen de projectaanpak zijn 99 inwoners volledig uitgestroomd en niet langer afhankelijk van een Participatiewet-uitkering. Dit aantal ligt boven de bij de start afgegeven doelstelling. De tijdens de projectperiode opgestarte trajecten die nog niet zijn afgerond zijn inmiddels ondergebracht binnen de reguliere dienstverlening van Laborijn.

Doetinchem

De opdracht voor Doetinchem wordt door een projectteam uitgevoerd. Het team bestaat uit vaste Laborijn-medewerkers en is aangevuld met tijdelijke krachten. De uitvoering is in volle gang. In het vierde kwartaal is, conform planning, de screening fase afgerond. Bijna alle inwoners (onderdeel van het project) zijn op een methodische wijze in beeld gebracht. Daarbij is samen met de klant een inschatting gemaakt van de afstand tot de arbeidsmarkt en welk traject aanbod helpend kan zijn bij het zetten van vervolg stappen.

De uitkomsten van de screening liggen voor wat betreft de categorie-indeling redelijk in lijn met de vooraf afgegeven prognose. Wel zien we dat het merendeel van de in categorie 2 (met intensieve begeleiding en ondersteuning is de stap naar (parttime) betaald werk mogelijk) ingedeelde klanten nog niet direct kan deelnemen aan de reguliere programmaonderdelen van de Werkacademie. Voor deze groep wordt eerst een voorschakeltraject op maat (traject fit) ingezet. Dit traject is erop gericht om aansluitend alsnog deel te kunnen nemen aan een traject gericht op het verkrijgen van betaald werk. Op grond van dit inzicht ontstaat het beeld dat een groot deel van de klanten de maximale doorlooptijd van een traject (12 maanden na screening) nodig zal hebben om het doel te realiseren.

Hoewel het project nog in volle gang is en geheel 2020 nog wordt benut voor het opzetten en afronden van de trajecten zijn er zowel inhoudelijke als uitstroom resultaten behaald.

Bij de start omvatte het project 726 klanten met een bijstandsuitkering. Inmiddels is dat aantal gedaald naar 622. De uitstroom naar betaald werk of studie bedroeg tot op heden 52 inwoners (zie ook infographic Doetinchem per 1-1-2020).

Uitstroom

In 2019 heeft Laborijn een mooi uitstroomresultaat gerealiseerd. Vanuit het programma Ontwikkelen naar Werk is daaraan een forse bijdrage geleverd. In 2019 zijn vanuit de Werkacademie 105 proefplaatsingen en 401 operationele plaatsingen naar werk gerealiseerd. In het afgelopen jaar hebben gemiddeld 256 Participatiewet-klienten inkomsten weten te genereren uit deeltijd arbeid. De door de klant zelf realiserde (parttime) inkomsten leiden direct tot een lagere uitkeringslast (€ 1,7 miljoen in totaal).

Wij bieden ook ondersteuning aan inwoners zonder uitkering (NUG) die zich melden voor ondersteuning bij het verkrijgen van betaald (parttime) werk. In dat kader hebben we in het afgelopen jaar 261 klienten voorzien van dienstverlening.

Jongeren

Ook bij de doelgroep jongeren zien we in 2019 een groei met 31 jongeren van het aantal VSO/PRO/jongeren plaatsingen. Het betreffen jongeren die (op een enkeling na) geen lopende uitkering hebben. Zij zijn in een vroegtijdig stadium middels een warme overdracht en casus overleggen met onder meer de VSO/PRO scholen in beeld gebracht. Zij worden vanuit Laborijn actief en blijvend begeleid (loonwaardemeting, loonkostensubsidie en jobcoaching).

4.2.1 Programmalaften

Binnen dit programma worden de volgende lasten en baten verantwoord:

- de kosten van re-integratie en ontwikkeling van Participatiewet-klienten en Wsw'ers. De baten bestaan uit de re-integratiebudgetten die door de gemeenten worden doorbetaald aan Laborijn
- de kortdurende loonkostensubsidie en de bijdrage aan het Werkgeversservicepunt Achterhoek zijn opgenomen in het programma Werkgeversdienstverlening & Detachering
- de kosten voor Wsw'ers die niet gedetacheerd zijn en niet begeleid werken
- de baten bestaan uit de Rijksbudgetten Wsw die door gemeenten worden ontvangen en ter beschikking worden gesteld aan Laborijn. Daarnaast zijn er opbrengsten uit werkzaamheden (intern werk) die uitgevoerd worden in de Werkleercentra

Wij bieden ook ondersteuning aan inwoners zonder uitkering (NUG) die zich melden voor ondersteuning bij het verkrijgen van betaald (parttime) werk. In dat kader hebben we in het afgelopen jaar 261 klienten voorzien van dienstverlening.

Ontwikkelen naar Werk	Realisatie 2019	Begroting 2019 na wijziging	Begroting 2019 voor wijziging	Realisatie 2018
Baten				
<u>Omzet</u>				
Intern werk	404.743	398.202	370.000	447.308
Detachering ambtelijk personeel	125.072	25.015	-	-
-/- Directe productiekosten	-	-	-35.000	-14.269
	529.815	423.217	335.000	433.040
<u>Gemeentelijke bijdragen</u>				
Budget re-integratie	2.924.940	2.929.051	2.852.323	2.807.826
Budget Sw	5.243.248	5.227.764	5.117.570	6.428.463
Bijdrage directe programmakosten	768.845	768.845	595.674	586.871
	8.937.033	8.925.660	8.565.567	9.823.160
<u>Overige baten</u>				
Lage Inkomensvoordeel (Liv)	108.188	109.765	-	-
Wiw	33.527	37.000	-	-
Totaal baten	9.608.563	9.495.642	8.900.567	10.256.200
Lasten				
<u>Lasten Sw</u>				
Loonkosten	5.773.560	5.563.100	5.256.768	7.064.361
Lage Inkomensvoordeel (Liv)	-	-	-81.021	-123.921
Vervoerskosten	210.708	218.975	60.393	216.003
Overige kosten Sw	76.405	55.982	76.130	86.045
Directe productiekosten	32.600	33.687	-	-
Totale lasten Sw	6.093.273	5.871.744	5.312.271	7.242.487
<u>Lasten re-integratie</u>				
ID-banen	29.781	32.500	49.500	48.623
Wiw	372.652	383.500	351.900	327.651
Kinderopvang	26.813	27.603	23.600	23.055
Interne re-integratietrajecten	1.522.500	1.522.500	1.522.500	1.500.000
Aanvullende re-integratie	645.413	532.219	747.523	791.517
Vergoedingen en premies	130.338	124.525	157.300	135.745
Totale lasten re-integratie	2.727.497	2.622.848	2.852.323	2.826.592
Programma gerelateerde lasten	728.333	754.920	595.674	482.250
Totaal lasten	9.549.103	9.249.512	8.760.268	10.551.329
Saldo baten en lasten	59.459	246.130	140.299	-295.129
<u>Mutatie bestemmingsreserve</u>				
Toevoeging aan reserve	-	-	-	19.529
Onttrekking aan reserve	-	-	-	-
Resultaat	59.459	246.130	140.299	-314.658

4.2.2 Beleidsindicatoren

Sociaal domein

Lopende re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners*

Gemeente Aalten: 60

Gemeente Doetinchem: 122

Gemeente Oude IJsselstreek: 87

Bron: waarstaatjegemeente.nl, peildatum tweede kwartaal 2018.

*Deze indicator toont het aantal inwoners dat gebruik maakt van een re-integratievoorziening op basis van de Participatiewet. Een re-integratievoorziening is een voorziening die door een gemeente wordt ingezet, nadat de gemeente heeft vastgesteld dat een cliënt een belemmering heeft die directe arbeidsinschakeling bemoeilijkt (er is een afstand tot de arbeidsmarkt). De voorziening is erop gericht de afstand tot de arbeidsmarkt van een cliënt te verkleinen, waarbij het doel op de lange termijn altijd arbeidsinschakeling is. Het is niet relevant of een voorziening door de gemeente zelf wordt uitgevoerd of dat deze door de gemeente wordt ingekocht. Er zijn diverse typen re-integratievoorzieningen: tijdelijke loonkostensubsidie, WIW/ID-baan, participatieplaats, loonkostensubsidie, (Participatiewet), beschut werk, begeleiding op werkring/jobcoach, vervoersvoorziening (woon-werk), andere voorziening voor arbeidsbeperking en overige voorzieningen.

4.3 Programma Werkgeversdienstverlening & Detachering

In 2019 is de krapte op de arbeidsmarkt in de Achterhoek verder toegenomen. De vraag naar arbeid overtreft het aanbod. Dit maakt dat wij vanuit de afdeling Werkgeversdienstverlening & Detachering ook afgelopen jaar samen met werkgevers hebben gezocht naar creatieve oplossingen om vraag en aanbod op elkaar aan te laten sluiten. Op deze manier vergroten wij de plaatsingskansen voor de verschillende doelgroepen van Laborijn.

Het programma Werkgeversdienstverlening & Detachering focust zich op 4 belangrijke onderdelen:

- plaatsing
- detachingsresultaat
- jobcoaching
- screening

Bij Laborijn geloven wij dat onze Wsw'ers en klanten met een doelgroepindicatie (DGI) beter af zijn wanneer zij zo regulier mogelijk werken bij werkgevers in onze regio. Dit is verankerd in alle dienstverlening die wij uitvoeren voor de verschillende doelgroepen die wij mogen ondersteunen. Binnen onze dienstverlening hebben wij dan ook veel aandacht voor de stabiliteit binnen onze detacheringen en de gerealiseerde arbeidsplaatsen. Wanneer werkgevers tevreden zijn over de prestaties van onze gedetacheerden en klanten met een DGI en deze medewerkers en klanten het naar hun zin hebben, dan is er een lager percentage ziekteverzuim en uitval. Positieve signalen over detacheringen hebben ook aantrekkingskracht bij collega's die nog niet zijn gedetacheerd. Een goede relatie met werkgevers en effectieve jobcoaching is voor het detachingsresultaat en het verduurzamen van de arbeidsplaatsen vanuit de klanten met een DGI van groot belang. Dit maakt ook dat wij met werkgevers zoeken naar maatwerkafspraken, voor Wsw'ers en klanten met een DGI.

In 2019 hebben wij ondanks de snellere krimp van het aantal Wsw'ers het

In 2019 hebben wij ondanks de snellere krimp van het aantal Wsw'ers het detachingspercentage van 80% kunnen vasthouden. Dit is een krachtig resultaat afgezet tegen het landelijk percentage van 43,4% gedetacheerde Wsw'ers.

detacheringspercentage van 80% kunnen vasthouden. Dit is een krachtig resultaat afgezet tegen het landelijk percentage van 43,4% gedetacheerde Wsw'ers.

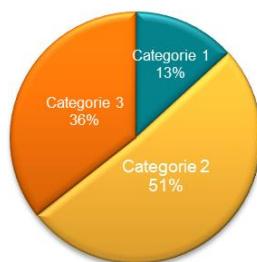
Het invullen van de vrijgevallen detacheringsplaatsen vanuit de interne groep Wsw'ers vergt veel inspanningen. De omzet is daardoor lager dan begroot, medewerkers starten vanuit re-integratie of stage op een detacheringsplek. Daarnaast dienen functies door 'jobcarving' passend gemaakt te worden, waardoor hier een ander financieel resultaat tegenover staat. Ook worden detacheringsplekken opgevuld met kandidaten vanuit de Participatiewet. Wat aanvullend een positief invloed heeft op daling van de uitkeringslasten, maar een negatieve invloed op het detacheringsresultaat.

Het behouden van de stabiliteit bij de detacheringen en het realiseren van het detacheringsresultaat en het plaatsingsresultaat bij participanten met DGI kan alleen worden gerealiseerd door effectieve en methodische jobcoaching. De jobcoaches hebben nauw contact met de gedetacheerden. Door hun persoonlijke begeleiding ontwikkelen de gedetacheerden zich binnen hun mogelijkheden. Tegelijkertijd onderhouden zij goede banden met werkgevers, waardoor naast stabiliteit, continuïteit en samenwerking er kennis en kunde van onze doelgroepen ontstaat. Hiermee voorkomen wij dat medewerkers en participanten met DGI ziek worden of niet meer op hun detacherings- of arbeidsplaats kunnen blijven. Door de toename van de gemiddelde leeftijd van onze gedetacheerden, is het vaak noodzakelijk aanpassingen in de werkomstandigheden te realiseren om de detachering te kunnen behouden.

Het team screeners vormt de 'toegangspoort' van Laborijn. Zij beoordelen de mogelijkheden van klanten tot werk en delen op grond van deze screening klanten in op categorieën. De screening en de taken die hiermee samenhangen, vormen een belangrijke activiteit die de mate waarin klanten bemiddelbaar zijn naar (regulier) werk vaststellen. Tevens bemiddelen zij rechtstreeks de klanten die binnen 3 maanden naar werk kunnen worden bemiddeld en hebben zij een spilfunctie bij het bemiddelingsproces van alle klanten.

Indeling screening in 2019:

Resultaat screening

Er is een geleidelijke daling van het aantal klanten dat direct naar werk kan worden bemiddeld (categorie 1). Dit komt onder andere door de screening van het 'zittend bestand' van de gemeente Doetinchem. Weinig klanten uit het bestand kunnen direct naar werk worden bemiddeld. Daarnaast zijn er over het algemeen 'minder' nieuwe klanten die een korte afstand tot regulier werk hebben.

Wanneer een klant wordt ingedeeld in categorie 1, vindt de bemiddeling naar werk ook plaats door de screener. Dit proces werkt zeer effectief en we streven er hierbij naar om dit zo snel mogelijk te realiseren. Bij het overgrote deel van de klanten lukt deze bemiddeling naar werk binnen 3 maanden. In de laatste maanden van 2019 zien we dat hier meer tijd voor nodig is, doordat we in de startfase nog niet over de juiste documenten en informatie

(diagnose) beschikken om een definitieve beslissing te nemen. Dit kan invloed hebben op de doorlooptijd.

4.3.1 Programmalasten

Binnen dit programma worden de volgende lasten en baten verantwoord:

- de kosten voor Wsw'ers die gedetacheerd zijn of begeleid werken. De baten bestaan enerzijds uit de Rijksbudgetten Wsw die door gemeenten worden ontvangen en ter beschikking worden gesteld aan Laborijn. Anderzijds worden er inkomsten gegenereerd uit groeps- en individuele detacheringen van Wsw'ers
- de kosten van re-integratie bestaande uit langdurende loonkostensubsidie (BUIG-budget), kortdurende loonkostensubsidie en bijdrage aan het Werkgevers Servicepunt (re-integratiebudget)

Werkgeversdienstverlening & detachering	Realisatie 2019	Begroting 2019 na wijziging	Begroting 2019 voor wijziging	Realisatie 2018
Baten				
<u>Omzet</u>				
Groepsdetachering	4.235.263	4.317.642	4.509.000	4.248.250
Individuele detachering	1.870.341	1.890.373	1.766.000	1.876.172
Detachering ambtelijk personeel	170.183	218.605	-	-
Bijdrage vervoerskosten inleners	200.753	192.000	-	-
	6.476.541	6.618.620	6.275.000	6.124.421
<u>Gemeentelijke bijdragen</u>				
BUIG-budget (loon.subsidie (lang)	1.445.652	1.610.024	612.821	987.205
Budget re-integratie	556.932	572.662	427.677	414.125
Budget Sw	20.540.035	20.574.507	18.947.847	19.836.400
Bijdrage directe programmakosten	2.158.870	2.158.870	2.022.790	1.992.897
	24.701.489	24.916.063	22.011.135	23.230.627
<u>Overige baten</u>				
Lage Inkomensvoordeel (Liv)	410.256	416.235	-	-
Totaal baten	31.588.285	31.950.918	28.286.135	29.355.048
Lasten				
<u>Lasten SW</u>				
Loonkosten Sw	20.520.096	20.927.851	19.463.232	19.671.920
Lage Inkomensvoordeel (Liv)	-	-	-299.979	-472.659
Vervoerskosten	403.101	402.987	223.607	214.597
Overige kosten Sw	679.730	651.550	281.870	545.652
Kosten begeleid werken	1.567.619	1.575.978	1.446.000	1.619.998
Totale lasten Sw	23.170.546	23.558.366	21.114.729	21.579.509
<u>Lasten BUIG</u>				
Loonkostensubsidie (BUIG budget)	1.445.652	1.610.024	612.821	987.205
<u>Lasten re-integratie</u>				
Loonkostensubsidie (RI-budget)	104.310	93.348	214.400	73.492
Jobcoaching	250.000	250.000	-	-
Werkgeversservicepunt	202.622	222.662	213.277	181.091
Totale lasten re-integratie	556.932	566.010	427.677	254.583
Programma gerelateerde lasten	1.861.685	1.821.496	2.022.790	1.806.446
Totaal lasten	27.034.816	27.555.896	24.178.017	24.627.743
Saldo baten en lasten	4.553.470	4.395.022	4.108.117	4.727.305
<u>Mutatie bestemmingsreserve</u>				
Toevoeging aan reserve	-	-	-	60.260
Onttrekking aan reserve	-	-	-	-
Resultaat	4.553.470	4.395.022	4.108.117	4.667.045

Het financiële resultaat van het programma Werkgeversdienstverlening & Detachering is € 269.790 beter dan begroot. Die wordt veroorzaakt door lager salarislasten. De omzetten

detacheringen zijn lager dan begroot. Zoals eerder aangegeven heeft dit verschillende oorzaken. Dit heeft onverminderd onze volle aandacht in 2020.

LKS langdurig	Realisatie 2019	Begroting 2019 na wijziging	Begroting 2019 voor wijziging	Realisatie 2018
Aalten	192.298	207.928	49.463	85.242
Doetinchem	874.328	1.019.596	404.348	665.826
Oude IJsselstreek	379.026	382.500	159.011	236.137
Laborijn	1.445.652	1.610.024	612.822	987.205

Steeds meer participanten met DGI stromen uit de uitkering met loonkostensubsidie. Er is dan sprake van een (meestal langdurige) verminderde arbeidsprestatie als gevolg van een arbeidsbeperking. Werkgevers zijn onder andere door onze jarenlange opgebouwde relatie vanuit de Wsw in toenemende mate bereid om deze participanten met DGI een kans te geven op de reguliere arbeidsmarkt. Waarbij we eveneens door 'jobcarving' functies passend maken, zodat deze participanten zo optimaal mogelijk deel kunnen nemen aan het reguliere arbeidsproces. Hierdoor zien we ook in 2019 een toename van de langdurige loonkostensubsidie. We zien hierbij nieuwe participanten met DGI en bestaande participanten met DGI die al bij een werkgever werken, door verlengingen van de langdurige loonkostensubsidie. Ook zien we dat de uiteindelijke uitbetaling van de loonkostensubsidie lager is dan we begroot hadden, waarbij er voor de komende jaren een verdere toename verwacht wordt van de langdurige loonkostensubsidie.

We zijn er daarnaast in geslaagd om een deel van onze betalingen van de langdurige loonkostensubsidies te automatiseren, waardoor werkgevers betalingen sneller tegemoet zien.

Wsw-dienstverbanden

De Wsw-dienstverbanden hebben zich in 2019 als volgt ontwikkeld:

Gemiddeld aantal fte	Realisatie 2019	Begroting 2019 na wijziging	Realisatie 2018
Groepsdetachering	517	522	515
Individuele detachering	151	145	145
Intern werk	183	187	227
Begeleid werken	93	93	96
Intern gedetacheerd	11	13	18
Totaal aantal fte	955	960	1001

De daling van het aantal Wsw'ers is sneller gegaan dan begroot.

4.4 Programma Algemene Overhead

Onder dit programma worden alle kosten verantwoord die niet worden toegerekend aan de inhoudelijke programma's. Hieronder vallen de kosten van de directie, afdeling bedrijfsvoering (staf, administratie, etc.) en ook die van huisvesting en ICT.

4.4.1 Programmalaasten

Algemene overhead	Realisatie 2019	Begroting 2019 na wijziging	Begroting 2019 voor wijziging	Realisatie 2018
Baten				
Rentebaten	36.020	34.000	-	-
Inkomsten uit detachering/diensten	72.796	53.316	-	-
Opbrengst restaurant	41.365	43.000	-	-
Huuropbrengsten	467.905	478.000	-	-
Bijdrage deelnemende gemeenten	3.563.620	3.563.620	2.412.889	1.644.836
Bijdrage deelnemende gemeenten plan van aanpak	760.186	704.802	-	-
Incidentele baten	279.136	70.000	-	-
Totaal baten	5.221.029	4.946.738	2.412.889	1.644.836
Lasten				
Loonkosten	4.074.788	4.067.044	3.905.005	3.623.671
Overige personeelskosten	505.024	479.400	439.700	359.053
Huisvestingskosten	1.081.325	1.163.800	674.200	496.780
Algemene kosten	828.924	914.000	879.100	792.058
Automatiseringskosten	940.539	930.385	763.300	755.287
Incidentele lasten	445.686	50.000	-	254.432
Taakstelling	-	-	-	-
Kosten pva P-wet	725.000	704.802	-	-
Kosten pva organisatieontwikkeling	490.101	526.077	-	-
Totaal lasten	9.091.387	8.835.508	6.661.305	6.281.280
Saldo baten en lasten	-3.870.359	-3.888.770	-4.248.416	-4.636.444
Mutatie bestemmingsreserve				
Toevoeging aan reserve				
Onttrekking aan reserve	490.101	526.077	-	281.428
Mutatie algemene reserve				
Toevoeging aan reserve				
Onttrekking aan reserve				
Resultaat	-3.380.258	-3.362.693	-4.248.416	-4.355.016

In 2019 zijn onder het programma overhead ook de kosten van het plan van aanpak verantwoord. Hierdoor is de begroting een stuk hoger dan in de jaren 2017 en 2018. Per saldo komen we uit op budget.

Hierna worden de afzonderlijke posten verder toegelicht.

Loon- en salariskosten	Realisatie 2019	Begroting 2019 na wijziging	Begroting 2019 voor wijziging	Realisatie 2018
Salarissen en inhuur	10.734.430	10.851.575	10.907.487	10.417.712
Doorbelasting programma IMP	-2.547.123	-2.685.616	-2.708.518	-2.769.624
Doorbelasting programma ONW	-2.250.833	-2.277.420	-2.118.174	-482.250
Doorbelasting programma WGDD	-1.861.685	-1.821.496	-2.022.790	-1.806.446
Doorbelasting naar re-integratie				-1.500.000
Subtotaal doorbelasting programma's	4.074.788	4.067.044	4.058.005	3.859.391
Inkomsten uit detachering/diensten	-	-	-153.000	-235.720
Totaal	4.074.788	4.067.044	3.905.005	3.623.671

De totale loon- en salariskosten, inclusief tijdelijk ingehuurd personeel, zijn € 100.000 lager dan begroot.

Overige personeelskosten	Realisatie 2019	Begroting 2019 na wijziging	Begroting 2019 voor wijziging	Realisatie 2018
Reiskosten woon-werk	78.320	78.000	71.100	67.425
Opleidingen	183.418	162.400	162.400	114.781
Overige personeelskosten	124.350	110.000	132.000	81.073
Reiskosten	45.320	45.700	45.700	46.891
Representatiekosten	9.416	18.300	18.300	37.521
Bestuurskosten	64.200	65.000	10.200	11.363
Totaal	505.024	479.400	439.700	359.053

Dit jaar is aan opleidingskosten en overige personeelskosten meer uitgegeven dan begroot. Een aantal opleidingen zijn van uit 2018 doorgeschoven naar 2019. De stijging in overige personeelskosten komt door hogere kosten voor de arbodienst van € 19.000 en doordat € 21.000 aan incidentele beloningen zijn ondergebracht in de vrije ruimte van de werkkostenregeling.

Huisvestingskosten	Realisatie 2019	Begroting 2019 na wijziging	Begroting 2019 voor wijziging	Realisatie 2018
Afschrijving	142.416	143.000	134.000	135.559
Gas	114.659	110.000	101.500	101.799
Electra	83.563	84.000	81.200	67.506
Water	3.885	5.000	6.100	6.732
Schoonmaakkosten	221.239	230.000	228.400	241.368
Afvalverwerking	29.346	25.000	-	-
Verzekeringen/belastingen	98.250	113.000	111.700	94.035
Onderhoud gebouw/terrein/inventaris	188.567	253.800	253.800	125.948
Huuropbrengsten	-	-	-410.000	-446.925
Huur	199.400	200.000	167.500	170.758
Totaal	1.081.325	1.163.800	674.200	496.780

De totale huisvestingskosten zijn lager dan begroot. Over de huisvesting zijn nog geen besluiten genomen. Er wordt zo min mogelijk aan onderhoud gedaan maar daarmee neemt het risico dat er een keer een grote reparatie nodig is wel toe. De huisvesting is zeer verouderd waardoor de energielasten eigenlijk onverantwoord hoog zijn.

Algemene kosten	Realisatie 2019	Begroting 2019 na wijziging	Begroting 2019 voor wijziging	Realisatie 2018
Telefoon	101.292	111.700	111.700	101.530
Huur apparaten	46.231	50.000	40.600	52.157
Kantoorartikelen	19.572	30.000	60.900	31.485
Porti	64.526	66.000	66.000	50.117
Abonnementen	112.888	115.000	122.800	120.348
Advieskosten	36.689	55.000	60.900	89.529
Accountantskosten	73.000	69.000	69.000	72.032
Juridische kosten	65.336	65.000	55.800	56.096
Reclame/sponsoring	12.258	13.000	-	-
Algemene kosten/OR/overig	25.984	30.500	30.500	20.716
Communicatiekosten	8.147	10.000	50.800	22.330
Restaurantkosten	142.157	153.000	121.800	102.899
Autokosten	88.621	95.000	101.500	102.785
Renteopbrengsten	-	-	-64.000	-69.225
Bank- en rentekosten	32.223	50.800	50.800	39.259
Totaal	828.924	914.000	879.100	792.058

Ook de algemene kosten zijn binnen het kader gebleven. Er zijn ten opzichte van de gewijzigde begroting geen significante afwijkingen.

Automatiseringskosten	Realisatie 2019	Begroting 2019 na wijziging	Begroting 2019 voor wijziging	Realisatie 2018
Software onderhoud/ondersteuning	434.539	400.000	375.600	344.965
Samenwerkingsverband D'chem	506.000	530.385	387.700	410.322
Totaal	940.539	930.385	763.300	755.287

De kosten voor automatisering zijn ongeveer gelijk aan wat begroot was in 2019.

Incidentele baten en lasten	Realisatie 2019	Begroting 2019 na wijziging	Begroting 2019 voor wijziging	Realisatie 2018
Incidentele baten	-	-	-	-152.658
Incidentele lasten	445.686	50.000	-	407.090
Totaal	445.686	50.000	-	254.432

Voor een specificatie van de incidentele baten en lasten verwijzen we naar paragraaf 5.2.1.

4.4.2 Beleidsindicatoren

Formatie per 1000 inwoners: $150/160 = 0,94$

Bezetting per 1000 inwoners: $130/160 = 0,81$

Apparaatskosten per inwoner: $\text{€ } 14.853.806 / 160156 = \text{€ } 93$

Externe inhuur: $\text{€ } 2.670.321 / \text{€ } 10.734.432 = 25\%$

Overhead t.o.v. totale kosten: $\text{€ } 8.194.164 / \text{€ } 78.733.859 = 10,4\%$

4.5 Verplichte paragrafen

4.5.1 Bedrijfsvoering

2019 was een jaar met veel ontwikkelingen in de organisatie. Op het gebied van informatisering zijn stappen gezet. Zo zijn we druk bezig om een datawarehouse in te richten en hieraan een business intelligence software te koppelen waardoor de informatie beter inzichtelijk gemaakt kan worden voor management en de individuele professional. Op het gebied van de huisvesting zijn in 2019 geen besluiten genomen. De verwachting is dat in de loop van 2020 een huisvestingsplan vastgesteld gaat worden. Hieronder worden de activiteiten die gedaan zijn in 2019 op het gebied bedrijfsvoering toegelicht.

Integriteitsbeleid

Laborijn kent een integriteitsbeleid, dat bedoeld is om richting te geven aan het gedrag van medewerkers op basis van de normen en waarden van de organisatie.

Het integriteitsbeleid bestaat uit de volgende onderdelen:

- integriteitscode
- gedragscode
- integriteit bij werving en selectie
- kwetsbare functies, handelingen en processen
- afleggen eed of belofte
- nevenwerkzaamheden
- melding financiële belangen
- maatregelen gericht op informatiebescherming
- geschenken, giften en diensten
- inkoop- en aanbestedingsprocedure
- vertrouwenspersonen
- klachtenregeling ongewenst gedrag
- meldingsprocedure bij het (vermoeden van) een integriteitsschending.

Eed of belofte

In 2019 hebben alle nieuwe ambtelijke medewerkers de eed of belofte afgelegd. Medewerkers die bij Laborijn werkzaam zijn op basis van inhuur hebben de integriteitsverklaring ondertekend.

Externe vertrouwenspersoon

De externe vertrouwenspersoon van Laborijn is ook vertrouwenspersoon voor integriteitkwesities. In 2019 heeft de vertrouwenspersoon 3 meldingen ontvangen. Deze zijn onderzocht en afgehandeld. In 1 situatie was sprake van integriteitsschending. Deze kwestie is adequaat afgehandeld.

Aandacht voor integriteit

Het integriteitsbeleid wordt actueel gehouden door het onderwerp tweemaal per jaar te bespreken in het afdelings-, team- en werkoverleg en op individueel niveau in de jaarlijkse DVR-cyclus. Laborijn breed wordt jaarlijks in de vorm van een bijzondere activiteit of bijeenkomst aandacht aan het onderwerp besteed. In oktober 2019 is in dit kader 'de week van de integriteit en privacy' gehouden. In die week is Laborijn breed aandacht besteed aan integriteit en privacy.

Programma 'Organisatieontwikkeling & Innovatie 2017-2020'

Het organisch ontwikkelen en innoveren naar de Laborijn-organisatie die we voor ogen hebben, zodat we de resultaatverwachtingen naar onze omgeving en onszelf gaan waarmaken. Dit blijft de doelstelling van het programma 'Organisatieontwikkeling & Innovatie 2017-2020'. Met als stip op de horizon: een Laborijn met medewerkers die met enthousiasme, lef en professionaliteit doen wat zij moeten doen; het behalen van de resultaten die we met onze gemeenten hebben afgesproken. We streven ernaar dat zowel onze (potentiële) klanten als medewerkers dagelijks de toegevoegde waarde van Laborijn ervaren en waarderen. We willen bovendien dat het imago van Laborijn goed is, zowel in de interne als externe omgeving, zowel binnen als buiten de regio. En we willen dan bereikt hebben dat Laborijn bekend staat als een goede werkgever.

Plan van Aanpak Bestuursopdracht - Deelopdracht 'Organisatieontwikkeling'

In de loop van 2018 heeft Laborijn een aanvullende bestuursopdracht gekregen waarvan een belangrijk deel in relatie staat tot het initiële programma 'Organisatieontwikkeling & Innovatie 2017-2020'. Daarom hebben we het programma medio 2018 bijgesteld naar de deelopdracht 'Plan van Aanpak Bestuursopdracht Organisatieontwikkeling'. Het realiseren van de programma-doelstellingen heeft daarmee nieuwe energie gekregen en is in 2019 voortgezet.

De juiste medewerker op de juiste plek: ontwikkelpotentieel en (duurzame) inzetbaarheid

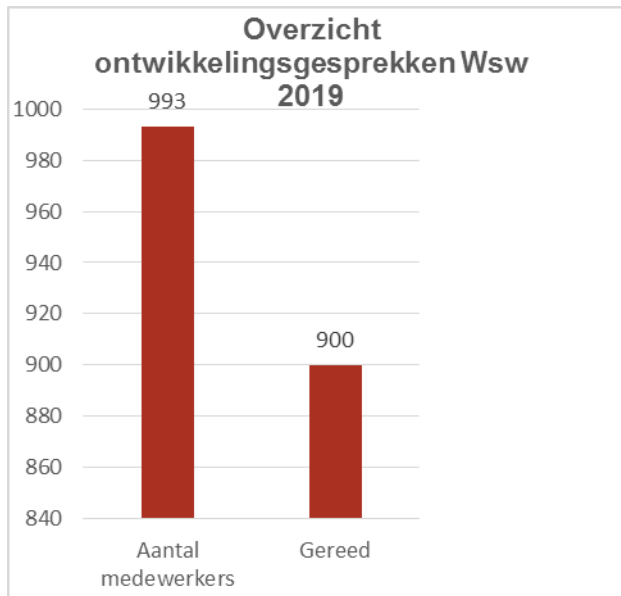
Eind 2019 heeft iedere medewerker voor de derde keer een DVR-beoordeling gekregen. We kunnen met elkaar concluderen dat we ook dit jaar een mooie beweging met elkaar hebben gemaakt in het benutten van het ontwikkelpotentieel en het vergroten van de (duurzame) inzetbaarheid van onze medewerkers. Vanaf 2017 zien we een mooie meerjarige ontwikkelingslijn in ons personeelsbestand met steeds vaker 'de juiste medewerker op de juiste plek'. Het management van Laborijn heeft deze beweging mogelijk gemaakt. Maar bovenal is dit te danken aan de inspanning van medewerkers zelf om zich te ontwikkelen naar dat wat de (veranderende) functie vraagt, de bereidheid van medewerkers om te bewegen naar een beter passende functie of het initiatief van medewerkers om een volgende stap te maken en daarmee ruimte voor nieuwe, getalenteerde medewerkers.

DVR cyclus

Ook in 2019 hebben we de zogenaamde 'DVR-cyclus' doorlopen. Voluit: Doelen stellen, Voortgang bespreken en Resultaten beoordelen. We hebben hiermee voor de derde keer uitvoering gegeven aan het beoordelings- en beloningsbeleid van Laborijn. De DVR-cyclus is een belangrijk en steeds meer ingesleten fundament: de cyclus helpt medewerkers en leidinggevenden om met regelmaat het goede gesprek met elkaar te voeren. Niet alleen over prestaties en resultaten, maar ook over competentieontwikkeling, persoonlijke ambities en inzetbaarheid op de langere termijn. Deze lijn hebben we in 2019 vastgehouden en verder met elkaar versterkt, onder andere door het instrumentarium gebruikersvriendelijker te maken en de digitaliseringsmogelijkheden te benutten.

We streven ernaar dat zowel onze (potentiële) klanten als medewerkers dagelijks de toegevoegde waarde van Laborijn ervaren en waarderen.

Ontwikkelingsgesprekken Wsw

In 2019 zijn 900 ontwikkelingsgesprekken gehouden met Wsw'ers. Dit is 91% van het totaal. 100% halen is een onmogelijke opgave gezien de vele overplaatsingen en de langdurig zieken.

Laborijn brede leergangen

Een belangrijk onderdeel van het bijgestelde of aangevulde programma zijn de 6 Laborijn brede leergangen. Leergangen over teams en afdelingen heen gericht op het investeren in (horizontale) samenwerking en cultuur. In 2019 is gewerkt aan de volgende thema's:

- Governance
- Leiderschapsontwikkeling
- Teamontwikkeling
- Adviesvaardigheden

Met het Rapport Berenschot en het definitief besluit van Oude IJsselstreek om uit te treden is er in de loop van 2019 wederom een nieuwe situatie ontstaan. Daarom is (opnieuw) naar de prioritering en timing van de diverse leergangen gekeken. In breder Laborijn-perspectief. Deze ontwikkelingen vragen namelijk ook om een andere inhoudelijke invulling (met bijvoorbeeld andere accenten) van de leergangen. De vraag die we onszelf herhaaldelijk hebben gesteld, is: wat is er nodig en verdient de prioriteit, zowel qua budget als (inhoudelijke) aandacht.

Kernwaarden

In 2019 zijn we aan de slag gegaan met het dieper betekenis geven aan 2 'nieuwe' kernwaarden, namelijk betrouwbaar en enthousiast. Deze 2 kernwaarden hebben de focus gekregen in de DVR-gesprekscyclus en tevens in het leiderschapsprogramma en de teamontwikkeling meer betekenis gekregen.

Medewerkersbetrokkenheid

Eind 2017 heeft het medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) onder alle Wsw'ers plaatsgevonden. Begin 2018 hebben ook alle ambtelijke medewerkers de gelegenheid gekregen om een MTO-vragenlijst in te vullen. Op basis van de resultaten van beide onderzoeken zijn MTO-actieplannen geformuleerd. Ook in 2019 is uitvoering gegeven aan het realiseren van deze diverse MTO-actieplannen. We hopen dat het uitvoeren van alle gekozen interventies zich gaat vertalen in een hogere tevredenheid van zowel onze Wsw'ers als ambtelijke medewerkers bij de 1-meting die de eerste helft van 2020 gaat plaatsvinden

en eind 2019 is voorbereid. Daarbij streven we naar (groei van een 6.9 naar) een 7.1 als cijfer van zowel onze Wsw'ers als ambtelijke collega's.

Interne controle

In 2019 zijn interne controlewerkzaamheden uitgevoerd. De administratieve organisatie en interne beheersingsmaatregelen zijn gecontroleerd op opzet, bestaan en werking. Bij de interne controlewerkzaamheden zijn een beperkt aantal rechtmatigheidsfouten gevonden. Deze zijn gecorrigeerd in de loop van het jaar. De bevindingen zijn middels 4 kwartaalverslagen verantwoord aan het MT en vervolgens opgepakt.

4.5.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Onder weerstandsvermogen verstaan wij de mate waarin Laborijn (onverwachte) verliezen door niet-structurele financiële tegenvallers kan opvangen, zonder dat de continuïteit van Laborijn direct in gevaar komt of financiële noodmaatregelen noodzakelijk zijn. De omvang van het weerstandsvermogen wordt bepaald door enerzijds de weerstandscapaciteit, anderzijds de risico's (de niet-structurele financiële tegenvallers). Er is geen post onvoorzien opgenomen in de begroting.

Coronavirus (COVID-19)

Het Coronavirus brengt veel onzekerheden en risico's met zich die wij op het moment van samenstellen van de jaarstukken nog niet kunnen overzien. Dat het consequenties zal hebben voor het weerstandsvermogen en de risicoparagraaf is duidelijk. Welke dat betreft is het nog moeilijk te overzien. Wij zien onder meer onzekerheden en potentiële risico's op de volgende terreinen:

- De zorgverlening aan onze inwoners
- Maatregelen in het kader van de gezondheid
- De uitkeringen aan onze inwoners
- De bedrijfsvoering van onze organisatie
- Lopende en nieuw te starten projecten
- De financiering van onze activiteiten
- Het wegvallen van detacheringsofbrengsten
- Extra aandacht en inspanning voor de uitvoering van de Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers (TOZO)

De organisatie monitort voortdurend de ontwikkelingen en de hiermee verbonden risico's en gevolgen voor het financiële resultaat 2020 en verder. Waar mogelijk worden dan ook beheersmaatregelen genomen. Mochten de actuele ontwikkelingen leiden tot aangepaste prognoses voor 2020 dan zal de organisatie deze verwerken in de tussentijdse rapportages.

Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

Met weerstandscapaciteit bedoelen we de beschikbare financiële middelen om onverwachte en substantiële kosten en/of uitgaven te financieren. Binnen Laborijn wordt het weerstandsvermogen gevormd door de post 'Algemene reserve'.

Algemene reserve na resultaatbestemming (x € 1.000)	
Saldo 1 januari 2019	4.403
- Onttrekking resultaat 2018	-215
- Onttrekking ten behoeve van bestemmingsreserve Plan van aanpak	-2.074
Subtotaal algemene reserve voor resultaat bestemming	2.114
- Toevoeging resultaat 2019	826
- Toevoeging vanuit bestemmingsreserve vakantiegelden en -dagen	60
Totaal algemene reserve na resultaatbestemming 31 december 2019	3.000

De beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt daarmee eveneens € 3 miljoen.

Inventarisatie van de risico's

Risico's zijn in dit verband gedefinieerd als onzekere of onverwachte gebeurtenissen die het behalen van de strategische doelstellingen van de organisatie in gevaar brengen. Niet alle risico's zijn in dit verband relevant, zo zijn sommige risico's op een andere wijze afgedekt. Eind 2018 heeft Laborijn de nota weerstandsvermogen opgesteld. Hiertoe is een risico-inventarisatie uitgevoerd. Ultimo 2019 is de berekening geactualiseerd.

	Risico omschrijving	Kans	Financieel gevolg in € (x 1.000)	Risicobuffer in € (x 1.000)
1	Risico voor overcapaciteit en transitievergoedingen ambtelijk personeel	25%	1.636	409
2	Risico voor mismatch ambtelijk personeel	25%	186	46
3	Verlies van een grote klant van openbaar aanbestede werken	50%	407	203
4	Verlaging SW-rijksbijdrage gedurende het jaar	50%	516	258
5	De stijging van de SW-lonen is 2% hoger dan verwacht	25%	263	66
6	Sleutelfunctionarissen vertrekken en functies kunnen moeilijk worden vervuld	25%	150	38
7	Faillissement debiteuren	50%	183	92
8	Twee van de zes grote detacheringsklanten vallen weg	50%	605	303
9	Risico's voortvloeiend uit samenwerkingsverbanden	25%	50	13
10	Leegstand in bedrijfspanden door verlies aan capaciteit wegens de economische situatie	50%	75	38
11	Marges interne productie activiteiten Laborijn staat onder druk.	50%	45	23
12	Ziekteverzuim SW loopt op met 5%	25%	366	91
13	Ziekteverzuim ambtelijk personeel loopt op met 5%	10%	537	54
14	Beheers- en apparaatskosten vallen hoger uit dan begroot	50%	682	341
15	Verslechtering productiviteit SW-bestand	50%	40	20
16	Het niet realiseren van maatregelen begroting	20%	2.200	440
	Totaal	31%	7.941	2.433

Risico's afgedekt via een verzekering

Er zijn verzekeringen afgesloten voor de risico's van brand, bedrijfsschade, transport, werkmaterieel en voertuigen, aansprakelijkheid en rechtsbijstand.

Risico's afgedekt via een voorziening

Deze risico's betreffen onzekere verplichtingen, voortkomend uit activiteiten/transacties in het verleden. Deze verplichtingen zijn onzeker qua omvang en/of tijdstip waarop ze zich voordoen, maar zijn redelijkerwijs in te schatten. Aan de vorming en hoogte van voorzieningen liggen bedrijfseconomische criteria ten grondslag. Bij de toelichting op de balans zijn de verschillende voorzieningen benoemd en wordt bij elke post een nadere toelichting op de ontwikkeling daarvan gegeven, waaronder een overzicht van de onttrekkingen en de toevoegingen.

Benodigd weerstandsvermogen

Om tot een onderbouwing van het benodigde weerstandsvermogen te komen, wordt de volgende werkwijze gehanteerd:

1. identificeren risico's
2. beoordelen en prioriteren risico's
3. analyse van de risico's
4. bepalen weerstandvermogen

Op basis van de hiervoor genoemde methode is berekend dat het weerstandsvermogen € 2,4 miljoen moet zijn. Per ultimo 2019 is de omvang van de post algemene reserve (na resultaatbestemming 2019) € 3 miljoen. Hiermee voldoet het weerstandvermogen op de peildatum aan de gestelde norm. Eind 2019 is een herberekening van het gewenste

weerstandsvermogen gemaakt. Ultimo 2019 is het weerstandsvermogen voldoende om de geïdentificeerde risico's af te dekken.

Bestemmingsreserve

Er zijn 4 bestemmingsreserves gevormd:

- bestemmingsreserve vakantiegeld en vakantiedagen
- bestemmingsreserve nog te besteden Rijkssubsidiegelden
- bestemmingsreserve Plan van Aanpak organisatieontwikkeling
- bestemmingsreserve re-integratiegelden

Kengetallen

Gelet op artikel 11, tweede lid onderdeel d van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, dienen in de Jaarstukken de volgende kengetallen te worden opgenomen:

Netto schuldquote & de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken.

Het solvabiliteitsrisico

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de medeoverheid in staat is aan de financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het totale balanstotaal.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een Gemeenschappelijke Regeling heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. De structurele exploitatieruimte voor Laborijn bedraagt 1,72% (2019).

Kengetallen cf. art. 11 lid 2d BBV	2018	begroot	2019
Netto schuldquote	-6,57%	-7,19%	-7,47%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor leningen	-6,57%	-7,19%	-7,47%
Solvabiliteitsratio	40,97%	42,42%	40,71%
Structurele exploitatieruimte	0,06%	1,05%	1,72%

Claims van derden, faillissement verbonden partijen en/of derde partijen

Er zijn er geen claims bekend die niet in de cijfers zijn verwerkt. Er zijn evenmin redenen of aanwijzingen dat de verbonden partijen financiële problemen kennen of zelfs failliet (dreigen te) gaan.

4.5.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Voor het groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen en bijbehorende installaties is een voorziening getroffen. De voorziening is bedoeld voor het gelijkmatig spreiden van de onderhoudskosten over een langere periode. Voor het onderhoud aan de bedrijfsgebouwen en de terreininrichtingen is een meerjarig onderhoudsprogramma opgesteld waarin alleen het noodzakelijk achterstallig onderhoud is verwerkt in verband met de aanpassing van de huisvesting in de toekomst. Dit programma, dat jaarlijks wordt geactualiseerd, vormt tevens de basis voor de voorziening groot onderhoud. De verschillende posten zijn gebaseerd op offertes, ervaringscijfers en een zo goed mogelijke inschatting. Het onderhoudsplan is opgesteld op basis van de vooronderstelling dat Laborijn blijft gehuisvest op de huidige

locatie aan de Terborgseweg 106/110 in Doetinchem.

4.5.4 Financiering

In 2019 zijn geen belangrijke wijzigingen in de financiering opgetreden. De investeringen konden uit de aanwezige middelen worden gefinancierd. Op de langlopende lening werden de overeengekomen reguliere aflossingen gedaan. Er zijn geen langlopende borgstellingen of andere garanties verstrekt. Ook in het jaar 2019 voldeden we zowel aan de wettelijke eisen voor wat betreft de kasgeldlimiet voor vlottende schulden als de renterisiconorm voor langlopende schulden. Hieronder volgt een berekening van de kasgeldlimiet en renterisiconorm.

(bedragen x € 1.000)	begroot	werkelijk	verschil
toegestane kasgeldlimiet			
begrote lasten	75.618	75.618	-
percentage conform wet Fido, uitvoeringsregeling	8,2%	8,2%	
toegestane kasgeldlimiet	6.201	6.201	-
berekening netto vlottende schuld			
vlottende schuld	-	-	-
-/- vlottende middelen	3.302	6.901	3.599
netto vlottende schuld	-3.302	-6.901	3.599
toets kasgeldlimiet			
toegestane kasgeldlimiet	6.201	6.201	-
-/- vlottende schuld	-3.302	-6.901	-3.599
ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	9.503	13.102	3.599

(bedragen x € 1.000)	begroot	werkelijk
berekening renterisiconorm		
begrotingstotaal aan lasten	75.618	78.842
percentage regeling	20%	20%
Renterisiconorm in bedrag	15.124	15.768
Berekening renterisico		
renteherzieningen	-	-
+/+ aflossingen	168	168
renterisico	168	168
toetsing rentenorm		
renterisiconorm	15.124	15.768
renterisico	168	168
ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	14.956	15.600

Uit de tabel is af te leiden dat Laborijn onder de renterisiconorm blijft. De rentelasten in 2019 zijn € 26.000. Het renteresultaat 2019 is € 10.000 positief. Er wordt geen rente toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden. Er is in 2019 geen sprake geweest van een financieringsbehoefte.

In 2019 zijn geen belangrijke wijzigingen in de financiering opgetreden. De investeringen konden uit de aanwezige middelen worden gefinancierd.

4.5.5 Verbonden partijen

Om de kansen op regulier werk voor onze medewerkers te vergroten, nemen we deel in of richten we private bedrijven op. Vanuit het oogpunt van risicoafdekking en aansturing zijn de belangen in joint ventures, gericht op het samen met een marktpartij in de markt zetten van activiteiten, ondergebracht in Mabeon 'De Achterhoek' Holding B.V.

Per 31 december 2019 is Laborijn zowel bestuurlijk als financieel betrokken bij de volgende derde partijen:

Mabeon 'De Achterhoek' Holding B.V.

Algemene gegevens

Oprichtingsdatum: 4 december 2007

Inschrijvingsnummer handelsregister Kamer van Koophandel: 09176672

Plaats van vestiging: Doetinchem, 7005 BC Terborgseweg 106

Doel

Het oprichten van, het deelnemen in, het beheren en adviseren van bedrijven en ondernemingen met als doel het verwezenlijken van de doelen van Laborijn met betrekking tot het verkleinen van de afstand van medewerkers tot de reguliere arbeidsmarkt.

Per 31 december 2019 neemt Mabeon 'De Achterhoek' Holding B.V. deel in de volgende vennootschappen:

- een belang van 34% in het re-integratiebedrijf BW Oost B.V.
- een belang van 20% in het - machinale - groenbedrijf De Groenmakers B.V.
- een belang van 100% in het re-integratiebedrijf Vakwerk.nu B.V.

Bestuurlijke betrokkenheid

Laborijn is 100% aandeelhouder van deze holding en heeft daarmee de volledige bestuurlijke bevoegdheid.

Financiële betrokkenheid

Laborijn is voor 100% aandeelhouder van de vennootschap. Het aandeel bestaat uit 8.990 gewone aandelen en 10 prioriteitsaandelen, elk met een nominale waarde van € 10. Alle aandelen luiden op naam.

Resultaat en vermogen

Volgens de definitieve jaarrekening heeft Mabeon 'De Achterhoek' Holding B.V. over het boekjaar 2018 een resultaat gerealiseerd van € 44.317 negatief. Het eigen vermogen bedraagt per 31 december 2018, inclusief het resultaat over dat boekjaar, € 65.065 (31 december 2017: € 109.382). De jaarrekening 2019 is nog niet opgesteld, derhalve zijn de cijfers over 2019 nog niet bekend.

4.6 Sociaal jaarverslag

Het aantal Wsw'ers is in 2019 gedaald van 1160 naar 1100, een afname van ruim 5%.

Instroom

Met de inwerkingtreding van de Participatiewet kan geen nieuwe instroom meer plaatsvinden. Alleen vanuit het zogenaamde zittende bestand kunnen personen terugkeren in de Wsw. Tot het zittende bestand behoren de Wsw-geïndiceerden die op 31 december 2014 een Wsw-dienstbetrekking hadden of in Begeleid werken waren geplaatst. Deze personen kunnen na uitdiensttreding vanaf 1 januari 2015 weer terugkeren in de Wsw, zolang er sprake is van een geldige Wsw-indicatie. In 2019 is hiervan door 2 personen gebruikgemaakt. Daarnaast heeft nieuwe instroom plaatsgevonden door naadloze overplaatsing vanuit een ander SW-bedrijf (3 personen).

Instroom medewerkers met een Wsw-indicatie per gemeente	2019	2018
Gemeente Aalten	-	3
Gemeente Doetinchem	1	3
Gemeente Montferland	1	49
Gemeente Oude IJsselstreek	-	-
Gemeente Bronckhorst	-	-
Ander SW-bedrijf	3	2
Totaal	5	57

Uitstroom

De uitstroom was in 2019 hoger dan in 2018. Belangrijkste redenen van uitstroom zijn pensionering, overlijden en langdurige arbeidsongeschiktheid.

Uitstroom medewerkers met een Wsw-indicatie	2019	2018
(Vervroegd) pensioen	30	23
2 jaar arbeidsongeschiktheid	16	9
Einde tijdelijke dienstbetrekking van rechtswege	1	2
Eigen verzoek	6	7
Ondergrens/geen doelgroep	-	-
Overlijden	9	6
Naar ander SW-bedrijf in verband met verhuizing	3	1
Overige redenen / met wederzijds goedvinden	-	9
Vrije bedrijf	-	-
Totaal	65	57

Generatiepact

Ambtelijk medewerkers kunnen vanaf hun zestigste deelnemen aan het generatiepact. Het generatiepact kent 2 varianten: 80-90-100 en 60-80-100. Op 31 december 2019 maakten 10 van de 20 ambtelijk medewerkers boven de 60 gebruik van het generatiepact: 4 van de variant 60-80-100 en 6 van de variant 80-90-100.

Bijzondere beloning ambtelijk

In 2019 zijn op grond van het beloningsbeleid de volgende bijzondere beloningen toegekend:

- bevordering naar functieschaal: 1 persoon
- extra periodiek: 3 personen
- functioneringstoelage: 2 personen
- gratificatie: 17 personen
- lunch/etentje/bon: 42 personen

Bijzondere beloning SW

In 2019 zijn op grond van het beloningsbeleid SW de volgende bijzondere beloningen toegekend:

- van minimumloon naar functieloon: 35 personen
- plaatsing in hogere loonschaal: 5 personen
- incidentele beloning (gratificatie): 9 personen

Opleidingen

In 2019 zijn diverse opleidingen/trainingen gevolgd, zowel bedrijfsbrede als individuele trainingen. In totaal hebben 592 medewerkers (zowel ambtelijk als Wsw) een opleiding of training gevolgd. Bedrijfsbrede trainingen waren er op het gebied van:

- Participatiewet (38 medewerkers)
- loonkostensubsidie (58 medewerkers)
- brandbestrijding (73 medewerkers)
- Spoedeisende Eerste Hulp (92 medewerkers)
- Mental Health First Aid (omgaan met psychische beperkingen) (22 medewerkers)
- Dariuz Wegwijzer en Assessment (6 en 20 medewerkers)
- Competensys Loonbalans (20 medewerkers)
- huisbezoek (17 medewerkers)
- voorkomen van en omgaan met agressie (94 medewerkers)
- interventieteam (48 medewerkers)

Meer specifiek zijn opleidingen gevolgd binnen het eigen vakgebied, zoals BBL, heftruck, opleiding tot trainer, telefoontraining, motiverende gespreksvoering. Voor medewerkers die uit dienst gaan wegens pensionering is de cursus 'Pensioen in zicht' verzorgd.

Pilot junior jobcoaches

In 2019 is er een pilot geweest van junior jobcoaches. Doel was het aantrekken van jonge talenten die met een frisse blik en nieuwe energie een bijdrage leveren aan Laborijn.

Daarnaast wil Laborijn zich profileren als aantrekkelijke werkgever bij jongeren en meer diversiteit aanbrengen in het personeelsbestand. De pilot was succesvol en heeft geleid tot het aanstellen van 2 nieuwe jobcoaches.

In 2019 zijn diverse opleidingen/trainingen gevolgd, zowel bedrijfsbrede als individuele trainingen. In totaal hebben 592 medewerkers (zowel ambtelijk als Wsw) een opleiding of training gevolgd.

Evaluatie DVR-cyclus

In 2018 is de DVR-cyclus (doelen-, voortgang- en resultaatgesprek), die in 2017 is ingevoerd, geëvalueerd. De verbetervoorstellen die daarbij naar voren zijn gekomen, zijn in 2019 doorgevoerd. Ook zijn in 2019 voorbereidingen getroffen voor volledige digitalisering van het proces. Vanaf 1 januari 2020 is dit operationeel.

Evaluatie functie- en loongebouw

Eind 2017 is het project 'evaluatie functie- en loongebouw' van start gegaan. Doelstelling was een meer toekomstbestendig functie- en loongebouw, om sneller te kunnen inspelen op veranderingen in wet- en regelgeving en veranderende eisen van onze opdrachtgevers. Taakbeschrijvingen zijn opnieuw opgesteld en ingedeeld volgens het HR21 functiewaarderingssysteem. Het proces heeft langer geduurd dan bij de start was voorzien.

Medio 2019 heeft de implementatie van het nieuwe functie- en loongebouw plaatsgevonden, op een paar functies na. Dit had te maken met een lopende pilot Werkacademie. Eind 2019 zijn ook de laatste onderdelen geïmplementeerd.

Duurzame inzetbaarheid

Visiedocument

Eind 2019 is een visiedocument voor opleiding, ontwikkeling en mobiliteit vastgesteld. In dit document zijn de kaders en uitgangspunten op het gebied van duurzame inzetbaarheid van de ambtelijk medewerkers van Laborijn opgenomen. Basis hiervoor vormen de missie, visie en strategische doelen van Laborijn. Dit beleidsdocument vormt de basis voor (de inhoudelijke invulling van) het (jaarlijks) opleidingsplan van Laborijn als geheel en de verschillende afdelingen en teams in het bijzonder. De faciliteiten die Laborijn haar medewerkers biedt zijn vastgelegd in de regeling 'Opleiding en ontwikkeling'. Deze regeling is in het kader van de Wnra vernieuwd en aangepast.

Regionale samenwerking

Vanuit het regionale P&O netwerkoverleg, waaraan Laborijn deelneemt, zijn 3 werkgroepen samengesteld die de opdracht van het DNA (Directeuren Netwerk Achterhoek) uitwerken op het thema regionale samenwerking op het gebied van leren en ontwikkelen, arbeidsmarkt en mobiliteit. Voor het thema 'leren en ontwikkelen, een gezamenlijke leeromgeving' is een afstudeeropdracht uitgezet die in 2020 zijn verdere uitwerking zal vinden. Hiervoor zullen interviews plaatsvinden bij alle aangesloten gemeenten en organisaties. Voor het thema mobiliteit is 'een kijkje in andermans keuken' georganiseerd. Laborijn heeft van 4 personen een verzoek voor een bezoek gekregen. Deze personen zijn met een collega van Laborijn in contact gebracht. De uitwerking van het derde thema, arbeidsmarkt, is in 2019 gestart en vindt zijn afronding in 2020.

Talententuin 2019

Op 29 november 2019 heeft de zevende editie van de Talententuin plaatsgevonden. Laborijn was hierbij ook vertegenwoordigd in de gezamenlijke stand van de Achterhoekse gemeenten en uitvoeringsorganisaties. Dit evenement is er vooral op gericht om Achterhoekse werkgevers en (jong) talent met elkaar in contact te laten komen. Elkaar leren kennen en waar mogelijk een match te vinden voor openstaande vacatures, stagemogelijkheden of tijdelijke opdrachten. Naar aanleiding van de gevoerde gesprekken tijdens deze dag heeft Laborijn met 2 jonge mensen een vervolcontact gehad.

Introductieprogramma nieuwe medewerkers

Voor nieuwe ambtelijk medewerkers worden introductiebijeenkomsten georganiseerd. Het programma, dat in 2018 is ontwikkeld, wordt bijgesteld aan de hand van de behoefte van de organisatie en de medewerkers. In 2019 zijn 3 introductiebijeenkomsten georganiseerd.

Nieuwe medewerkers leggen in deze bijeenkomst de eed of belofte af. Ook zijn workshops ontwikkeld om medewerkers kennis te laten maken met tal van facetten van de organisatie.

Klachtencommissie ongewenst gedrag

Het streven om voor de behandeling van klachten op het gebied van ongewenst gedrag samenwerking te zoeken met collega SW-bedrijven heeft helaas niet tot resultaat geleid. In 2019 heeft Laborijn zelf weer een klachtencommissie ingesteld en nieuwe leden zijn benoemd. Er zijn in 2019 geen klachten ingediend.

Bezwaar- en geschillencommissie

Laborijn kent een bezwaar- en geschillencommissie voor de behandeling van bezwaarschriften en klachten in het kader van de Algemene wet bestuursrecht en voor de behandeling van geschillen tussen Laborijn en medewerkers die voortvloeien uit de arbeidsverhouding. In 2019 zijn geen bezwaren en/of klachten aan de commissie voorgelegd. De leden van de commissie zijn in 2019 herbenoemd voor een periode van 4 jaar. De commissie zal in de toekomst ook bezwaren en/of klachten van gemeenten in de Oost Achterhoek, die de Wsw zelf uitvoeren, behandelen.

Commissie voor georganiseerd overleg

Deze commissie adviseert het dagelijks bestuur en de directie op het gebied van de rechtspositie van ambtenaren. De commissie is in 2019 eenmaal in vergadering bijeen geweest. Belangrijkste onderwerpen waren de invoering van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren per 1 januari 2020 en de daarmee samenhangende wijzigingen van een aantal regelingen.

Regionale bezwarencommissie personele aangelegenheden

Voor de behandeling van bezwaarschriften van ambtelijk medewerkers in het kader van de Algemene wet bestuursrecht is Laborijn aangesloten bij de Regionale bezwarencommissie personele aangelegenheden. In 2019 zijn geen bezwaarschriften aan de commissie voorgelegd.

Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra)

De implementatie van de Wnra op 1 januari 2020 was een belangrijk onderwerp in 2019. Vanaf 1 januari 2020 vallen de ambtelijk medewerkers onder het civiele arbeidsrecht en is het Burgerlijk Wetboek van toepassing. Een projectgroep heeft de overgang naar de nieuwe situatie begeleid. De medezeggenschap, zowel Ondernemingsraad als Georganiseerd overleg, zijn nauw betrokken bij het proces. Eind december waren de noodzakelijke stappen gezet:

- alle regelingen/arbeidsvoorwaarden in lijn gebracht met de nieuwe Wnra
- nieuw personeelshandboek opgesteld
- aansluiting gezocht bij de nieuwe cao voor samenwerkende gemeentelijke organisaties
- nieuwe arbeidsovereenkomst voor de ambtelijk medewerkers

Jubilarissen

Ook in 2019 is weer stilgestaan bij de jubilarissen binnen Laborijn. In totaal waren er 87 jubilarissen: 52 met een 12½-jarig jubileum, 26 met een 25-jarig jubileum en 9 met een 40-jarig jubileum. Een aantal gaf de voorkeur aan viering in kleine kring op de afdeling. 28 jubilarissen hebben deelgenomen aan de jubileumviering op 7 november. Een samenzijn met familie, vrienden en collega's, waarbij de jubilarissen in het zonnetje worden gezet.

Pilot bedrijfsmaatschappelijk werk

In maart 2019 is de pilot bedrijfsmaatschappelijk werk van start gegaan, waarbij een

externe bedrijfsmaatschappelijk werker van MEE wordt ingezet voor de begeleiding van de psychosociale problematiek van medewerkers. In 2019 is een tussentijdse en een evaluevaluatie opgesteld. Er zijn in totaal 21 aanmeldingen geweest. De ervaringen van zowel MEE als Laborijn zijn positief. In het eerste kwartaal van 2020 wordt een besluit genomen over het vervolg.

Ziekteverzuim

Laborijn streeft naar duurzame inzetbaarheid van haar medewerkers. Een actief verzuimbeleid hoort daar bij. Laborijn kiest voor een eigen regiemodel waarbij de leidinggevende de regie voert in de aanpak van verzuim, gebaseerd op het advies van de bedrijfsarts.

Ziekteverzuim binnen de SW

In 2019 is het ziekteverzuim licht gestegen ten opzichte van het voorgaande jaar (12% tegenover 11,6%). Deze trend is ook zichtbaar in de branche. Het verzuimpercentage van Laborijn is fors lager dan het landelijke verzuimcijfer SW (laatst bekende cijfer eerste halfjaar 2019: 14,2%). De ouder wordende populatie, het opschuiven van de pensioengerechtigde leeftijd en het feit dat er geen nieuwe instroom meer is, spelen een rol bij de stijging van het verzuim (landelijke trend).

Ziekteverzuim ambtelijk

Het ziekteverzuim ambtelijk vertoont in 2019 een daling ten opzichte van 2018 (3,8% ten opzichte van 5,7%). Van een aantal medewerkers met langdurige, veelal niet werk gerelateerde verzuimsituaties, is in 2019 afscheid genomen.

Ondersteuning leidinggevenden

In 2019 hebben alle leidinggevenden weer een training of bijscholing gevolgd op het gebied van verzuimbegeleiding. Eenmaal per 4 weken is er een sociaal medisch team waarin leidinggevenden, bedrijfsarts, manager en HRM gelegenheid hebben om casuïstiek in te brengen en advies in te winnen ten aanzien van de verzuimbegeleiding.

Arbodienstverlening

De arbodienstverlening heeft in 2019 onder druk gestaan. In verband met de krapte aan bedrijfsartsen, specifiek binnen onze regio, is het in 2019 met regelmaat niet mogelijk geweest om te voorzien in voldoende uren bedrijfsarts. Deze situatie is deels ondervangen door de inzet van de casemanager in een verlengde arm-constructie. Deze casemanager mag de medische situatie uitvragen en met de werknemer in gesprek over de arbeidsmogelijkheden. In verband met de nieuwe privacywetgeving is de leidinggevende daartoe niet meer bevoegd.

Verzuimgegevens over de periode van 2017 tot en met 2019

Jaar	% ziek Wsw o.b.v. kalenderdagen inclusief gedeeltelijk herstel	% ziek ambtelijk	Benchmark Wsw - % ziek	Meldingsfrequentie Wsw	Meldingsfrequentie ambtelijk	Benchmark Wsw - meldingsfrequentie
2016	10,2	3,7	12,8*	2,4	0,9	1,9*
2017	11,4	3,6	13,3*	2,2	0,8	1,8*
2018	11,6	5,7	14,0*	2,2	0,8	1,8*
2019	12,0	3,8	14,2	2,2	0,8	1,9*

* gegevens rapportage vergelijkend onderzoek, Ziekteverzuim Wsw-sector

Arbeidsomstandigheden

Plannen van aanpak naar aanleiding van de Risico-inventarisatie en -evaluatie

Begin 2019 zijn de Plannen van aanpak vastgesteld die naar aanleiding van de risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) zijn opgesteld. Hierin staat wat Laborijn gaat doen om de arbeidsomstandigheden te verbeteren voor zover dat aan de orde is. De Ondernemingsraad heeft ingestemd met de plannen. Gedurende het jaar is gewerkt aan de uitvoering van de geplande acties.

Arbobeleid

Laborijn heeft in het Arbobeleid beschreven hoe zij in samenwerking met haar medewerkers een veilige en gezonde werksituatie realiseert. Hierin is ook aandacht voor de veiligheid en gezondheid van gedetacheerde medewerkers en de veiligheid van bezoekers zoals klanten. De Ondernemingsraad heeft ingestemd met het Arbobeleid.

Voorkomen en beheersen van agressie en ander ongewenst gedrag

In 2019 zijn er in totaal 18 meldingen van agressie en/of ander ongewenst gedrag gedaan. Bij 6 meldingen betrof het een gedetacheerde medewerker. Bij het overgrote deel was er sprake van verbale agressie richting de medewerker. Er waren geen meldingen van fysiek geweld. De opvang van medewerkers en het aanspreken van de agressor op het gedrag werd gecoördineerd door de desbetreffende leidinggevenden.

Nieuwe medewerkers hebben de basistraining 'Beheersen van agressie' gevolgd. Voor alle overige medewerkers is er een herhalingsstraining geweest. De interventieteamleden, die hulp bieden bij incidenten, hebben ook een herhalingsstraining gevolgd.

Werkplekonderzoeken

Er zijn 15 individuele werkplekonderzoeken uitgevoerd waarvan 5 bij een gedetacheerde medewerker. Deze onderzoeken en adviezen waren in de meeste gevallen gericht op een gezonde werkhouding en het bevorderen van re-integratie.

Vertrouwenspersonen

Laborijn heeft 2 interne vertrouwenspersonen en 1 externe vertrouwenspersoon. Er zijn in totaal 19 medewerkers geweest die contact hebben gezocht met een vertrouwenspersoon. Bij 2 meldingen was er geen sprake van ongewenst gedrag en is voor hulp doorverwezen naar andere personen. De vertrouwenspersoon ondersteunt de melder in het aanpakken c.q. oplossen van het probleem.

Ongevallen

In 2019 zijn in totaal 11 arbeidsongevallen gemeld. Bij 8 van de 11 arbeidsongevallen betrof het een ongeval van een gedetacheerde medewerker. Bij 7 ongevallen heeft het ongeval geleid tot verzuim. Dit betrof in totaal 312 werkdagen. Ten opzichte van 2018 zijn er beduidend minder ongevall meldingen geweest (17 ongevallen in 2018). Het aantal verzuimdagen daarentegen is beduidend hoger dan in 2018 (259 dagen). Dit is te verklaren door 2 ongevallen die elk geleid hebben tot verzuim van meer dan 100 werkdagen. Er was geen sprake van ernstige ongevallen die bij de Inspectie SZW (voorheen Arbeidsinspectie) gemeld moesten worden.

Bedrijfshulpverlening

In 2019 is er veel aandacht geweest voor de organisatie van de bedrijfshulpverlening (BHV). Hierbij is ook samengewerkt met de huurders in het hoofdgebouw en op de locatie in Aalten. Het aantal bedrijfshulpverleners (BHV-ers) is uitgebreid zodat er zowel op de locaties in Doetinchem als de locaties in Aalten en Ulft een goede bezetting is van opgeleide BHV-ers. Medewerkers hebben instructies gehad over het handelen bij calamiteiten zoals ongevallen, onwel worden en brand. Elke locatie heeft een ontruimingsoefening (samen met de huurders) gehouden. Deze zijn goed verlopen.

Er is een rondgang gehouden met de brandweer zodat zij op de hoogte is van de situatie op de 4 locaties. Daarnaast zijn er voorbereidingen getroffen voor het gebruik van een BHV-app. Hierdoor kunnen snel calamiteiten gemeld worden en kunnen aanwezige BHV-ers direct worden opgeroepen. Het geheel is overzichtelijk beschreven in een BHV-plan.

5. Jaarrekening

5.1 Balans per 31 december

(Bedragen x € 1.000)

Activa	Ultimo 2019	Ultimo 2018
Vaste activa		
<i>Materiële vaste activa</i>	2.707	2.716
- Investerings met een economisch nut	2.707	2.716
<i>Financiële vaste activa</i>	569	841
- Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	19	19
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd >1 jaar	550	822
Totaal vaste activa	3.276	3.557
Vlottende activa		
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar</i>	13.913	11.746
- Vorderingen op openbare lichamen	3.938	1.869
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist	5.334	4.826
- Overige vorderingen	4.641	5.051
<i>Liquide middelen</i>	370	818
- Kassaldi	-	-
- Banksaldi	370	818
<i>Overlopende activa</i>	179	34
- Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	179	34
Totaal vlottende activa	14.462	12.598
Totaal generaal	17.738	16.155

Passiva	Ultimo 2019	Ultimo 2018
Vaste passiva		
<i>Eigen vermogen</i>	7.221	6.619
- Algemene Reserve	2.114	4.403
- Bestemmingsreserve	4.015	2.320
- Gerealiseerd resultaat	1.092	-104
<i>Vorzieningen</i>	1.438	1.060
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	300	300
- Egalisatievoorzieningen	820	760
- Voorziening mobiliteit	318	
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar</i>	600	768
- Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	600	768
Totaal vaste passiva	9.259	8.447
Vlottende passiva		
<i>Netto vlottende schulden, met een rentetypische looptijd < 1 jaar</i>	8.402	7.266
- Overige schulden	8.402	7.266
<i>Overlopende passiva</i>	77	442
- Overige vooruitontvangen bedragen ten bate van volgende jaren	77	77
- Ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel van overige Ned. Overheidslichamen	-	365
Totaal vlottende passiva	8.479	7.708
Totaal generaal	17.738	16.155

Er zijn aan natuurlijke en rechtspersonen geen borgstellingen of garantstellingen verstrekt.

5.2 Overzicht van baten en lasten

(Bedragen x € 1.000)

Overzicht van baten en lasten	Begroting 2019		Rekening 2019	Afwijking v/n
	Voor wijziging	Na wijziging		
<u>Inkomen & Maatschappelijke Participatie</u>				
Baten	36.019	32.944	33.027	83
Lasten	36.019	33.223	33.167	56
Saldo baten en lasten	-	-279	-140	139
<u>Mutaties reserves</u>				
Toevoeging aan reserves	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves	-	-	-	-
Saldo mutaties reserve	-	-	-	-
Resultaat	-	-279	-140	139
<u>Ontwikkelen naar Werk</u>				
Baten	8.900	9.496	9.609	113
Lasten	8.760	9.250	9.549	-299
Saldo baten en lasten	140	246	60	-186
<u>Mutaties reserves</u>				
Toevoeging aan reserves	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves	-	-	-	-
Saldo mutaties reserve	-	-	-	-
Resultaat	140	246	60	-186
<u>Werkgeversdienstverlening & Detachering</u>				
Baten	28.286	31.951	31.588	-363
Lasten	24.178	27.556	27.035	521
Saldo baten en lasten	4.108	4.395	4.553	158
<u>Mutaties reserves</u>				
Toevoeging aan reserves	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves	-	-	-	-
Saldo mutaties reserve	-	-	-	-
Resultaat	4.108	4.395	4.553	158
<u>Algemene Overhead</u>				
Baten	2.413	4.947	5.221	274
Lasten	6.661	8.836	9.091	-255
Saldo baten en lasten	-4.248	-3.889	-3.870	19
<u>Mutaties reserves</u>				
Toevoeging aan reserves	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves	-	526	490	-36
Saldo mutaties reserve	-	526	490	-36
Resultaat	-4.248	-3.363	-3.380	-17
<u>Totaal</u>				
Baten	75.618	79.338	79.445	107
Lasten	75.618	78.865	78.842	23
Saldo baten en lasten	-	473	603	130
<u>Mutaties reserves</u>				
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	526	490	-36
Saldo mutaties reserves	-	-526	-490	36
Gerealiseerde resultaat	-	999	1.093	94

5.2.1 Incidentele baten en lasten

Hieronder wordt het overzicht van incidentele baten en lasten weergegeven. Tot de incidentele baten en lasten worden de baten en lasten gerekend die zich gedurende maximaal 3 jaar voordoen.

Specificatie Incidentele baten en lasten	Baten	Lasten	Programma*)
Vrijval opgenomen verplichtingen 2017/2018	203.349		4
Diversen	75.787		3 en 4
Voorziening mobiliteit		318.446	4
Voorziening groot onderhoud		85.295	4
Diversen		41.945	4
Totaal	279.136	445.686	
Saldo	-166.550		

*)

1. Inkomen en Maatschappelijke Participatie
2. Ontwikkeling naar Werk
3. Werkgeversdienstverlening en Detachering
4. Algemene Overhead

Incidentele baten

In de jaren 2017 en 2018 is een aantal verplichtingen aan crediteuren opgenomen. Inmiddels is duidelijk geworden dat deze verplichtingen komen te vervallen.

Incidentele lasten

In 2019 is met medewerkers een regeling getroffen om hun loopbaan elders voort te zetten. Uit de regelingen blijkt dat de werkelijke kosten afhankelijk zijn van de mate waarin de voormalig medewerkers (extern) aan het werk blijven. De kosten van deze regelingen zijn eind 2019 ingeschat op € 318.446, hiervoor is een voorziening mobiliteit getroffen. Jaarlijks zal deze inschatting worden bijgesteld. De voorziening groot onderhoud is gedoteerd met € 85.295 op basis van een actualisatie van het onderhoudsplan.

5.2.2 Voorstel tot vaststelling van de jaarrekening

Het dagelijks bestuur stelt voor de jaarrekening zoals opgenomen in hoofdstuk 5 overeenkomstig vast te stellen en het positief resultaat van € 1.092.342 als volgt te bestemmen:

- € 35.186 toe te voegen aan de nieuw te vormen bestemmingsreserve pilots gemeente Aalten
- € 230.970 toe te voegen aan de bestemmingsreserve re-integratiegelden
- € 826.186 toe te voegen aan de Algemene reserve

Daarnaast wordt aan de bestemmingsreserve vakantiegelden/ -dagen een bedrag van € 60.000 onttrokken ten gunste van de algemene reserve.

5.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Onderstaande grondslagen, waarop de waardering van de activa en passiva en de resultaatbepaling is gebaseerd, zijn bedoeld als leidraad voor een juiste interpretatie van de financiële overzichten. De jaarrekening voldoet aan het Besluit begroting en verantwoording 2019 (BBV).

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende balanspost anders vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Voor zover het BBV niet anders voorschrijft, zijn de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Balans

- **Materiële vaste activa**

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met afschrijvingen. Bij de waardering van de materiële vaste activa wordt rekening gehouden met een vermindering van hun waarde indien deze naar verwachting duurzaam is. In het verslagjaar heeft een dergelijke vermindering niet plaatsgevonden. Op de grond wordt niet afgeschreven. Voor het overige vindt de afschrijving plaats op basis van een vast percentage van de aanschafprijs. De afschrijvingstermijnen kunnen per categorie verschillen afhankelijk van de levensduur. De maximum termijnen in jaren luiden als volgt:

Gebouwen	40
Voorzieningen/overig	15
Installaties	15
Inventarissen	10
Machines	7-10
Vervoermiddelen	5-7
Automatiseringsapparatuur	3

- **Financiële vaste activa**

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs (nominale waarde) of indien van toepassing lagere marktwaarde.

- **Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar en overlopende activa**
Vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Er is een voorziening voor dubieuze debiteuren getroffen. Deze voorziening wordt statisch bepaald en is in mindering gebracht op de post 'Handelsdebiteuren'.

- **Liquide middelen**

De liquide middelen zijn tegen de nominale waarde opgenomen en omvatten bank- en kassaldi.

- **Algemene Reserve**

De algemene reserve dient als buffer om eventuele toekomstige tegenvallers te kunnen opvangen.

- **Bestemmingsreserve**

Onder een bestemmingsreserve wordt verstaan een reserve waaraan door het algemeen bestuur een bepaalde bestemming is gegeven. Het gehele bedrag van de bestemmingsreserves ultimo het jaar dient onderbouwd te zijn met bestuursbesluiten van het algemeen bestuur.

- **Gerealiseerd resultaat**

Het gerealiseerd resultaat is het resterende resultaat na reeds bestemde mutaties in de reserves.

- **Voorzieningen voor verplichtingen verliezen en risico's**

De overige voorzieningen zijn opgevoerd tegen de nominale waarde. In de paragraaf 'Toelichting op de balans' zijn deze posten uitvoerig toegelicht.

- **Egalisatievoorziening**

Deze voorziening heeft betrekking op het planmatig onderhoud en dient ter afdekking van grote fluctuaties in de onderhoudskosten van de bedrijfspanden. De jaarlijkse dotatie ten laste van het overzicht van baten en lasten is gebaseerd op de meerjarenraming van het planmatig onderhoud.

- **Vaste schulden met een rente typische looptijd langer dan 1 jaar**

De leningen met een looptijd langer dan een jaar worden hieronder tegen de nominale waarde opgenomen, verminderd met de reeds gedane aflossingen. De bedragen die binnen een jaar vervallen worden onder de kortlopende schulden verantwoord.

- **Netto vlottende schulden, met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar en overlopende passiva**

De hier verantwoorde schulden hebben een looptijd korter dan een jaar. Deze schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

5.4 Toelichting op de balans

5.4.1 Activa

Materiële vaste activa	31-12-2019	31-12-2018
<i>Investerings met een economisch nut</i>		
Boekw aarde op 1 januari	2.716	2.735
- Bij: investeringen	133	113
- Af: desinvesteringen	-	-
- Af: afschrijvingen	-142	-135
- Mutatie investeringen onderhanden/overige	-	3
Boekw aarde op 31 december	2.707	2.716

Investerings	Begroot	Geinvesteerd
Gebouw en	225	0
Installaties	10	88
Inventaris	35	53
Voorziening	10	0
	280	141

In bijlage 1 is de verloopstaat materiële vaste activa opgenomen.

Financiële vaste activa	31-12-2019	31-12-2018
<i>Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen</i>		
- Mabeon "De Achterhoek" Holding BV	19	19
Boekw aarde op 31 december	19	19
<i>Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd > 1 jaar</i>		
- Verstrekte hypothecaire leningen aan ambtelijk personeel	113	657
- Waarborgsommen	-	-
- Overige leningen	437	165
Boekw aarde op 31 december	550	822

Het verloop van de post hypothecaire leningen aan ambtelijk personeel is als volgt:

Boekw aarde op 1 januari 2018	657
- Af: ontvangen aflossingen	-544
Boekw aarde op 31 december 2018	113

De w et FIDO is in 2008 zodanig aangepast dat het verstrekken van nieuwe hypothecaire leningen aan werknemers met ingang van 1 januari 2009 niet langer is toegestaan. Per balansdatum hebben 3 ex-medewerkers (2018: 7) een meerdere hypothecaire geldlening(en) met een gemiddelde waarde van € 37.747 per persoon (2018: € 90.673). Laborijn heeft als zekerheid voor de verstrekte leningen het recht van eerste hypotheek op het onroerend goed waarvoor de leningen zijn verstrekt. De leningen zijn verstrekt binnen de criteria van NHG.

De post overige leningen betreft een langlopende lening van de Groenmakers B.V.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	31-12-2019	31-12-2018
<i>Vorderingen op openbare lichamen</i>		
- Gemeente Aalten	285	189
- Gemeente Doetinchem	948	151
- Gemeente Oude IJsselstreek	1.389	310
- Gemeente Montferland	212	212
- Gemeente Bronckhorst	61	68
- UWV	953	688
- Overige openbare lichamen	90	251
	3.938	1.869

De vorderingen op de gemeenten Aalten, Doetinchem en Oude IJsselstreek bestaan met name uit de afrekening Rijksbudgetten en het BTW-compensatiefonds.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar (vervolg)	31-12-2019	31-12-2018
<i>Uitzettingen in 's Rijks schatkist</i>	5.334	4.826

In het kader van de "w et financiering decentrale overheden (FIDO)" zijn lagere overheidsorganen sinds december 2013 verplicht overtollige liquide middelen bij het Rijk te deponeren (Schatkistbankieren).

Overige vorderingen

- Handelsvorderingen	1.744	1.894
- Cliëntvorderingen	2.816	3.052
- Afrekening Wiw	-	-
- PC-prive project/fietsplan	81	99
- Overig	-	6
	<u>4.641</u>	<u>5.051</u>

Handelsvorderingen (bruto)	1.759
Af: voorziening voor dubieuze debiteuren	<u>-15</u>
	1.744

Cliëntvorderingen (bruto)	6.710
Af: voorziening voor dubieuze debiteuren	<u>-3.894</u>
	2.816

Cliëntvorderingen bestaan enerzijds uit vorderingen die ontstaan zijn doordat er ten onrechte bijstand is verstrekt die wordt teruggevorderd en anderzijds uit verstrekte leningen, met name aan zelfstandigen in het kader van de Bbz.

Bij de ontvangen aflossing lening Bbz moet 75% afgedragen worden aan het Rijk.

De overige 25% en de terugontvangsten van teveel verstrekte bijstand, moeten worden afgedragen aan de gemeenten.

Het totale bedrag van € 2,8 mln is daarom ook terug te vinden onder de vlottende schulden.

Liquide middelen	31-12-2019	31-12-2018
<i>Kassaldi</i>	-	-
<i>Banksaldi</i>	<u>370</u>	<u>818</u>
	370	818

Overlopende activa	31-12-2019	31-12-2018
- Nog te factureren opbrengsten	25	-
- Nog te verrekenen cliënten	23	32
- vooruitbetaald	77	
- Overig	<u>54</u>	<u>2</u>
	179	34

Schatkistbankieren

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	567			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	1.262	285	254	254
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	-	282	313	313
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	694	-	-	-
(1)	Berekening drempelbedrag	Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	75.618			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	75.618			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002	Drempelbedrag	567			
(2)	Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	113.546	25.954	23.377	23.377
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	1.262	285	254	254

Vanaf 12 april 2019 is er automatische saldogregulatie voor beide BNG-rekeningen. Aanvulling en afroming vindt plaats tot € 250.000.

5.4.2 Passiva

Eigen vermogen	31-12-2019	31-12-2018
<i>Algemene reserve</i>		
Saldo op 1 januari	4.403	4.531
- af: bestemming resultaat vorig boekjaar	-215	107
- af: naar bestemmingsreserve	-2.074	-235
Saldo op 31 december	2.114	4.403

Overeenkomstig het besluit van het Algemeen Bestuur d.d. 5 juli 2019 is het resultaat over 2018 onttrokken aan de Algemene Reserve.

Algemene reserve 2019	d.d. besluit	Algemene reserve
Saldo 31 december 2018		4.403
- Vorming bestemmingsreserve plan van aanpak	05-07-19	-2.074
- Onttrekking negatief resultaat 2018	05-07-19	-215
Saldo 31 december 2019		2.114

Bestemmingsreserve

Saldo op 1 januari	2.320	2.287
- Bij: Toevoeging	2.215	314
- Af: onttrekking	-520	-281
Saldo op 31 december	4.015	2.320

Bestemmingsreserve 2019	d.d. besluit	Bestemmingsreserve				Totaal
		Vakantiegelden vakantiedagen	Plan van Aanpak Organisatie ontwikkeling	Re-integratiegelden	Rijkssubsidiegelden	
Saldo 31 december 2018		1.895	-	-	425	2.320
- Vorming bestemmingsreserve plan van aanpak	05-07-19	-	2.074	-	-	2.074
- Vorming bestemmingsreserve re-integratiegelden	05-07-19	-	-	141	-	141
- Onttrekking verlofuren groep Montferland	05-07-19	-30	-	-	-	-30
- Onttrekking bestemmingsreserve plan van aanpak	06-12-19	-	-490	-	-	-490
Saldo 31 december 2019		1.865	1.584	141	425	4.015

Vakantiegelden/vakantiedagen

Deze reserve is gevormd om aan toekomstige verplichtingen uit hoofde van rechten op vakantiegelden en -dagen te kunnen voldoen.

Resultaat na bestemming

Saldo op 1 januari	-104	107
- bij: bestemming resultaat vorig boekjaar	104	-107
- bij: resultaat lopend boekjaar	1.092	-104
Saldo op 31 december	1.092	-104

Het Algemeen Bestuur dient de bestemming van het resultaat van het lopend boekjaar nog vast te stellen.

Voorzieningen	31-12-2019	31-12-2018
---------------	------------	------------

Voorzieningen voor verplichtingen verliezen en risico's

Voorziening milieukosten

Saldo op 1 januari	300	300
- Bij: toevoeging ten laste van het resultaat	-	-
- Af: onttrekkingen	-	-
Saldo op 31 december	300	300

Het betreft hier een voorziening voor de verwijdering van een grondwaterverontreiniging onder "oud" terrein aan de Terborgseweg en een soortgelijke, maar minder omvangrijke verontreiniging onder het in 2002 aangekochte terrein, eveneens aan de Terborgseweg. Deze voorziening is nog steeds actueel. Er wordt nog steeds onderzocht hoe de toekomstige huisvesting van Laborijn vorm gaat krijgen. In het geval van ver(nieuw)bouw is deze voorziening nodig voor het toekomstbestendig maken van de locatie. In het geval van verhuizing is deze post relevant voor het verkoopgereed maken van het object.

Egalisatievoorzieningen

Voorziening groot onderhoud

Saldo op 1 januari	760	753
- Bij: toevoeging op basis van de begroting	-	-
- Af: onttrekking kosten	-25	-37
- Af: vrijval op basis van actualisatie	-	-
- Bij: toevoeging op basis van actualisatie	85	44
Saldo op 31 december	820	760

Dit betreft een voorziening voor het egaliseren van de kosten voor toekomstig groot onderhoud. Het meerjarig onderhoudsplan voor de bedrijfsgebouwen is, evenals voorgaande jaren, de basis voor de vaststelling van de benodigde voorziening per 31 december 2019. De verschillende posten zijn gebaseerd op ontvangen offertes of op basis van een zo goed mogelijke inschatting ("best guess"). Er worden nog steeds meerdere huisvestingsalternatieven onderzocht. Het onderhoudsplan is opgesteld op basis van een inschatting van de noodzakelijke (achterstallige) onderhoudskosten en de veronderstelling dat de organisatie op de huidige locatie blijft gehuisvest.

Voorziening mobiliteit

Saldo op 1 januari	-	-
- Bij: toevoeging	318	-
	318	-

In 2019 is met medewerkers een regeling getroffen om hun loopbaan elders voort te zetten. Uit de regelingen blijkt dat de werkelijke kosten afhankelijk zijn van de mate waarin de voormalig medewerkers (extern) aan het werk blijven. De kosten van deze regelingen zijn eind 2019 ingeschat op € 318.446. Jaarlijks zal deze inschatting worden bijgesteld.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar	31-12-2019	31-12-2018
<i>Binnenlandse banken en overige financiële instellingen</i>		
Saldo op 1 januari	768	936
- Af: aflossingen	-168	-168
Saldo op 31 december	600	768

De totale rentelasten in 2019 over deze leningen was € 25.724 (2018: € 32.998).

Netto vlottende schulden, met een rentetypische looptijd < 1 jaar	31-12-2019	31-12-2018
<i>Overige schulden</i>		
- Crediteuren	943	1.460
- Nog te betalen belastingen en sociale lasten	2.207	2.243
- Nog te betalen openbare lichamen	1.870	-
- Schulden cliënten (terugbetalingsverplichting Rijk)	960	1.066
- Schulden cliënten (terugbetalingsverplichting gemeenten)	1.856	1.986
- Nog te betalen kosten	378	313
- Betalingen onderweg	188	176
- Afw ikkeling sectorplan	-	22
	8.402	7.266

Overlopende passiva	31-12-2019	31-12-2018
- Van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotten met een specifieke bestedingsdoel van overige Nederlandse overheidslichamen	-	365
- Nog te betalen rente	20	25
- Overige nog te betalen kosten	57	52
	77	442

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Niet uit de balans blijvende verplichtingen	Jaarbedrag
Nutsbedrijven	181.000
Leasecontract auto's	60.000
Verzekeringen	56.000
Huurverplichtingen	199.000
Schoonmaakbedrijf	223.000
Vervoersbedrijf	275.000
Automatisering	177.000
	1.171.000

5.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

5.5.1 Programma Inkomen & Maatschappelijke participatie

Programma Inkomen & Maatschappelijke Participatie	Begroting 2019		Rekening 2019	Afwijking v/n
	Voor wijziging	Na wijziging		
Baten				
Bijdrage gemeenten bijstand	32.414	29.418	29.376	-42
Bijdrage gemeenten overige regelingen	897	551	657	106
Bijdrage gemeenten overhead	2.708	2.407	2.407	-
Ontvangsten/aflossingen		568	587	19
Totaal	36.019	32.944	33.027	83
Lasten				
Bijstand	32.414	29.986	29.941	45
Overige regelingen	897	551	679	-128
Overhead	2.708	2.686	2.547	139
Totaal	36.019	33.223	33.167	56
Gerealiseerde totaal saldo	-	-279	-140	139
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Gerealiseerde resultaat	-	-279	-140	139

Bij het Programma Inkomen & Maatschappelijke participatie zijn de gerealiseerde lasten circa € 119.000 lager dan begroot. Enerzijds zijn de lasten voor bijstand en algemene overhead lager dan begroot, anderzijds zijn de kosten van de overige regelingen (bijzondere bijstand en Bbz) iets hoger uitgevallen. De gerealiseerde baten zijn in totaal € 20.000 lager dan begroot. Dit komt doordat per saldo de kosten van bijstand en overige regelingen € 20.000 lager zijn, hierdoor wordt de bijdrage van de gemeenten met hetzelfde bedrag verlaagd. Per saldo resteert een gerealiseerd resultaat van € 140.000 negatief.

5.5.2 Programma Ontwikkelen naar Werk

Programma Ontwikkelen naar Werk	Begroting 2019		Rekening 2019	Afwijking v/n
	Voor wijziging	Na wijziging		
<u>Baten</u>				
Omzet	335	423	530	107
Bijdrage gemeenten re-integratie	2.852	2.929	2.925	-4
Bijdrage gemeenten SW	5.117	5.228	5.243	15
Bijdrage gemeenten overhead	596	769	769	-
Overige baten	-	147	142	-5
Totaal	8.900	9.496	9.609	113
<u>Lasten</u>				
SW	5.312	5.872	6.093	-221
Re-integratie	2.852	2.623	2.728	-105
Overhead	596	755	728	27
Totaal	8.760	9.250	9.549	-299
Gerealiseerde totaal saldo	140	246	60	-186
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Gerealiseerde resultaat	140	246	60	-186

De gerealiseerde lasten van het Programma Ontwikkelen naar Werk zijn circa € 299.000 hoger dan begroot. Dit komt doordat de lasten SW en re-integratie voor dit programma hoger zijn uitgevallen dan begroot. Met name door een hogere omzet, zijn de baten op dit programma € 113.000 hoger uitgevallen dan begroot. Per saldo resteert een gerealiseerd resultaat van € 60.000.

5.5.3 Programma Werkgeversdienstverlening & Detachering

Programma Werkgeversdienstverlening & Detachering	Begroting 2019		Rekening 2019	Afwijking v/n
	Voor wijziging	Na wijziging		
Baten				
Omzet	6.275	6.619	6.476	-143
Bijdrage gemeenten loonkostensubsidie	613	1.610	1.446	-164
Bijdrage gemeenten re-integratie	427	573	557	-16
Bijdrage gemeenten SW	18.948	20.574	20.540	-34
Bijdrage gemeenten overhead	2.023	2.159	2.159	-
Overige baten	-	416	410	-6
Totaal	28.286	31.951	31.588	-363
Lasten				
Loonkostensubsidie	613	1.610	1.446	164
SW	21.115	23.558	23.170	388
Re-integratie	427	566	557	9
Algemene overhead	2.023	1.822	1.862	-40
Totaal	24.178	27.556	27.035	521
Gerealiseerde totaal saldo	4.108	4.395	4.553	158
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Gerealiseerde resultaat	4.108	4.395	4.553	158

De werkelijke lasten van het Programma Werkgeversdienstverlening & Detachering zijn circa € 521.000 lager dan de begrote lasten. Enerzijds is de uitbetaalde loonkostensubsidie achtergebleven bij de verwachting en zijn de kosten SW lager, anderzijds zijn de kosten van de overhead hoger dan begroot. Doordat de kosten lager zijn, zijn ook de bijdragen van de gemeenten lager. Daarnaast is de omzet lager dan begroot. Totaal zijn de baten € 363.000 lager dan begroot. Per saldo resteert een gerealiseerd resultaat van € 4.553.000.

5.5.4 Programma Algemene Overhead

Programma Algemene Overhead	Begroting 2019		Rekening 2019	Afwijking v/n
	Voor wijziging	Na wijziging		
Baten				
Diverse baten overhead	-	678	897	219
Bijdrage gemeenten plan van aanpak PW	-	705	760	55
Bijdrage gemeenten overhead	2.413	3.564	3.564	-
Totaal	2.413	4.947	5.221	274
Lasten				
Diverse lasten overhead	6.661	7.605	7.876	-271
Plan van aanpak PW	-	705	725	-20
Plan van aanpak organisatieontwikkeling	-	526	490	36
Totaal	6.661	8.836	9.091	-255
Gerealiseerde totaal saldo	-4.248	-3.889	-3.870	19
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	526	490	-36
Gerealiseerde resultaat	-4.248	-3.363	-3.380	-17

De lasten op het programma Algemene Overhead zijn circa € 255.000 hoger dan begroot. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door de incidentele lasten (zie paragraaf 5.2.1.) Ook de incidentele baten leiden tot hogere baten dan begroot, € 274.000. Per saldo resteert een gerealiseerd resultaat na bestemming van € 3.380 negatief.

5.5.5 Begrotingsrechtmatigheid

Programma	Lasten begroot	Lasten werkelijk	Verschil
Inkomen en maatschappelijke participatie	33.286	33.167	119
Ontwikkelen naar werk	9.250	9.549	-299
Werkgeversdienstverlening en detachering	27.556	27.035	521
Algemene overhead	8.836	9.091	-255

Het programma Ontwikkelen naar werk laat € 299.000 hogere lasten zien dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door:

- hogere salariskosten van de SW-medewerkers binnen dit programma. De salariskosten van alle SW-medewerkers worden in de begroting verdeeld op basis van ingeschatte aantal fte's, de werkelijke verhouding wijkt iets af ten nadele van het programma Ontwikkelen naar werk. Deze kostenoverschrijding past binnen het beleid.
- er is meer uitgegeven aan re-integratie voor participatiewetklanten. Deze kosten worden gecompenseerd door direct gerelateerd opbrengsten door een verhoging van het re-integratiebudget in de loop van het jaar.

Ook het programma Algemene overhead laat een overschrijding zien van € 255.000. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door hogere incidentele lasten. Ook deze overschrijding past binnen het beleid.

5.5.6 Overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld (x € 1.000)

Taakveld	Baten	Lasten	Saldo 2019
0.4 Overhead	10.536	13.756	-3.220
0.5 Treasury	36	26	10
0.8 Overige baten en lasten	279	446	-167
0.10 Mutaties reserve	490	-	490
6.3 Inkomensregelingen	32.066	32.066	-
6.4 Begeleide participatie	33.012	29.263	3.749
6.5 Arbeidsparticipatie	3.516	3.285	231
	79.935	78.842	1.093

5.6 WNT-verantwoording

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Laborijn van toepassing zijnde algemene regelgeving van bezoldigingsmaxima. Het bezoldigingsmaximum in 2019 voor Laborijn is € 194.000.

Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Naam	Functie	Van	T/m
de heer F.H.T. Langeveld	lid AB	01-01-19	31-12-19
de heer P. van de Wardt	lid AB/DB	01-01-19	26-09-19
de heer J. Wikkerink	lid AB/DB	01-01-19	31-12-19
de heer L.G. Kuster	lid AB	01-01-19	31-12-19
de heer M. Som	lid AB/DB	01-01-19	31-12-19
de heer B. Hiddinga	lid AB/DB	27-09-19	31-12-19
de heer W. Sinderdink	lid AB	01-01-19	31-12-19
de heer J. Huizinga	voorzitter AB/DB	01-01-19	31-12-19
de heer T.M.M. Kok	lid AB	01-01-19	31-12-19

Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking

Naam	Functie	Van	T/m	Dienstverband	Omvang dienstverband	Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	Beloningen betaalbaar op termijn	Individueel toepasselijke bezoldigings maximum	Onverschuldigd betaald bedrag	Gegevens over 2018: functie-ervulling	Deeltijd-factor 2018 in fte	Gegevens over 2018: totaal bezoldiging
mevrouw J.E. Talstra	algemeen directeur	01-01-19	31-12-19	ja	1 FTE	€ 122.522	€ 19.535	€ 194.000	nvt	01-01-18 t/m 31-12-18	1 FTE	€ 138.905
de heer J.H. Janssen	directeur bedrijfsvoering	01-01-19	31-12-19	ja	1 FTE	€ 113.191	€ 19.535	€ 194.000	nvt	01-10-18 t/m 31-12-18	1 FTE	€ 32.301

Uitkering wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Naam Instelling	Naam functionaris	Laatste functie	Eerdere functie	Dienstverband	Omvang dienstverband	Datum beëindiging dienstverband	Betaalde uitkeringen in 2019	Individueel toepasselijke bezoldigings maximum	Onverschuldigd betaald bedrag
Laborijn	mevrouw J.E. Talstra	algemeen directeur	idem	ja	1 FTE	31-12-19	€ 35.000	€ 75.000	n.v.t.

Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking

Bedragen x €1	dhr. RCW Winter	
Functiegegevens	Lid DB extern	
Kalenderjaar	2019	2018
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang - einde)	1-1t/m 31-12	1-1t/m 31-12
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	12	12
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€187	€182
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€227.500	€229.200
Individueel toepasselijk maximum gehele periode kalendermaand 1t/m 12 cumulatief	€36.900	
Bezoldiging		
Werkelijk uurtarief lager dan het (gemiddeld) maximum uurtarief?	Ja	
Bezoldiging in de betreffende periode	€9.000	€9.000
Totale bezoldiging gehele periode kalendermaand 1t/m 12 cumulatief	€18.000	
(-/-) Onverschuldigd betaald bedrag	€0	
Totale bezoldiging, exclusief BTW cumulatief	€18.000	
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	

5.7 De bijlage met verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen (Sisa)

Sisa bijlage verantwoordingsinformatie 2019 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking sisa - d.d. 16 januari 2020									
SZW	G2B	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet deel openbaar lichaam 2019	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	
		Openbaar lichaam o.g.v. Wgr (Sisa tussen medeoverheden)		Deel openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW)	Deel openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW)	Deel openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Deel openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Deel openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	
		Het openbaar lichaam verantwoordt hier per gemeente over het deel van de regeling dat in (jaar T) door het openbaar lichaam is uitgevoerd.							
				Aard controle R Indicatornummer: G2B / 01	Aard controle R Indicatornummer: G2B / 02	Aard controle R Indicatornummer: G2B / 03	Aard controle R Indicatornummer: G2B / 04	Aard controle R Indicatornummer: G2B / 05	Aard controle R Indicatornummer: G2B / 06
				1 060197 Gemeente Aalten € 3.908.893	€ 82.873	€ 420.535	€ 1.436	€ 48.856	
				2 060222 Gemeente Doetinchem € 15.827.113	€ 242.553	€ 1.022.070	€ 2.301	€ 61.183	
				3 061509 Gemeente Oude Lisselestreek € 7.808.568	€ 223.391	€ 807.823	€ 1.037	€ 104.575	
SZW	G2B	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) deel openbaar lichaam 2019	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	
			In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Deel openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Deel openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	Deel openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	Deel openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)		
				Aard controle R Indicatornummer: G2B / 07	Aard controle R Indicatornummer: G2B / 08	Aard controle R Indicatornummer: G2B / 09	Aard controle R Indicatornummer: G2B / 10	Aard controle R Indicatornummer: G2B / 11	
				1 060197 Gemeente Aalten € 0	€ 13.481	€ 2.707	€ 0		
				2 060222 Gemeente Doetinchem € 176	€ 128.605	€ 5.555	€ 0		
				3 061509 Gemeente Oude Lisselestreek € 109	€ 89.820	€ 2.886	€ 0		
SZW	G2B	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) deel openbaar lichaam 2019	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)	
			In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Deel openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW)	Deel openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW)				
				Aard controle R Indicatornummer: G2B / 12	Aard controle R Indicatornummer: G2B / 13	Aard controle R Indicatornummer: G2B / 14			
				1 060197 Gemeente Aalten € 192.298	€ 0				
				2 060222 Gemeente Doetinchem € 874.328	€ 0				
				3 061509 Gemeente Oude Lisselestreek € 379.026	€ 0				
SZW	G3B	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) deel openbaar lichaam 2019	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)	
			In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen						
				Aard controle R Indicatornummer: G3B / 01	Aard controle R Indicatornummer: G3B / 02	Aard controle R Indicatornummer: G3B / 03	Aard controle R Indicatornummer: G3B / 04	Aard controle R Indicatornummer: G3B / 05	Aard controle R Indicatornummer: G3B / 06
				1 060197 Gemeente Aalten € 13.727	€ 42.444	€ 0	€ 34.604	€ 10.640	
				2 060222 Gemeente Doetinchem € 111.635	€ 3.500	€ 14.842	€ 112.313	€ 25.304	
				3 061509 Gemeente Oude Lisselestreek € 15.363	€ 20.000	€ 442	€ 50.469	€ 17.902	
				1 060197 Gemeente Aalten € 0	€ 0	€ 0			
				2 060222 Gemeente Doetinchem € 0	€ 0	€ 0			
				3 061509 Gemeente Oude Lisselestreek € 0	€ 0	€ 0			

5.8 Gebeurtenissen na balansdatum: Coronavirus (COVID-19)

Als gevolg van de uitbraak van het Coronavirus wereldwijd, zijn door de Nederlandse overheid ingrijpende maatregelen genomen om de verspreiding van dit virus onder controle te krijgen. Deze maatregelen en mogelijke maatregelen die nog volgen, hebben naar verwachting belangrijke financiële gevolgen voor Laborijn. Deze gevolgen zijn op dit moment nog niet te overzien. De door de Nederlandse overheid genomen maatregelen kunnen impact hebben op de ontwikkeling van de baten en de lasten, maar ook op de financiële positie, op het weerstandsvermogen en op de risico's. Deze zijn op het moment van opstellen van de jaarstukken nog niet in te schatten.

6. Overige gegevens

6.1 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

6.2 Jaarverslag Ondernemingsraad en Onderdelencommissie 2019

Mede dankzij het rapport van Berenschot en het uiteindelijk besluit van de Oude IJsselstreek om uit te treden was 2019 ook voor de OR en de OC een bewogen jaar. OC en OR hebben voorafgaand aan het besluit een brief geschreven aan de gemeenteraden. Met hierin een oproep aan de politiek om de Wsw bij Laborijn te houden. Bij Wsw'ers is er veel onrust ontstaan over het voorgenomen vertrek. Met name over de werkplek waar mensen vaak al tientallen jaren werken en de samenwerking en het contact met collega's. Herman Westerveld (voorzitter OR/OC) en Bianca Wilke-Besselink (OC lid) hebben ingesproken bij de Raad van de Oude IJsselstreek om dit standpunt te benadrukken. In 2020 zal de uittreding een belangrijk onderwerp blijven voor OR en OC, waarbij de focus zal liggen op zoveel mogelijk baanbehoud en goede regelingen. De OR heeft daarom aangegeven dat er voldoende financiële ruimte moet worden ingebouwd voor de opvang van de personele consequenties.

Pilot Werkacademie

Een ander belangrijk onderwerp voor de OR was het traject rondom de organisatorische wijzigingen in relatie tot de pilot Werkacademie. Vanwege de pilot was voor de OR niet alle informatie over de voorgestelde veranderingen compleet. Daarom heeft de OR een paar knips gemaakt in het advies. Over een aantal voorgenomen besluiten heeft de OR positief geadviseerd. Bij andere voorgenomen besluiten zijn OR en bestuurder overeengekomen om advies over de functiewijzigingen in de Werkacademie uit te stellen tot na de evaluatie van de pilot Werkacademie. Uiteindelijk zijn er toch een aantal besluiten genomen, waarbij de OR niet om advies gevraagd is. Dit onderwerp loopt door in 2020.

De OR is gedurende het hele jaar nauw betrokken geweest bij de WNRA en de omzettingen en de veranderingen van de personele regelingen. Nieuw bij deze regelingen was de regeling opleiding en ontwikkeling. Scholing is een belangrijk onderwerp voor de OR. Zowel in het kader van de bestuursopdracht als bij het ondernemingsplan heeft de OR aangegeven hier graag beleid op te willen zien in combinatie met een opleidingsjaarplan. Waarbij de OR inbreng vanuit medewerkers belangrijk vindt. Toegezegd is dat het beleid en het jaarplan in 2020 zullen worden uitgewerkt.

Samenstelling medezeggenschap

De medezeggenschap bestaat uit een ondernemingsraad (OR), een onderdeelcommissie (OC) en een GO (georganiseerd overleg). De OR bestaat uit ambtelijk medewerkers aangevuld met 2 OC-leden. De OC bestaat uit Wsw'ers aangevuld met 2 OR-leden. Herman Westerveld is voorzitter van de OR en de OC.

Samenstelling OR

Herman Westerveld (voorzitter), Jan Wissink (vicevoorzitter t/m 31 december 2019), Fenny van Klinken, William Bultink, Bernadette Huls, Matthieu Seegers, Orhan Sahin (lid vanuit de OC), Bianca Wilke (lid vanuit de OC), 1 vacature (per 1 januari 2020: 2 vacatures). De ambtelijk secretaris is Angelique Ende.

Samenstelling OC

Herman Westerveld (voorzitter, lid vanuit de OR), Monique te Boekhorst (vicevoorzitter), Orhan Sahin, Bianca Wilke, Ruud Rensen, Bernadette Huls (lid vanuit de OR), Monique Peeters, Joop Liefers. De ambtelijk secretaris is Angelique Ende. De notulist is Henri Haverdil.

Georganiseerd overleg (GO)

Leden vanuit de medewerkers zijn Herman Westerveld, Jan Wissink, Jan Kelderman en Petra Vink (tot 1 augustus) namens de FNV, Bernadette Huls en Dolf Dimmendaal namens de CNV.

Stuur-, werk- en projectgroepen

OR en/of OC-leden hebben deelgenomen aan de volgende stuur/werkgroepen:

- functie- en loongebouw
- huisvesting
- WNRA (wet normalisering rechtspositie ambtenaren)
- Werkacademie
- arbobeleid
- MTO

Adviesaanvragen

De OR en/of de OC heeft geadviseerd over:

- functie- en loongebouw HR21
- de functiematrix
- MTO plan van aanpak
- ondernemingsplan 2019
- DVR evaluatie en verbetervoorstellen
- bestuursopdracht
- plan van aanpak en organisatorische wijzigingen naar aanleiding van HR21 (deels)

Instemmingsaanvragen

De OR en/of de OC heeft ingestemd met/gesproken over:

- aangepaste attentieregeling
- arbobeleid en preventiemedewerker
- RI&E plan van aanpak
- aangepast agressieprotocol
- beoordeling- en beloningsbeleid
- faciliteitenregeling OR/OC
- personeelshandboek
- regeling bedrijfsauto
- regeling opleiding en ontwikkeling
- pilot bedrijfsmaatschappelijk werk
- toepassing competentieprofielen HR21
- benoeming leden klachtencommissie
- collectieve verlofdagen 2020

Bijlage 1 Verloopoverzicht materiële vaste activa

2019	Grond	bedrijfs- gebouwen	meubilair	Machines	Installaties	Verbouw- ingen	Overig	Totaal
Aanschafwaarde per 1-1-2019	1.130	3.608	842	544	950	428	901	8.403
Investerings in 2019	-	-	53	-	81	-	-	134
correcties	-	-	-	-	-	-	-	-
Desinvesteringen in 2019	-	-	-	-	-	-	-	-
Aanschafwaarde per 31-12-2019	1.130	3.608	895	544	1.031	428	901	8.537
Cumulatieve afschrijving per 1-1-2019	-	2.522	655	534	853	246	877	5.687
Afschrijving 2019	-	90	22	2	9	17	2	142
Terugboeken afschrijving	-	-	-	-	-	-	-	-
Desinvesteringen 2019	-	-	-	-	-	-	-	-
Cumulatieve afschrijving per 31-12-2019	-	2.612	677	536	862	263	879	5.829
Boekwaarde per 1-1-2019	1.130	1.086	187	10	97	182	24	2.716
Onderhanden	-	-	-	-	-	-	-	-
Boekwaarde incl. onderhanden	1.130	1.086	187	10	97	182	24	2.716
Boekwaarde per 31-12- 2019	1.130	996	218	7	169	165	22	2.707
Onderhanden	-	-	-	-	-	-	-	-
Boekwaarde incl. onderhanden	1.130	996	218	7	169	165	22	2.707

Laborijn in 2019

Een uitdagend jaar

2019 was een uitdagend jaar, maar mede door de inzet van onze medewerkers hebben we goede stappen vooruit gezet.

Een jaar waarin 732 inwoners niet langer afhankelijk zijn van een uitkering.

325 van hen zijn uitgestroomd naar werk.

Vaak zelfstandig en een aantal ook met loonkostensubsidie. Natuurlijk hebben zich ook inwoners gemeld die we moesten helpen met inkomen of het zetten van stappen naar werk. Per saldo is het totaal aantal huishoudens dat van een uitkering afhankelijk is toch gedaald. Circa 80% van de Wsw'ers is gedetacheerd en dat betekent dat we er nog steeds in slagen om medewerkers een stap naar buiten te laten zetten.

Natuurlijk waren er ook belangrijke leerpunten uit het rapport van Berenschot. We hanteerden niet altijd de menselijk maat en communiceerden niet altijd op een goede manier met onze klanten. Vanaf de zomer hebben we concrete acties ondernomen om dit te verbeteren. Ook heeft het uiteindelijke besluit van de gemeente Oude IJsselstreek om uit te treden natuurlijk impact. Hoewel we in het begin van 2018 moesten rapporteren dat de begroting onder druk stond, sluiten we 2019 in financieel opzicht positief af met een voordelig saldo van € 1,1 miljoen.

Voor ons blijft voorop staan dat we ons met z'n allen inzetten om een partner te zijn in de Achterhoek waar mensen en hun problemen de maat zijn.

2019 in cijfers

2.085

In 2019 bediende Laborijn 4 gemeenten met in totaal ruim 159.000 inwoners. Wij verstrekten aan 2.085 huishoudens een bijstandsuitkering

97

In 2019 stroomden 523 huishoudens in de bijstandsuitkering. 620 huishoudens stroomden uit de bijstandsuitkering. Per saldo zijn 97 huishoudens niet meer afhankelijk van een bijstandsuitkering

256

Gemiddeld 256 klanten met een Participatiewet-uitkering hebben in 2019 inkomsten weten te genereren uit deeltijd-arbeid

80%

In 2019 hebben wij het detachingspercentage van 80% kunnen vasthouden. Dit is een krachtig resultaat afgezet tegen het landelijk percentage van 43,4%

261

Laborijn biedt ook ondersteuning aan inwoners zonder uitkering (NUG) die zich melden voor ondersteuning bij het verkrijgen van betaald (parttime) werk. In dat kader hebben we in het afgelopen jaar 261 klanten voorzien van dienstverlening.

Onze klanten? Inwoners, werkgevers en gemeenten

Laborijn voert voor de gemeenten Aalten, Doetinchem en Oude IJsselstreek de Participatiewet uit (voor de gemeente Montferland alleen de Wsw). Dit betekent dat inwoners uit deze gemeenten een beroep kunnen doen op Laborijn voor werk, re-integratieondersteuning en/of een uitkering. Deze inwoners zijn zogezegd de 'klanten'. Laborijn brengt hen onder in 3 categorieën:

1. Werkzoekende inwoners die binnen 3 maanden na aanvang van de uitkering op eigen kracht of met beperkte ondersteuning betaald werk vinden
2. Werkzoekende inwoners die binnen een periode van maximaal 12 maanden na aanvang van de uitkering een re-integratietraject volgen, met als doel betaald werk te vinden
3. Inwoners die structureel of voor bepaalde tijd niet in staat zijn tot loonvormend werk. Wij verwijzen hen naar Wmo-voorzieningen rond vrijwilligerswerk en maatschappelijke participatie in hun eigen wijk

Werkgevers waar wij mee samenwerken zien wij ook als onze 'klanten'. Een groot deel van onze doelgroep wordt immers (tijdelijk) gedetacheerd en vindt op die manier uiteindelijk een reguliere baan. Wij koesteren daarom onze relatie met werkgevers in de regio, zowel grote als kleine.

Bij Laborijn geloven wij dat onze Wsw'ers en participanten met een doelgroepindicatie (DGI) beter af zijn wanneer zij zo regulier mogelijk werken bij werkgevers in onze regio. Dit is verankerd in alle dienstverlening die wij uitvoeren voor de verschillende doelgroepen die wij mogen ondersteunen. Binnen onze dienstverlening hebben wij dan ook veel aandacht voor de stabiliteit binnen onze detacheringen en de gerealiseerde arbeidsplaatsen. Wij onderhouden goede banden met werkgevers, waardoor naast stabiliteit, continuïteit en samenwerking er kennis en kunde van onze doelgroepen ontstaat.

In 2019 zien we de daling van het aantal huishoudens in de bijstand. Deze positieve ontwikkeling heeft te maken met de onverminderde focus op het begeleiden van mensen naar werk en door het gunstige economische klimaat in onze arbeidsmarktregio.

Een traject of status is nooit definitief of statisch. De klant maakt stappen, hetzij voor of achteruit, en wij volgen dit met behulp van onze ketenpartners en richten hierop onze dienst- of hulpverlening op in

Laborijn-aanpak

- Iedere inwoner die bij Laborijn voor een uitkering komt, krijgt een screening. Zo bepalen we iemands kansen op werk. Werk staat voorop. Maar als daar een uitkering voor nodig is, krijgt de inwoner die
- Inwoners voor wie werk nog een stap te ver is, bieden wij ontwikkeling. Deze activiteiten voor re-integratie en arbeidsparticipatie voerde Laborijn in 2019 grotendeels in eigen beheer uit, meestal in onze Werkleercentra in Aalten, Ulft en Doetinchem

De geboden dienstverlening zet via intensieve trajecten in de Werkacademie zoveel mogelijk in op het verkrijgen van betaald (parttime) werk

Samen werkt!

Een traject maatschappelijke participatie kan bestaan uit een zorgcomponent zoals het inzetten van psychosociale hulpverlening, verslavingszorg of vrijwilligerswerk.

Vaak worden er door onze samenwerkingspartners duaal trajecten opgezet zoals bijvoorbeeld schuldhulpverlening en het organiseren van jeugdzorg of kinderopvang. Mensen waarbij isolement dreigt, stimuleren en helpen wij (of onze samenwerkingspartners) om een eerste stap te zetten door bijvoorbeeld het meedoen aan activiteiten.

Om dit te realiseren werken wij samen met lokale partijen.

Laborijn werkt samen met bijvoorbeeld de aanspreekpunten in wijken en dorpen, Buurtplein B.V., de Sociale Raad, Estinea, Elver, Zozijn, de Ontmoeting, de Stadskamer, Iriszorg, GGNet, Sensire, Sité, Bvfo, Humanitas, participatieconsulenten, sportcoaches, VV Doetinchem, RMC/Leerplicht, Vluchtelingenwerk, Maatschappelijk Werk, Wrap-around, Zonnebloem, Vrijwilligerscentrale Doetinchem en andere welzijnsorganisaties.

Terugblik

Jan-Henk Janssen blikt terug op 2019: “Er zijn vorig jaar veel veranderingen geweest en we zijn geconfronteerd met onszelf. We zijn geconfronteerd met de manier waarop we met onze klanten omgaan. De afgelopen maanden heb ik mogen zien dat hier enorm veel verandering en verbetering in is gekomen. Daarnaast hebben we vorig jaar meer mensen aan het werk geholpen dan ooit. Het aantal inwoners dat afhankelijk is van een uitkering bij Laborijn is nog nooit zo laag geweest.

Laborijn wil een goede partner zijn in de hele keten die zorgt voor de inwoners van deze regio. In 2020 gaan we daar weer stappen in zetten en willen we de samenwerkingen die we hebben verder intensiveren. In 2019 heb ik mijn aandacht erg naar binnen moeten richten en 2020 wil ik gebruiken om kennis te maken met partners in de regio.”

In een video vertelt
Jan-Henk Janssen meer →

Scan de QR-code om de video
te bekijken.

Jan-Henk Janssen:

Laborijn wil een goede partner zijn
in de hele keten die zorgt voor
de inwoners van deze regio.

Programma 'Organisatieontwikkeling & Innovatie 2017-2020'

Het organisch ontwikkelen en innoveren naar de Laborijn-organisatie die we voor ogen hebben, zodat we de resultaatverwachtingen naar onze omgeving en onszelf gaan waarmaken.

Dit blijft de doelstelling van het programma 'Organisatieontwikkeling & Innovatie 2017-2020'.

Met als stip op de horizon: een Laborijn met medewerkers die met enthousiasme, lef en professionaliteit doen wat zij moeten doen;

het behalen van de resultaten die we met onze gemeenten hebben afgesproken.

We streven ernaar dat zowel onze (potentiële) klanten als medewerkers dagelijks de toegevoegde waarde van Laborijn ervaren en waarderen.

We willen bovendien dat het imago van Laborijn goed is, zowel in de interne als externe omgeving, zowel binnen als buiten de regio. En we willen dan bereikt hebben dat Laborijn bekend staat als een goede werkgever.

www.laborijn.nl

Accountantsverslag

Gemeenschappelijke Regeling

Laborijn

3 april 2020

Aan het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling
Laborijn
Postbus 236
7000 AE Doetinchem

Doetinchem, 3 april 2020
174001/HdF/NK

Geacht bestuur,

Wij hebben de jaarrekening 2019 van uw organisatie gecontroleerd. In dit verslag brengen wij de hoofdzaken van onze bevindingen vanuit de controle onder uw aandacht.

De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het Dagelijks Bestuur. Wij geven hierbij een controleverklaring.

U heeft aan ons voor de controle van de jaarrekening 2019 een aandachtspunt meegegeven. Hierover rapporteren wij in dit verslag. Daarnaast besteden wij aandacht aan de jaarrekening zelf en aan de interne beheersing.

Wij bespreken deze rapportage graag tijdens de bijeenkomst van de auditcommissie op 1 april 2020 en beantwoorden dan ook uw eventuele vragen. Wij hebben de inhoud van dit accountantsverslag afgestemd met de directeur en de controller.

Mocht u nog vragen hebben, aarzelt u dan niet om contact met ons op te nemen.

Met vriendelijke groet,

Stolwijk Kelderman

w.g. dhr. R.H. Gosselink-Wolbrink RA

Inleiding

Waar bent u naar op zoek?

Inhoudsopgave

1. Kernpunten

2. Overzicht
bevindingen
(onderbouwing oordeel)

3. Aandachtspunten
Algemeen Bestuur

4. Jaarrekening
(Financiële positie - Kwaliteit
jaarstukken - Rechtmatigheid-
Overige bevindingen)

5. Interne beheersing
(Algemeen - processen -
Richting de
rechtmatigheidsverantwoording)

6. Sisa

7. Onze
verantwoordelijkheid

8. Afsluiting

Wij hebben de jaarrekening 2019 van uw organisatie gecontroleerd. Wij informeren u in dit verslag over de bevindingen uit onze controle. De hoofdzaken hebben wij hier opgenomen.

Goedkeurend oordeel getrouwheid en rechtmatigheid

Als u de jaarstukken ongewijzigd vaststelt, kunnen wij een goedkeurend oordeel geven voor de getrouwheid en de rechtmatigheid.

Onze controle leidde tot enkele kleinere aanpassingen in de jaarstukken. Deze zijn verwerkt in de voorliggende versie.

Gevolgen Corona virus

De huidige situatie rondom Corona is buitengewoon. Nederland heeft momenteel ingrijpende maatregelen genomen om de ziekte te beheersen. Het is ook niet denkbeeldig dat in de komende periode maatregelen worden verlengd of dat nieuwe maatregelen worden genomen. Deze maatregelen hebben ook grote impact en financiële gevolgen voor veel organisaties en op uw organisatie. Er is nog veel onzekerheid en de effecten zijn nog niet bekend. In het programmaverslag is hier nader op ingegaan in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. In de jaarrekening is een toelichting opgenomen over de onzekerheden en effecten van het corona virus op uw organisatie. In onze controleverklaring verwijzen wij hiernaar.

1. Kernpunten

Controleproces goed verlopen

Wij hebben voldoende controle-informatie verkregen om een controleverklaring te verstrekken. Wij vonden de samenwerking transparant en plezierig.

Interne beheersing op orde

De interne beheersing voldoet aan de daaraan te stellen eisen en past bij de omvang van uw organisatie. Wij hebben nog enkele verbeterpunten geadviseerd.

Saldo van baten en laten

Het gerealiseerde positieve resultaat - na mutaties in de bestemmingsreserves - bedraagt € 1.093.000. Dit is € 94.000 meer dan begroot.

Onderstaand hebben wij een overzicht opgenomen van de niet in de jaarrekening 2019 verwerkte controleverschillen en de resterende onzekerheden. Met u hebben wij een afspraak gemaakt welke afwijkingen wij in dit verslag vermelden.

U heeft ons gevraagd in ieder geval alle afwijkingen groter dan € 50.000 aan u te rapporteren.

Omschrijving	Getrouwheid		Rechtmatigheid		Verwijzing
	Fouten €	Onzeker- heden €	Fouten €	Onzeker- heden €	
Europese aanbestedingen	€ 498.000		€ 498.000		Pagina 13
Totaal	€ 498.000	€ 0	€ 498.000	€ 0	
Goedkeuringstolerantie voor fouten (1%)	€ 788.000		€ 788.000		
Goedkeuringstolerantie voor onzekerheden (3%)		€ 2.364.000		€ 2.364.000	

2. Onderbouwing oordeel

De niet-gecorrigeerde controleverschillen en de resterende onzekerheden blijven onder de goedkeuringstoleranties van 1% respectievelijk 3%, zoals deze met u zijn afgesproken, en hebben daarom geen invloed op de strekking van ons oordeel.

Bij de controle van de SiSa-bijlage en de WNT-verantwoording zijn geen afwijkingen geconstateerd die van invloed zijn op het oordeel.

Wij hebben geen tegenstrijdigheden vastgesteld tussen het jaarverslag (de programma-verantwoording en de paragrafen) en de jaarrekening.

Van het Algemeen Bestuur hebben wij 2 aandachtspunten voor onze controle meegekregen.

3. Aandachtspunt Algemeen Bestuur

Proces	Aandachtspunt	Bevinding
Indeling programma's	Is de indeling van de programma's en de daaronder ingedeelde activiteiten logisch ?	<p>De programma's van Laborijn zijn ingedeeld op basis van de afdelingen, welke inrichting het klantproces volgt. Dit heeft tot gevolg dat een aantal lasten en baten over meerdere programma's worden verdeeld. Bijvoorbeeld de lasten uit het BUIG-budget, de baten vanuit de LIV, de baten en lasten met betrekking tot re-integratie en die voor de SW. Het doorzien van de behaalde financiële resultaten op hoofdlijnen is door de indeling van de huidige programma's niet eenvoudig. Daarnaast ontstaat intern inefficiency door het maken van overboekingen van het ene naar het andere programma.</p> <p>De informatiebehoefte van de belanghebbenden van Laborijn is verschillend:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Gemeenten willen informatie op basis van het door hun beschikbaar gestelde budget;2. Managers willen informatie per afdeling;3. Voor de interne sturing van Laborijn als geheel is financiële informatie op basis van kostensoorten van belang. <p>Op dit moment is alleen de informatie inzake de kostensoorten (3) en per afdeling (2) in het systeem rechtstreeks beschikbaar. De informatie over het beschikbaar gestelde budget (1) wordt extracomptabel berekend.</p> <p><i>Wij <u>adviseren</u> u te onderzoeken in hoeverre in de financiële administratie alle lasten en baten zodanig geregistreerd kunnen worden dat aan alle informatiebehoeften kan worden voldaan.</i></p> <p>Een andere indeling voor de programma's kan zijn om de lasten en baten te verdelen op basis van de 3 financieringsstromen, te weten Inkomen, re-integratie en SW. Dit sluit aan bij de informatiebehoefte per gemeente. Deze indeling kan mogelijke barrières opwerpen voor de integrale aanpak van de klanten, zoals Laborijn deze voor ogen heeft. Het risico ontstaat dat gemeenten alleen gaan sturen op hun eigen budget.</p> <p><i>Wij <u>adviseren</u> u de indeling van de programma's te heroverwegen zodanig dat aan de doelstelling van Laborijn, namelijk de integrale klantaanpak, wordt voldaan en gemeenten eenvoudig de gewenste informatie over de beschikbaar gestelde financiering en de daarbij behorende bestedingen kunnen herleiden.</i></p>

Van het Algemeen Bestuur hebben wij 2 aandachtspunten voor onze controle meegekregen.

3. Aandachtspunt Algemeen Bestuur

Proces	Aandachtspunt	Bevinding
Verstrekken van uitkeringen	Werken vanuit de bedoeling staat centraal. Wat heeft dit voor consequenties voor de rechtmatigheid?	<p>Het principe van Laborijn is het volgen van de voorschriften in de Participatiewet. Er worden proceskeuzes gemaakt om het werken vanuit de bedoeling meer vorm te geven binnen de regels, onder meer ook de communicatie naar de klant toe. De basis is om het vertrouwen in de klant te vergroten, de klant heeft de verantwoordelijkheid voor de verstrekking van de juiste informatie. Indien sprake is van onjuiste informatie zal dit via andere informatiestromen naar voren komen, zoals bijvoorbeeld het inlichtingenbureau.</p> <p>Indien aan de orde is dat deze wijze van werken vraagt om daarbij de regels volgens de Participatiewet te overschrijden, dan zal dit expliciet door de directie aan het bestuur worden voorgelegd. Daarbij zullen alle voor- en nadelen worden toegelicht. Afhankelijk van het besluit van het bestuur zal worden gehandeld.</p> <p>Binnen de Participatiewet is een beperkte mogelijkheid tot vrije beleidskeuzes. Voorbeelden daarvan zijn:</p> <ul style="list-style-type: none">- De maximaal toegestane hoogte van een storting;- De maximaal toegestane hoogte van vermogensbestanddelen (denk aan een auto);- De periode voor vrijstellen van de arbeidsverplichting;- De verwachte tegenprestatie. <p>Zodra er binnen de wet- en regelgeving wordt gehandeld en gebruik wordt gemaakt van de ruimte die de regels geven, wordt er gehandeld binnen de regels van de rechtmatigheid. Pas als van deze regels wordt afgeweken is er sprake van onrechtmatigheid.</p> <p><i>Om de grenzen hiervan op te zoeken is uw recht. Om te blijven handelen binnen de regels is uw plicht.</i></p>

Onze bevindingen over de jaarstukken

Financiële positie

Kwaliteit jaarstukken

Begrotings-
rechtmatigheid

Overige bevindingen

4. Jaarrekening

De jaarrekening geeft inzicht in de totstandkoming van het resultaat 2019 en de financiële positie van uw organisatie op 31 december 2019.

Saldo van baten en lasten

Het resultaat over 2019 bedraagt € 1.093.000 na verwerking van de mutaties in de bestemmingsreserves. Bij de jaarrekening zal het DB aan het AB een voorstel doen voor de bestemming van het positieve saldo.

Het resultaat is ontstaan door de hogere bijdrage van het Rijk voor de WSW. Deze hogere bijdrage is al in de 2^e begrotingswijziging verwerkt.

In 2019 is een incidentele bate van € 279.000 gerealiseerd als gevolg van een vrijval van oude verplichtingen. Tegenover incidentele baten staan incidentele lasten van € 446.000, met name als gevolg van het vormen van de voorziening Mobiliteit.

Bij het bepalen van het resultaat is rekening gehouden met een dotatie aan de nieuwe bestemmingsreserve organisatie ontwikkeling van € 2 miljoen en de dotatie aan de nieuwe bestemmingsreserve re-integratie (€ 141.000). *Wij adviseren u de omvang van de werkelijke mutaties bij het vaststellen van de jaarstukken door het Algemeen Bestuur expliciet te laten bekrachtigen.*

De belangrijkste afwijkingen zijn per programma toegelicht.

Eigen vermogen

Eind 2018 is een nota Weerstandsvermogen vastgesteld met daarin de uitgangspunten voor het bepalen van het benodigde en beschikbare weerstandsvermogen.

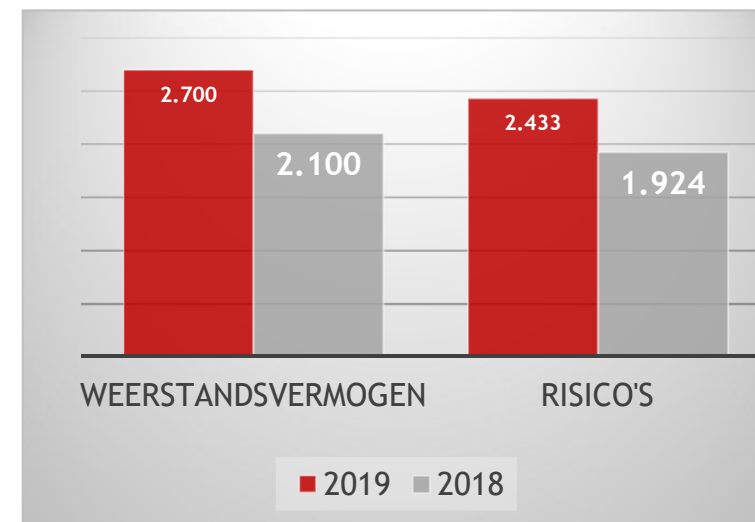
De risico's zijn in het jaarverslag geactualiseerd. Het benodigde weerstandsvermogen - vastgesteld op basis van de risico's - bedraagt € 2,4 miljoen. Het beschikbare weerstandsvermogen bedraagt € 2,7 miljoen en is daarmee toereikend voor de risico's. *Wij adviseren u het effect op het benodigde en beschikbare weerstandsvermogen na uittreding van de gemeente Oude IJsselstreek in 2020 in beeld te brengen.*

Schuldpositie

De financiering van uw organisatie vindt met name plaats door 'eigen' middelen van de deelnemende gemeenten. Per 31.12.2019 is er € 5,3 miljoen uitgezet via het schatkistbankieren. Er zijn voldoende liquide middelen aanwezig in de organisatie.

De balans van Laborijn laat een solvabiliteitsratio zien van 41%. De solvabiliteitsratio geeft aan of de organisatie haar schulden kan betalen. Het percentage van 41% is normaal voor een gemeenschappelijke regeling die eigen bedrijfsvoeringsrisico's opvangt.

Financiële positie

Bij onze controle hebben wij de informatiewaarde, leesbaarheid en naleving wettelijke vereisten van de jaarstukken beoordeeld.

Kwaliteit van de jaarstukken

De jaarstukken bestaan uit 3 onderdelen: De programma's, de paragrafen en de jaarrekening.

Wij vinden de structuur van de jaarstukken duidelijk. Uw organisatie kent 4 programma's. Voor onze bevindingen hierover verwijzen wij naar het hoofdstuk 'aandachtspunten Algemeen Bestuur'. De kwaliteit van de toelichtingen is voldoende.

Jaarverslag en paragrafen

Het jaarverslag en de paragrafen voldoen aan de eisen van het Besluit Begroting en Verantwoording. Wij hebben geen tegenstrijdigheden vastgesteld tussen deze stukken en de jaarrekening 2019.

In de paragraaf Bedrijfsvoering is, conform het advies uit de managementletter, het beleid inzake de integriteit nader toegelicht.

Naleving van de verslaggevingsregels

Wij hebben gecontroleerd of de bepalingen in het Besluit Begroting en Verantwoording zijn nageleefd. Hierin hebben wij geen (belangrijke) afwijkingen vastgesteld.

De verplichte beleidsindicatoren zijn opgenomen bij de programma's.

Kwaliteit jaarstukken

Verloop van de controle

Het opstellen van de jaarrekening 2019 is zodanig gepland om aan het Dagelijks Bestuur de gecontroleerde jaarrekening begin april 2020 voor te kunnen leggen zodat het Algemeen Bestuur deze na de zienswijze van de raden van de deelnemende gemeenten, kunnen vaststellen in juli 2020.

De controle over het jaar 2019 is 2 weken eerder ten opzichte van vorig jaar maar is desondanks soepel verlopen. De concept jaarstukken waren tijdig gereed en het jaarrekeningdossier bevatte voldoende onderbouwingen om de controle te kunnen uitvoeren. Er is een aantal correcties doorgevoerd. De afwikkeling is conform de planning geweest.

Wij kijken terug op een prettige en transparante samenwerking gedurende dit proces.

Bij de controle van de rechtmatigheid gaan wij na of de lasten en baten en de balansmutaties juist, tijdig, volledig én met de geldende wet- en regelgeving zoals opgenomen in het normenkader in overeenstemming zijn geweest. Wij hebben de baten en lasten en de balansmutaties over 2019 gecontroleerd op rechtmatigheid.

Begrotingscriterium

U heeft besloten met 4 programma's te werken. U heeft het Dagelijks Bestuur toestemming gegeven om binnen de bandbreedtes van de beleidsregels die u heeft samengesteld, te opereren. Het Dagelijks Bestuur legt verantwoording af over de besteding op de programma's.

Wij hebben gecontroleerd of de begrotingsregels door het Dagelijks Bestuur zijn nageleefd.

Bevindingen:

Bij 2 programma's zijn de lasten binnen de begroting gebleven en daarmee zijn deze lasten rechtmatig geweest.

Bij 2 programma's is de begroting overschreden. De oorzaak van de overschrijdingen is toegelicht in de jaarrekening. De hogere lasten worden gecompenseerd door hogere baten en zijn passend binnen het bestaand beleid.

Begrotingsrechtmatigheid

Programma (*€ 1.000)	Lasten Begroting	Lasten 2019	Passend binnen begroting
Inkomen en maatschappelijke participatie	33.223	33.167	✓
Ontwikkelen naar werk	9.250	9.549	✗
Werkgeversdienstverlening en detachering	27.556	27.035	✓
Algemene overhead	8.836	9.091	✗
Totaal	78.865	78.842	

De belangrijkste bevindingen inzake de getrouwheid hebben wij onder de kernpunten gerapporteerd. Hier informeren wij u over de overige bevindingen.

1. Schattingen

Het opstellen van de jaarrekening vereist dat de organisatie oordelen vormt en schattingen maakt, die van invloed zijn op de toepassing van de grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van de baten en lasten. De schattingen en de hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die, gegeven de omstandigheden, als redelijk worden beschouwd. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. Een goed inzicht in de jaarrekening vraagt kennis van de gemaakte schattingen.

Voorziening milieukosten

Deze voorziening is bestemd voor het opruimen van een bodemvervuiling. In 2017 heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de werkelijke kosten van het opruimen van de bodemvervuiling. Uit dit onderzoek komt naar voren dat de kosten tussen € 200.000 en € 300.000 zullen bedragen, afhankelijk van de uit te voeren sanering.

Voorziening groot onderhoud

De plannen inzake de toekomstige huisvesting van Laborijn zijn stilgelegd in 2019 als gevolg van de uittreding van de gemeente Oude IJsselstreek. Bij het opstellen van de jaarrekening is de huidige situatie als uitgangspunt gehanteerd. De huidige staat van de huisvesting voldoet niet aan de daaraan te stellen eisen.

Overige bevindingen

De gevormde voorziening voor onderhoud is gebaseerd op het mogelijke onderhoud van het huidige pand tot en met 2021. Er is onvoldoende gereserveerd voor het eventueel uit te voeren onderhoud voor de lange termijn huisvesting.

Voorziening mobiliteit

De voorziening mobiliteit is gevormd voor kosten van medewerkers die niet meer werkzaam zijn bij Laborijn. De voorziening is gebaseerd op een schatting die onderbouwd is door het management en die wij passend vinden.

Voorziening oninbaarheid

Uw organisatie heeft per 31 december 2019 € 4,6 miljoen openstaande vorderingen. Dit betreffen vorderingen in het kader van de sociale zekerheid en de handelsvorderingen.

De nominale waarde van de vorderingen sociale zekerheid bedraagt € 6,7 miljoen. Hier is een voorziening voor oninbaarheid in mindering gebracht van € 3,8 miljoen. Deze voorziening is gebaseerd op de historische informatie over de gerealiseerde inning van de vorderingen van de deelnemende gemeenten.

De nominale waarde van de handelsvorderingen bedraagt € 1,7 miljoen. Hierop is een voorziening voor oninbaarheid in mindering gebracht van € 15.000 op basis van een inschatting per vordering.

De belangrijkste bevindingen inzake de getrouwheid hebben wij onder de kernpunten gerapporteerd. Hier informeren wij u over de overige bevindingen.

2. Groenmakers

In 2019 zijn diverse vorderingen van de Groenmakers omgezet in een lening met een aflossingsschema. Ultimo 2019 bedraagt de lening € 437.000. In 2019 is voldaan aan het afgesproken aflossingsschema.

Op basis van de afspraken zou de vordering inzake de goodwill (€ 84.000) in 2019 worden betaald door de Groenmakers aan Laborijn. Door liquiditeitsproblemen is dit niet betaald.

Er is geen voorziening oninbaarheid opgenomen voor beide vorderingen aan de Groenmakers omdat het de verwachting is dat zij deze vordering zullen voldoen. U loopt hierover risico. Het is van groot belang de tijdigheid van de aflossingen/betalingen van de Groenmakers op de voet te volgen in het komende jaar.

3. Vordering Oude IJsselstreek

Op basis van de gemeenschappelijke regeling zijn de in 2019 gemaakte kosten als gevolg van de uittreding Oude IJsselstreek terecht als vordering op de balans opgenomen.

4. Schatkistbankieren

Wij hebben geconstateerd dat in 2019 het drempelbedrag voor het zelf aanhouden van liquide middelen (voor uw organisatie € 567.000) in het 1e kwartaal 2019 is overschreden. Dit is in de toelichting op de balans opgenomen. Vanaf april 2019 is er een overeenkomst met de BNG afgesloten voor automatische saldo regulatie.

Overige bevindingen

5. Prestatielevering rechtmatig

Wij hebben een steekproef uitgevoerd om de rechtmatigheid van de uitgaven te kunnen controleren. Alle door ons geselecteerde facturen zijn onderbouwd met documenten waaruit blijkt dat de prestaties aan uw organisatie zijn geleverd.

6. Europese aanbestedingen

Wij hebben alle aanbestedingen van leveranciers waaraan over de periode 2016-2019 meer dan € 221.000 is geleverd onderzocht op het juist toepassen van de Europese aanbestedingsregels.

Onze controle-uitkomsten over 2019 geven aan dat de inkopen bij 2 leveranciers niet conform de Europese aanbestedingsregels zijn verricht. De totale inkopen in 2019 bij deze leveranciers bedroegen € 498.000 en betreffen in 2019 verantwoorde lasten. De betreffende leveranciers zijn bij de directie bekend.

Wij hebben de directeur en het Dagelijks Bestuur geadviseerd voor deze leveringen contracten af te sluiten op basis van een Europese aanbesteding. Overigens is de grens voor Europees aanbesteden vanaf 2020 verlaagd naar € 214.000.

De belangrijkste bevindingen inzake de getrouwheid hebben wij onder de kernpunten gerapporteerd. Hier informeren wij u over de overige bevindingen.

7. Afschrijvingstermijn

Bij de controle op de materiele vaste activa is geconstateerd dat de afschrijvingstermijn van een airco die in 2019 is aangeschaft niet juist was geregistreerd. De afschrijving start in 2020 en de onjuiste termijn heeft derhalve nog geen invloed op de cijfers van 2019. De organisatie heeft aangegeven deze fout in de subadministratie te hebben hersteld.

Overige bevindingen

Als onderdeel van de controle van de jaarrekening hebben wij een interimcontrole uitgevoerd. Over de bevindingen en aanbevelingen hebben wij in de managementletter gerapporteerd.

Samenvatting managementletter

Bij de interimcontrole hebben wij de algemene beheersing, de inrichting van de processen en de interne beheersingsmaatregelen beoordeeld. Naar aanleiding van de interimcontrole hebben wij onze bevindingen en aanbevelingen in de managementletter d.d. 18 december 2019 gerapporteerd aan de directie en het Dagelijks Bestuur.

De interne beheersing is in 2019 (door)ontwikkeld. In 2019 is namens het Bestuur een auditcommissie ingesteld. De stuurinformatie voor budgethouders is in ontwikkeling en er is een in controle framework opgesteld voor het proces van de jaarrekening.

De organisatie heeft haar aandacht gericht op de verdere uitwerking van de bestuursopdracht, de uitkomsten van het onderzoek Berenschot en de uittreding van de gemeente Oude IJsselstreek.

Richting de rechtmatigheidsverantwoording

Over het jaar 2021 ligt er de uitdaging dat het Dagelijks Bestuur in de jaarstukken een rechtmatigheidsverantwoording opstelt voor het Algemeen Bestuur. Het Dagelijks Bestuur geeft daarin aan dat zij heeft gehandeld binnen de wet- en regelgeving van de financiële rechtmatigheidsvereisten. Het oordeel van de accountant zal vanaf dat jaar alleen een getrouwheidsoordeel zijn, waarvan de rechtmatigheidsverantwoording een onderdeel is.

5. Interne beheersing

De rechtmatigheidsverantwoording is onderdeel van de totale controle van de jaarstukken. Hoewel er nog onzekerheden zijn over de precieze invulling, vormt een goede interne controle de basis voor het kunnen verstrekken van de rechtmatigheidsverantwoording.

Met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording worden de verantwoordelijkheden rondom de rechtmatigheid passend belegd. Het Algemeen Bestuur stelt de kaders vast, het Dagelijks Bestuur voert uit en legt hierover verantwoording af aan het Algemeen Bestuur en de accountant controleert deze verantwoording op getrouwheid.

De verantwoordingstolerantie voor deze verantwoording zal het Algemeen Bestuur bepalen en bedraagt maximaal 3%.

Status interne controle

Voor de interne controle is een controleplan aanwezig waarin de jaarlijkse controles zijn opgenomen. De uitvoering vindt gedurende het jaar plaats. De bevindingen worden teruggekoppeld aan de directeur en het MT. In het komend jaar zal de terugkoppeling ook naar het Dagelijks Bestuur worden gedaan. Daarnaast zullen de aanbevelingen gemonitord worden.

Wij adviseren u met het Dagelijks Bestuur afspraken te maken over de verantwoording en u op de hoogte te laten houden over de stand van zaken van de invoering en uitvoering van de interne controle.

Opvolging bevindingen interimcontrole

Risico's interne beheersing

In de managementletter hebben wij per proces aangegeven welke risico's niet (geheel) worden afgedekt door interne beheersingsmaatregelen. Om voldoende controlezekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening als gevolg van het ontbreken van deze (voldoende) maatregelen afwijkingen bevat, hebben wij aanvullende gegevenswerkzaamheden moeten verrichten om dit risico te verlagen.

Hieronder geven wij kort weer welke van deze werkzaamheden zijn uitgevoerd:

- **Naleving Europese aanbestedingsregels**

Wij hebben op basis van de inkopen over de periode 2016-2019 de omvang van de diensten per leverancier beoordeeld. Hieruit blijkt dat bij de inkopen van 2 leveringen niet de juiste procedure is gevolgd.

- **Verouderde contracten intern werk en beschut werk**

Wij hebben op basis van de aanwezige documentatie de omzet gecontroleerd met name de afgrenzing. Hieruit zijn geen bijzonderheden naar voren gekomen.

- **Volledigheid verplichtingen**

Wij hebben op basis van de inkoopfacturen 2020 en van de betalingen 2020 vastgesteld dat de verplichtingen 2019 volledig zijn opgenomen.

Interne beheersing

Participatiewet

- **Formele rechtmatigheid**

Bij de detailcontroles van de Participatiewet hebben wij een aantal aandachtspunten geconstateerd in het kader van de formele rechtmatigheid:

- Tijdigheid beschikking: de schriftelijke vastleggingen van hersteltermijn;
- Arbeidsverplichting: schriftelijke ontheffing;
- Volledigheid dossiers: ondertekende beschikkingen en ID-bewijzen.

- **Materiele rechtmatigheid**

In de detailcontrole is geconstateerd dat er sprake was van onjuiste toepassing van de norm. Op basis van deze constatering is intern een nader onderzoek uitgevoerd naar alle handmatig aan te passen normen. Hieruit bleek dat er bij 22 personen geen normaanpassing heeft plaats gevonden. Deels is dit gecorrigeerd in 2019 en deels wordt dit gecorrigeerd in 2020. De resterende fout voor 2019 bedraagt € 274. Het overgrote deel van de normen wordt 2x per jaar automatisch aangepast (januari en juli). Slechts voor een beperkte groep dienen de normbedragen handmatig te worden aangepast.

Wij adviseren u in 2020 integraal interne controle uit te voeren op de handmatig aan te passen normen.

Wij hebben als onderdeel van onze controle de SiSa bijlagen gecontroleerd. De controle is uitgevoerd zoals is opgenomen in de Nota Verwachtingen Accountantscontrole SiSa 2019 d.d. 10 januari 2020.

6. Sisa

In de onderstaande (voorgeschreven) tabel rapporteren we onze bevindingen.

Nr.	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
G2B	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_openbaar lichaam 2019	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G3B	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_deel openbaar lichaam 2019	Geen	n.v.t.	n.v.t.

Deze tabel dient u samen met de overige verplicht voorgeschreven verantwoordingsdocumenten voor 15 juli 2020 bij het CBS aan te leveren.

Strekking controleverklaring rechtmatigheid	Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid	Goedkeurend

Wij hebben onze controle overeenkomstig de opdracht uitgevoerd en in overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving.

Onze opdracht

De jaarrekening 2019 is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het Dagelijks Bestuur. In overeenstemming met uw opdracht hebben wij de jaarrekening gecontroleerd.

Wij hebben onze controle uitgevoerd op basis van onze controlestandaarden voor de accountantscontrole. Daarnaast hebben wij het besluit accountantscontrole decentrale overheden (het BADO), de door u vastgestelde controleverordening (ex artikel 413 van de gemeentewet), het door u vastgestelde controleprotocol én het door u vastgestelde normenkader als basis voor de controle gebruikt.

De door ons voor de controle gehanteerde goedkeuringstolerantie voor fouten bedraagt € 788.000 (1% van de lasten) en voor onzekerheden € 2.364.000 (3% van de lasten). Voor SiSa en voor de Wet Normering Topinkomens hebben wij de voorgeschreven lagere goedkeuringstoleranties gehanteerd.

Onze onafhankelijkheid

Voor de uitvoering van onze controle is het belangrijk, dat wij onafhankelijk zijn. De voor uw organisatie in 2019 door ons verrichte diensten passen binnen de regels van onafhankelijkheid. Onze teamleden zijn onafhankelijk van uw organisatie. Er zijn geen andere zaken, die in strijd zijn met de onafhankelijkheidsregels.

7. Onze verantwoordelijkheid

Fraude

De accountant is verplicht om alle ontdekte fraudegevallen te rapporteren aan het Dagelijks Bestuur. Wij merken op, dat onze controle niet specifiek is ingericht op het ontdekken van fraude. De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude berust bij het Dagelijks Bestuur. De accountant is niet verantwoordelijk en aansprakelijk voor de preventie van fraude. De accountant is wel verantwoordelijk voor het betrekken van frauderisico's in de planning en uitvoering van zijn controleopdracht.

Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar de opdrachtbevestiging.

Er zijn tijdens de door ons uitgevoerde reguliere controlewerkzaamheden geen materiële onjuistheden als gevolg van fraude ontdekt, noch hebben wij aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude.

Inzicht urenbesteding

Vanuit het programma 'In het publiek belang' van de NBA dienen wij de bestede uren van onze controlewerkzaamheden aan u te rapporteren. Voor uw inzicht verstrekken wij onderstaand een opgave van de tijdsbesteding (inclusief een schatting van nog te besteden uren voor de afronding van de jaarrekeningcontrole).

	Uren
Tekenend accountant	20
Overige teamleden	600

Dank u voor de samenwerking

Publicatie jaarrekening

Wij adviseren om de jaarrekening, na vaststelling door het Algemeen Bestuur, op de website van uw gemeenschappelijke regeling, te publiceren samen met de controleverklaring van de accountant. Hierdoor is het voor de gebruikers duidelijk dat dit de definitieve versie van de jaarrekening is en wat het oordeel van de accountant bij deze jaarrekening is.

Afsluiting

Wij vertrouwen erop u hiermee van dienst te zijn en zijn graag bereid nadere informatie te verstrekken.

Met vriendelijke groet,

Stolwijk Kelderman

w.g. dhr. R.H. Gosselink-Wolbrink RA

8. Afsluiting

Samen
Frisse-blik
Zeggen-wat-je-ziet ^{Ambitie} Kwaliteit
^{Sparringspartner} Gemeentekennis ^{Proactief} Andere-benadering ^{Dichtbij} ^{Netwerk}
Betrokken **Ervaren**
Nieuwkomer

Toegevoegde waarde die bijdraagt aan uw duurzame succes

Samenwerkende specialisten

Binnen Stolwijk Kennisnetwerk bundelen wij een aantal kennisgebieden op financieel, bedrijfskundig, economisch en personeelsniveau. Vanuit deze verschillende disciplines hebben wij een 360 graden overzicht, zodat wij u beter en vollediger kunnen adviseren. Deze aanpak, waarbij specialisten en generalisten nauw samenwerken, leidt ertoe dat wij een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan het duurzame succes van uw organisatie. Hoe wij dat doen? Dat leest u in het transparantieverslag op onze website.

Uw succes > www.stolwijkkennisnetwerk.nl

Aan: Algemeen Bestuur
Van: Audit Commissie
Betreft: Controleprotocol 2020 Gemeenschappelijke Regeling
Uitvoeringsorganisatie Laborijn
Datum: 10 juli 2020

Hierbij treft u het Controleprotocol voor het jaar 2020 aan. Dit controleprotocol is voor het overgrote deel identiek aan het vigerende protocol. De wijzingen ten opzichte van het vigerende controleprotocol zijn gelegen in de actualisatie van het normenkader. In het normenkader is enkel de CAO Samenwerkende Gemeentelijke organisaties toegevoegd in plaats van de CAR-UWO en de Wet Arbeidsmarkt in Balans in plaats van de Wet Werk en Zekerheid.

Advies:

- Het voorliggende controleprotocol 2020 conform vaststellen.

Doetinchem, 10 juli 2020

Namens de auditcommissie,

J-H. Janssen
De secretaris

Aldus besloten door het Dagelijks Bestuur van Laborijn op 10 juli 2020.

De secretaris
J.H. Janssen

De voorzitter
drs. E.J. Huizinga MBA

Controleprotocol Gemeenschappelijke Regeling Uitvoeringsorganisatie Laborijn

Uitvoeringsorganisatie Laborijn
Terborgseweg 106
7005 BC DOETINCHEM

Controleprotocol Gemeenschappelijke Regeling Uitvoeringsorganisatie Laborijn

Het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Uitvoeringsorganisatie Laborijn (hierna te benoemen Laborijn) besluit;

Gelet op artikel:

- 213 van de Gemeentewet;
- het Besluit accountantscontrole decentrale overheden;
- de Financiële verordening beheer en beleid (art. 212 Gemeentewet);

Overwegende dat het gewenst is om nadere aanwijzingen te verstrekken aan de accountant bij de accountantscontrole van de jaarrekening van Laborijn.

Gezien het advies van het Dagelijks Bestuur;

besluit

vast te stellen het Controleprotocol voor de accountantscontrole van de jaarrekening van Laborijn 2020.

1 Algemene bepalingen

1.1 Inleiding

De gemeentewet (GW), art. 213, schrijft voor dat de gemeenteraad één of meer accountants aanwijst als bedoeld in art. 393 eerste lid Boek 2 Burgerlijk Wetboek voor de controle van de in art. 197 GW bedoelde jaarrekening en het daarbij verstrekken van een controleverklaring en het uitbrengen van een rapport van bevindingen.

1.2 Doelstelling

Dit controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de jaarrekening van Laborijn.

In het kader van de opdrachtverstrekking aan de accountant kan het Algemeen Bestuur nadere aanwijzingen geven voor te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties. Tevens zal in de opdrachtverstrekking duidelijk aangegeven moeten worden welke wet- en regelgeving in het kader van het financieel beheer onderwerp van rechtmatigheidscontrole zal zijn.

Het Algemeen Bestuur stelt, gelet op artikel 213 Gemeentewet en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, het controleprotocol van Laborijn vast. Het bij controle te hanteren normen- en toetsingskader is als bijlage bij het onderhavige Controleprotocol toegevoegd.

Ter bevordering van een efficiënte en doeltreffende accountantscontrole vindt periodiek overleg plaats tussen accountant, algemeen directeur, directeur bedrijfsvoering en concerncontroller.

1.3 Algemene uitgangspunten voor de controle (getrouwheid én rechtmatigheid)

Zoals in art 213 GW is voorgeschreven zal de controle van de in artikel 197 Gemeentewet bedoelde jaarrekening, uitgevoerd worden door de door het Algemeen Bestuur benoemde accountant, gericht zijn op het afgeven van een oordeel over:

- de getrouwe weergave van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de activa en passiva;

- het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten en balansmutaties in overeenstemming met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder vastgestelde verordeningen/ besluiten van Laborijn;
- de inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie gericht op de vraag of deze een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken;
- het in overeenstemming zijn van de door het Dagelijks Bestuur opgestelde jaarrekening met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels bedoeld in artikel 186 Gemeentewet (Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten);
- de verenigbaarheid van het jaarverslag met de jaarrekening.

Bij de controle zullen de nadere regels die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden gesteld op grond van artikel 213, lid 6 Gemeentewet (Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten) alsmede adviezen van het Besluit Begroting en Verantwoording alsmede de Handleiding Regelgeving Accountancy van de NBA bepalend zijn voor de uit te voeren werkzaamheden

1.4 Proces controleprotocol

Het kader voor de controle van de jaarrekening bestaat enerzijds uit de goedkeurings- en rapporteringstoleranties en anderzijds uit het normen- en toetsingskader voor de rechtmatigheidscontrole.

De controle van de specifieke uitkeringen die vallen onder het beginsel van Single Information en Single Audit (SiSa), maakt dele uit van de controle van de jaarrekening.

1.5 Te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties

De accountant accepteert in de controle bepaalde toleranties en richt de controle daarop in. De accountant controleert niet ieder document of iedere financiële handeling, maar richt de controle zodanig in dat voldoende zekerheid wordt verkregen over het getrouwe beeld van de jaarrekening en de rechtmatigheid van de verantwoorde baten en lasten en balansmutaties en financiële beheershandelingen met een belang groter dan de vastgestelde goedkeuringstolerantie. De accountant richt de controle in op het ontdekken van belangrijke fouten en baseert zich daarbij op risicoanalyse, vastgestelde toleranties en statische deelwaarnemingen en extrapolaties.

In het Besluit accountantscontrole decentrale overheden zijn minimumeisen voor de in de controle te hanteren goedkeuringstoleranties voorgeschreven. Het Algemeen Bestuur mag de goedkeuringstoleranties scherper vaststellen dan deze minimumeisen. Dit moet dan wel worden toegelicht in de accountantsverklaring.

De minimumeisen zijn:

Goedkeuringstolerantie	Strekking accountantsverklaring:			
	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	≤ 1%	>1%<3%	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	≤ 3%	>3%<10%	≥ 10%	-

Goedkeuringstolerantie

De goedkeuringstolerantie is het bedrag dat de som van fouten in de jaarrekening of onzekerheden aangeeft, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen, zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor de oordeelsvorming door de gebruikers kan worden beïnvloed. De goedkeuringstolerantie is bepalend voor de oordeelsvorming, de verstrekking van de af te geven controleverklaring. Naast de goedkeuringstoleranties worden de rapporteringstoleranties onderkend. Deze kan als volgt worden gedefinieerd:

Rapporteringstolerantie

Een rapporteringstolerantie is een bedrag dat gelijk is aan of lager is dan de bedragen voortvloeiend uit de goedkeuringstoleranties. Bij overschrijding van dit bedrag vindt rapportering plaats in het verslag van bevindingen.

Voor de rapporteringstolerantie geldt als maatstaf dat de accountant op het niveau van programma's in de begroting elke fout of onzekerheid groter dan of gelijk aan € 50.000 rapporteert.

Deze toleranties zijn afzonderlijk van toepassing op de aspecten getrouwheid en financiële rechtmatigheid. De goedkeuringstolerantie wordt vastgesteld op basis van de gerealiseerde bedragen in de jaarrekening. Van de accountant wordt naast deze kwantitatieve benadering bij de weging van fouten en onzekerheden ook een kwalitatieve beoordeling verwacht (professional judgement).

2. Normstelling rechtmatigheid en reikwijdte accountantscontrole

Onder rechtmatigheid wordt verstaan op grond van artikel 213; lid 3 onder b Gemeentewet juncto Besluit accountantscontrole decentrale overheden dat de in de rekening verantwoorde lasten, baten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen, dat wil zeggen "in overeenstemming zijn met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder de besluiten van het bestuur van Laborijn.

2.1 Herstelbare fouten/ tekortkomingen

In geval van herstelbare fouten/tekortkomingen is er geen sprake van onrechtmatigheid, indien de tekortkoming(en) tijdig is hersteld. Dit betreft voor de externe wetgeving vóór 31 december van het betreffende jaar en voor de interne wet- en regelgeving vóór de datum van het opstellen van de jaarstukken (i.c. de jaarrekening). Immers in de jaarstukken wordt verantwoording afgelegd over alle baten en lasten en balansmutaties die betrekking hebben op het verslagjaar.

2.2 Rechtmatigheid en de aanvullend te controleren rechtmatigheidscriteria

In het kader van de rechtmatigheidscontrole kunnen 9 rechtmatigheidscriteria worden onderkend: het begrotingscriterium, het voorwaardencriterium, het misbruik-en-oneigenlijk gebruikcriterium, het calculatiecriterium, het valueringscriterium, het adresseringscriterium, het volledigheidscriterium, het aanvaardbaarheidscriterium en het leveringscriterium.

In het kader van het getrouwheidsonderzoek wordt al aandacht besteed aan de meeste van deze criteria. Voor de oordeelsvorming over de rechtmatigheid van het financieel beheer zal extra aandacht besteedt moeten worden aan de volgende rechtmatigheidscriteria:

1. Het begrotingscriterium;
2. Het misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium (M&O-criterium);
3. Het voorwaardencriterium.

In de volgende paragrafen wordt de normstelling voor de rechtmatigheidscontrole en de reikwijdte van de controle van de accountant ten aanzien van bovengenoemde criteria beschreven.

2.3 Het begrotingscriterium

In art. 5 van de verordening ex. art. 212 van de GW (hierna: de financiële verordening) is de norm voor begrotingsrechtmatigheid vastgelegd. Deze normen zijn hieronder overgenomen en waar nodig nader uitgewerkt.

- De norm voor begrotingsrechtmatigheid ligt op het niveau van overschrijding van de lasten van de programma's. Indien er overschrijdingen zijn moeten deze worden toegelicht door het Dagelijks Bestuur;
- Norm voor begrotingsrechtmatigheid ten aanzien van de balansposten ligt op het niveau van de geautoriseerde bedragen in het onderdeel uiteenzetting van de financiële positie in de begroting. Een toelichting hierop vindt plaats in de toelichting op de balans, waarbij expliciet bij een (verwachte) overschrijdingen van investeringskredieten wordt stilgestaan;
- Voor het schuiven van budgetten tussen programma's is toestemming van het Algemeen Bestuur vereist;
- Het Dagelijks Bestuur mag binnen de programma's met budgetten schuiven, mits de lasten van producten niet dusdanig worden overschreden dat de realisatie van andere producten binnen het zelfde programma onder druk komen te staan. Indien de lasten van de producten met meer dan 50% worden overschreden, met een minimum van € 100.000 moet in de controledocumenten antwoord worden gegeven op de vraag of andere producten niet onder druk zijn komen te staan door de overschrijding.

De accountant toetst bovenstaande norm aan de hand van de toelichting in de jaarrekening en stelt daarmee vast of afwijkingen voor het accountantsoordeel rechtmatig of onrechtmatig zijn. Het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten geeft in de jaarlijkse Kadernota Rechtmatigheid de mogelijke vormen van begrotingsoverschrijdingen weer en de consequenties daarvan voor het accountantsoordeel.

2.4 Het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium (M&O-criterium)

Indien bij een toereikend M&O-beleid dat in voldoende mate is uitgevoerd toch een belangrijke (materiele) onzekerheid blijft bestaan met betrekking tot de rechtmatigheid van de lasten of baten en deze niet verder kan worden gereduceerd, dient de accountant te beoordelen of deze onzekerheid in de toelichting bij de jaarrekening adequaat wordt weergegeven.

2.5 Het voorwaardencriterium

Besteding en inning van gelden zijn aan bepaalde voorwaarden verbonden waarop door de accountant moet worden getoetst. Deze voorwaarden liggen vast in wetten en regels van hogere overheden en de eigen regelgeving.

In bijlage 1 zijn per proces de interne en externe regels opgenomen, die de accountant in zijn controle van het voorwaardencriterium moet betrekken. Dit is het normenkader. De accountantscontrole is gericht op:

- De naleving van wettelijke kaders, zoals die in de kolom "wetgeving extern" van het bij de controle te hanteren normenkader is opgenomen (bijlage 1 van dit protocol). Dit uitsluitend voor zover deze directe financiële beheershandelingen betreffen of kunnen betreffen.
- De naleving van de interne kaders zoals opgenomen in de kolom "regelgeving intern" van het bij de controle te hanteren normenkader is opgenomen (bijlage 1 van dit protocol). Dit laatste voor zover van toepassing en uitsluitend voor zover deze directe financiële beheershandelingen betreffen of kunnen betreffen. Ten aanzien van het voorwaardencriterium vindt voor de interne regelgeving uitsluitend een toets plaats naar de recht, hoogte en duur bepalingen van financiële beheershandelingen, tenzij jegens derden (bijvoorbeeld in toekenningsbeschikkingen) aanvullende voorwaarden met directe financiële consequenties zijn opgenomen.
- Ten aanzien van besluiten van het Dagelijks Bestuur worden de voorschriften van de kadernota gevolgd. Hierin staan een tweetal belangrijke aandachtspunten. De keuze is gemaakt om de besluiten van het Dagelijks Bestuur buiten het normenkader te laten, tenzij dat wettelijk niet is toegestaan.
- Voor niet financiële rechtmatigheid en financiële beheershandelingen, waarvan de accountant het rechtmatigheidsaspect niet goed kan overzien (staatssteun en Europese aanbestedingen) volgt de accountant tot nader orde het BADO en de advieskadernota's van het BBV.

3. Reikwijdte accountantscontroles rechtmatigheidstoetsing

3.1 Accountantscontrole rechtmatigheid

De accountantscontrole op rechtmatigheid is gericht op het normenkader, zoals opgenomen in bijlage 1 van dit protocol. Dit wettelijke kader behelst:

1. de naleving van wettelijke en regelgevingskaders, zoals die in de kolom "wetgeving extern" van het normenkader van de rechtmatigheidscontrole is opgenomen (bijlage 1 van dit protocol). Dit uitsluitend voor zover deze directe financiële beheers handelingen betreffen of kunnen betreffen;
2. en de naleving van de volgende kaders:
 - a. de begroting;
 - b. de overige kaders volgens bijlage 1 van dit protocol voor zover van toepassing en uitsluitend voor zover deze directe financiële beheershandelingen betreffen of kunnen betreffen.
3. en de naleving van de overige kaders zoals opgenomen in de kolom "regelgeving intern" van het normenkader van de rechtmatigheidscontrole (bijlage 1 van dit protocol). Dit laatste voor zover van toepassing en uitsluitend voor zover deze directe financiële beheers handelingen betreffen op kunnen betreffen.

Ten aanzien van het voorwaardencriterium vindt voor de interne regelgeving uitsluitend een toets plaats naar de hoogte, duur en doelgroep/object van financiële beheershandelingen, tenzij jegens derden (bijvoorbeeld in toekenningsbeschikkingen) aanvullende voorwaarden gerapporteerd met directe financiële consequenties zijn opgenomen. Indien en voor zover bij de accountantscontrole materiële financiële onrechtmatige handelingen worden geconstateerd, worden deze in de rapportage en oordeelsweging uitsluitend betrokken indien en voor zover het door het bestuur of hogere overheden vastgestelde regels betreft.

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. Over alle aspecten van de begrotingscriterium wordt door de accountant gerapporteerd in zijn rapport van bevindingen.

Hieronder volgende de aspecten van het begrotingscriterium waarop wordt getoetst in de controle op de rechtmatigheid:

Begrotingscriterium	Onrechtmatig maar telt niet mee voor het oordeel	Onrechtmatig en telt mee voor het oordeel
Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor men tegen beter weten in geen voorstel tot begrotingsaanpassing heeft ingediend.		X
Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die ten onrecht niet tijdig is signaleerd.		X
Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten.	X	
Kostenoverschrijdingen bij open einde (subsidie) regelingen. Vaak blijft vanwege dit open karakter in het kader van het opmaken van de jaarrekening een overschrijding	X	
Kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn		X
Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit		

bijvoorbeeld bij ander onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt. a. Geconstateerd tijdens het verantwoordingsjaar b. Geconstateerd na het verantwoordingsjaar	X	X
Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investerings) waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren: - jaar van investeren - afschrijvings- en financieringslasten in latere jaren	X	X

3.2 Interne controle

Bij de beoordeling van de jaarrekening van Laborijn maakt de accountant gebruik van de door, Laborijn, uitgevoerde interne controlewerkzaamheden.

3.3 Communicatie en periodiek overleg

Onderstaand is de overlegstructuur vastgelegd voor 2020 en volgende jaren.

Met wie	Aantal per jaar	Toelichting
Auditcommissie	PM	De auditcommissie bestaat uit 2 leden van het Algemeen Bestuur. De commissie bespreekt met de accountant het door hem voorgestelde controleplan. De commissie bespreekt met de accountant zijn bevindingen en het accountantsverslag over de jaarrekening en brengt hierover verslag uit aan het algemeen bestuur.
Algemeen directeur/ directeur bedrijfsvoering en concerncontroller	Periodiek	De algemeen directeur, de directeur bedrijfsvoering en de concerncontroller zijn voor de accountant belangrijke gesprekspartners binnen de gemeenschappelijke regeling. Bijeenkomsten: <ul style="list-style-type: none"> • Pre-audit gesprek • De bespreking van de bevindingen van interim-controle (op basis van de concept managementletter) en; • De eindejaarscontrole (op basis van het concept-rapport bevindingen).
Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur	PM	Op verzoek zal de accountant verschijnen in de vergaderingen van Dagelijks- en Algemeen Bestuur.

4. Rapportering accountant

Tijdens en na afronding van de controlewerkzaamheden rapporteert de accountant hierna in het kort weergegeven als volgt:

4.1 Interim-controle

In de tweede helft van het jaar wordt door de accountant een zogenaamde interim-controle uitgevoerd (hard closure) over ten minste de 1^e helft van het betreffende controlejaar. Over de uitkomsten van die tussentijdse controle wordt een managementletter uitgebracht, die wordt verstrekt aan de directie. De directeur biedt deze ter kennisneming aan, aan het dagelijks bestuur, de auditcommissie en het algemeen bestuur.

4.2 Verslag van bevindingen

Overeenkomstig de Gemeentewet wordt omtrent de controle van de jaarrekening een verslag van bevindingen uitgebracht aan het Algemeen Bestuur en in afschrift aan het Dagelijks Bestuur. In het verslag van bevindingen wordt gerapporteerd over de opzet en uitvoering van het financiële beheer en of de beheersorganisatie een getrouw en rechtmatig financieel beheer en een rechtmatige verantwoording daarover kan waarborgen.

4.3 Uitgangspunten voor de rapportagevorm

Ge signaleerde onrechtmatigheden worden toegelicht gespecificeerd naar de aard van het criterium (begrotingscriterium, voorwaardencriterium, etc.).

Fouten en onzekerheden die de rapporteringstolerantie als bedoeld in hoofdstuk 2 van dit controleprotocol overschrijden, worden weergegeven in een apart overzicht bij het verslag van bevindingen.

4.4 Controleverklaring

In de controleverklaring wordt op een gestandaardiseerde wijze, zoals wettelijk voorgeschreven, de uitkomst van de accountantscontrole weergegeven, zowel ten aanzien van de getrouwheid als de rechtmatigheid, uitmondend in een oordeel over de jaarrekening. Deze controleverklaring is bestemd voor het Algemeen Bestuur, zodat deze de door het Dagelijks Bestuur opgestelde jaarrekening kan vaststellen.

Aldus besloten door het Algemeen Bestuur van Laborijn op 10 juli 2020

De secretaris
J.H. Janssen

De voorzitter
drs. E.J. Huizinga MBA

**Bijlage1: Normenkader 2020 gemeenschappelijke regeling
Uitvoeringsorganisatie Laborijn**

Bedrijfsvoering	Specifieke activiteit	Wetgeving extern	Regelgeving intern
Algemeen	Algemeen financieel middelenbeheer	<ul style="list-style-type: none"> - Grondwet - Burgerlijk Wetboek - Gemeentewet - Besluit Begroting en Verantwoording - Wet gemeenschappelijke regelingen - Algemene Wet Bestuursrecht 	<ul style="list-style-type: none"> - Gemeenschappelijke Regeling Laborijn - Financiële verordening (art. 212) Laborijn - Controleverordening (art.213) Laborijn - Mandaat- en ondermandaat-besluit Laborijn, inclusief het register met ondermandaten - De bijdrageverordening
	Treasurybeheer	<ul style="list-style-type: none"> - Wet financiering decentrale Overheden - Wijzigingswet - Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden 	<ul style="list-style-type: none"> - Het treasurystatuut
	Arbeidsvoorwaarden en personeelsbeleid	<ul style="list-style-type: none"> - Ambtenarenwet - Burgerlijk Wetboek - Fiscale wetgeving - Arbowetgeving - Sociale verzekeringswetten - CAO Samenwerkende Gemeenten - CAO WSW - Pensioenregelgeving - Algemene verordening gegevensbescherming - Uitvoeringswet algemene verordening gegevensbescherming - Wet normering bezoldiging top functionarissen publieke en semipublieke sector - Wet op de loonbelasting 1964 - Wet Arbeidsmarkt in Balans - Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren 	<ul style="list-style-type: none"> - De regelingen van Laborijn - Protocollen m.b.t. de privacy en veiligheid
	Inkopen, verkopen, contractbeheer en dienstverlening aan derden	<ul style="list-style-type: none"> - EU aanbestedingsregels - Aanbestedingswet - Wet Markt en Overheid - Wet op de vennootschapsbelasting - Wet op de omzetbelasting (BTW compensatiefonds) 	<ul style="list-style-type: none"> - De algemene voorwaarden Laborijn - Het dienstverleningshandvest Laborijn - De afzonderlijke dienstverleningsovereenkomsten met derden

Programma	Product	Wetgeving extern	Regelgeving intern
Ontwikkelen naar Werk	Re-integratie	<ul style="list-style-type: none"> - Participatiewet - Wet stimulering arbeids- Participatie - Re-integratieverordeningen Participatiewet¹ - Verordeningen tegenprestatie - Verordeningen loonkosten- kostensubsidie 	<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoeringsregels m.b.t. de re-integratievoorzieningen (loon- kostensubsidie, job coaching, beschutwerk, scholing, premies) - Uitvoeringsregels m.b.t. de tegenprestatie
	WSW	<ul style="list-style-type: none"> - Wet Sociale Werkvoorziening 	<ul style="list-style-type: none"> - Beleidsregels detacheringen - Reglementen en protocollen
Inkomen & maatschappelijke participatie	Sociale inkomensvoorzieningen	<ul style="list-style-type: none"> - Participatiewet - Regeling Participatiewet, loaw en loaz - Besluit Participatiewet - Besluit aanwijzing registraties gezamenlijke huishouding - Besluit extramurale vrijheidsbeneming en sociale zekerheid - Besluit gelijkstelling vreemdelingen Participatiewet, loaw/z - Algemeen inkomensbesluit sociale zekerheidswetten - Wet SUWI - Besluit SUWI - Regeling SUWI 	<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoeringsregels m.b.t. doel- groepen, vermogensvaststelling en debiteurenbeheer.
		<ul style="list-style-type: none"> - loaw / loaz - Bbz 2004 - Regeling administratieve uitvoeringsvoorschriften Bbz 2004 - Regeling financiering en verantwoording loaw, loaz en Bbz 2004 - Regeling vermogenswaardering loaz - Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig ondernemers (Tozo) 	<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoeringsregels
		<ul style="list-style-type: none"> - Sociale en Fiscale wetgeving - Wet financiering sociale verzekeringen - Wet Walvis - Wet Taaleis - Verordeningen m.b.t. handhaving, verrekening bestuurlijke boetes en afstemming - Verordeningen o.g.v. de Wet Taaleis - Verordeningen clientenparticipatie 	<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoeringsregels

¹ De verordende bevoegdheden m.b.t. de Participatiewet zijn niet overgedragen aan Laborijn. Voor het opstellen van beleids- en uitvoeringsregels is Laborijn gebonden aan de kaders zoals deze door de gemeenteraden zijn vastgelegd in hun verordeningen als bedoeld in artikel 8a van de Participatiewet.

Programma	Product	Wetgeving extern	Regelgeving intern
Overige regelingen	Bijzondere bijstand ²	- Participatiewet - Verordening individuele Inkomenstoeslag - Verordening individuele studietoelage	- Uitvoeringsregels met betrekking tot doelgroepen en draagkracht
	BBZ gevestigde ondernemers	- Bbz 2004 - Regeling administratieve uitvoeringsvoorschriften Bbz 2004 - Regeling financiering en verantwoording loaw, loaz en Bbz 2004	- Uitvoeringsregels
	Kinderopvang ³	- Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen	- Uitvoeringsregels
	Inburgering ⁴	- Wet inburgering	- Uitvoeringsregels

² Aan Laborijn is overgedragen de taak tot het verlenen van aanvullende inkomensondersteuning vanuit de bijzondere bijstand indien de kosten direct verband houden met het levensonderhoud, zoals de woonkostentoeslagen en boven wettelijke aanvullingen op de bijstandsnorm. Het verlenen van bijzondere bijstand voor bijvoorbeeld de aanschaf van witgoed of ter dekking van de voor eigen rekening gebleven zorgkosten zijn niet aan Laborijn overgedragen.

³ Met betrekking tot de Wet Kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen is aan Laborijn overgedragen de taak tot de vaststelling en uitbetaling van de gemeentelijke bijdragen t.b.v. de gemeentelijke doelgroepen met uitzondering van de groep medisch geïndiceerde.

⁴ De taak van Laborijn met betrekking tot de uitvoering van de Wet inburgering is beperkt tot de handhaving van die trajecten die voor 1 januari 2013 zijn gestart.

Aan: Algemeen Bestuur

Van: Dagelijks Bestuur

Betreft: Vaststelling ontwerpbegroting 2021 en meerjarenraming 2022-2024

Datum: 10 juli 2020

Inleiding

Voor u ligt de ontwerpbegroting 2021 en meerjarenraming 2022-2024. De ontwerpbegroting dient, volgens de wettelijke bepalingen, altijd vroeg in het jaar voorafgaand aan het jaar waarvoor zij dient te worden opgesteld. Vroeger dan ons lief is. Zeker in de tijd van een wereldwijde Coronacrisis, zoals nu. Een inschatting maken van de impact van de crisis over circa 6 maanden is een ondoenlijke klus. Gekozen is om een ontwerpbegroting te maken waarin nog geen rekening is gehouden met de effecten van de Coronacrisis. Daarom zal vrijwel zeker een begrotingswijziging 2021 opgemaakt moeten worden zodra er meer zicht is op de impact van de Coronacrisis op onze dienstverlening en financiële geldstromen.

Gehanteerde uitgangspunten

In deze concept ontwerpbegroting 2021 en meerjarenraming 2022-2024 zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd danwel bijzonderheden te melden:

1. Er is geen rekening gehouden met de effecten van de Coronacrisis.
2. De volledige uittreding van de gemeente Oude IJsselstreek is verwerkt zonder rekening te houden met mogelijke aanvullende dienstverlening voor deze gemeente. In de begrotingswijziging
3. Bij het verwerken van de vergoeding die we van Oude IJsselstreek ontvangen in het kader van de uittreding is zoveel mogelijk uitgegaan van de uitgangspunten uit het BDO rapport met uitzondering van de desintegratievergoeding (300% in plaats van 250%).
4. De bijdrage van de gemeenten in de afgeslankte begroting neemt in totaliteit gezien, ondanks de uittreding van de gemeente Oude IJsselstreek in 2021, niet toe ten opzichte van de eerder gemaakte meerjarenraming in de begroting 2020.
5. De financiële effecten van de resultaat besparende maatregelen die in de begroting 2020 zijn opgenomen, zijn grotendeels verwerkt in deze ontwerpbegroting 2021 en meerjarenraming 2022-2024.
6. De gemeente Doetinchem heeft een, meer dan verwacht, stijgend aandeel in de uitvoeringskosten van de Participatiewet doordat het inwonersaantal is gestegen en in verhouding tot de gemeente Aalten een mindere daling van het klantenbestand BUIG heeft gehad in 2019
7. Het resultaat Wsw staat zoals al vaker vermeld onder druk. Dit komt doordat de loonsom van de Sw-medewerkers naar verwachting minder snel zal afnemen dan de rijksbijdrage daalt. Hierdoor ontstaat een tekort dat niet opgevangen worden door een stijging van de omzet of het afbouwen van de kosten.

Gevolgen Corona crisis

De Corona crisis zal mogelijk grote gevolgen hebben voor de ontwerpbegroting 2021. Dit zal dan met name zijn op de volgende posten:

1. Lagere omzet uit individuele- en groepsdetacheringen
2. Hogere lasten bijstand (BUIG)
3. Hogere lasten bijzondere bijstand
4. Hogere lasten voor bedrijfskredieten

Deze hogere lasten zullen mogelijk door het Rijk, deels dan wel volledig, gecompenseerd worden. Dit zal gebeuren door de volgende hogere bijdragen:

1. Gemeenten worden naar verwachting separaat gecompenseerd voor de Wsw-verliezen die ontstaan door de Corona crisis. Over deze compensatie is tot op heden nog niks bekend.
2. Het BUIG budget die gemeenten krijgen van het Rijk zal mogelijk toenemen doordat meer mensen een beroep doen op de bijstand
3. Gemeenten zullen meer budget krijgen om de hogere lasten bijzondere bijstand te betalen. Onduidelijk is of dit bedrag voldoende is om alle extra uitgaven te dekken.
4. De uitgaven voor bedrijfskredieten vallen vanaf 1 januari 2020 onder de BUIG (m.u.v. de Tozo bedrijfskredieten). Indien meer kredieten worden uitbetaald dan zal het BUIG budget hier te zijner tijd op worden bijgesteld.

Zienswijze van de raden

De ontwerp begroting en meerjarenraming is op 15 mei voor eventuele zienswijze toegezonden aan de raden van de deelnemende gemeenten. De ontvangen zienswijzen zijn bijgevoegd en worden tijdens de vergadering toegelicht. De gemeenteraad van Doetinchem behandelt de ontwerp begroting in haar vergadering van 16 juli. Mocht de zienswijze van de gemeenteraad van Doetinchem daartoe aanleiding geven dan zullen wij u daarover separaat adviseren.

Uittreding en dienstverlening SW Oude IJsselstreek

De effecten van de besluitvorming rondom de uittreding van Oude IJsselstreek en de dienstverlening aan deze gemeente zullen in een begrotingswijziging worden verwerkt.

Advies

- De begroting 2021 en meerjarenraming 2022-2024 vaststellen conform het ontwerp met de kanttekening dat een eventuele zienswijze van de raad van de gemeente Doetinchem kan leiden tot een aangepast voorstel;
- Het dagelijks bestuur opdracht geven om de vastgestelde begroting 2021 en meerjarenraming 2022-2024 vóór 1 augustus te zenden aan gedeputeerde staten van Gelderland.

Het Dagelijks Bestuur van Laborijn

De secretaris
J-H. Janssen

De voorzitter
drs. E.J. Huizinga MBA

Aldus besloten door het Dagelijks Bestuur van Laborijn op 10 juli 2020

De secretaris
J-H. Janssen

De voorzitter
drs. E.J. Huizinga MBA

Begroting 2021
en
Meerjarenraming 2022 - 2024

Voorwoord	5
1. Programmaplan 2021 – 2024	6
1.1 Algemeen	6
1.2 Uitgangspunten programmabegroting	6
1.3 Financiële samenvatting begroting 2021 en meerjarenraming 2022-2024	7
2. Programma Inkomen & maatschappelijke participatie	11
2.1 Doelstelling	11
2.1.1 BBZ (onderzoekskosten) en Tozo	12
2.1.2 Bijzondere bijstand en individuele inkomenstoelage	12
2.2 Hoe de doelstelling te bereiken?	13
2.3 De raming van baten en lasten	14
2.4 Beleidsindicatoren	16
3. Programma Ontwikkelen naar werk	17
3.1 Doelstelling	17
3.2 Hoe de doelstelling te bereiken?	18
3.3 De raming van baten en lasten	19
3.4 Beleidsindicatoren	20
4. Programma Werkgeversdienstverlening & Detachering	21
4.1 Doelstelling	21
4.2 Hoe de doelstelling te bereiken?	22
4.3 De raming van baten en lasten	22
4.4 inschatting aantallen en prijzen langdurige loonkostensubsidie BUIG	24
5. Programma Algemene overhead	25
5.1 Doelstelling	25
5.2 Hoe de doelstelling te bereiken?	25
5.3 De raming van baten en lasten	26
5.3.1 Rentebaten	27
5.3.2 Inkomsten uit dienstverleningsovereenkomsten	27
5.3.3 Huuropbrengsten	27
5.3.4 Loonkosten	27
5.3.5 Overige personeelslasten	27
5.3.6 Huisvesting	27
5.3.7 Algemene kosten	28
5.3.8 Automatisering	28
5.4 Uittreding Oude IJsselstreek	28
5.5 Beleidsindicatoren	28
6. Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen	29
6.1 Overige algemene dekkingsmiddelen	29
6.2 Wat willen we bereiken?	29
6.3 Wat gaan we ervoor doen om de doelen te bereiken?	29

6.4	Wat gaat het kosten, inclusief overzicht incidentele baten en lasten?	29
6.5	Post onvoorzien	29
7.	Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	30
7.1	Inventarisatie van de weerstandscapaciteit	30
7.2	Beleid betreffende weerstandscapaciteit en risico's	30
7.3	Risico's van niet financiële aard	30
7.4	Inventarisatie van de risico's	31
7.5	Kengetallen	31
8.	Paragraaf Financiering	33
8.1	Algemeen	33
8.2	Kasgeldlimiet	33
8.3	Renterisiconorm en renterisico op vaste schuld	34
9.	Paragraaf bedrijfsvoering	35
9.1	Algemeen	35
9.2	Planning en Control	35
9.3	ICT	36
9.3.1	Beveiliging en privacy	36
9.4	Integriteit	36
9.5	Ziekteverzuim	36
10.	Paragraaf Verbonden partijen	37
11.	Financiële begroting	38
11.1	Overzicht van baten en lasten	38
11.2	Financiële positie	39
11.2.1	Geprognostiseerde balans en EMU-saldo	39
11.2.2	Overzicht van geraamde baten en lasten per taakveld 2021	39
11.2.3	Overzicht verloop reserves	40
11.2.4	Overzicht verloop voorzieningen	40
11.3	Toelichting op het overzicht van baten en lasten	41
11.3.1	Incidentele baten en lasten	41
11.4	Verdeelsleutels uitvoeringskosten	41
12.	Overige informatie	42
12.1	De organisatie	42
12.2	Organogram	43
12.2	Samenstelling bestuur	44
12.3	Taken en bevoegdheden	44
12.4	Begroting- en jaarrekeningprocedure	45
12.5	Dienstverleningsovereenkomsten	45
12.6	Fiscale aspecten	45
12.7	Investeringsbegroting	46
Bijlagen		47
	Bijlage 1: Programma Inkomen & maatschappelijke participatie per gemeente	47

Bijlage 2: Bijzondere bijstand per gemeente	49
Bijlage 3: Bijdrage per gemeente uitvoeringslasten	50
Bijlage 4: Bijdrage per gemeente per programma.....	53
Bijlage 5: Resultaat Wsw totaal	55
Bijlage 6: Afkortingen.....	56

CONCEPT

Voorwoord

U gaat zich verdiepen in de meerjarenbegroting 2021 – 2024. Deze begroting is opgesteld in een bijzondere tijd voor Laborijn. Naast de ontvlechting van het deel van Oude IJsselstreek (de begroting is opgesteld in de veronderstelling dat deze gemeente met ingang van 1 januari 2021 geen deel meer uit maakt van de gemeenschappelijke regeling), zijn er de afgelopen weken als gevolg van de Coronacrisis de nodige ontwikkelingen die een impact hebben die op dit moment eigenlijk nog niet te voorzien is. Al met al een hele puzzel dus.

Vlak voor de intelligente Lock down was er in het werkgebied van Laborijn een “all time low” van ca. 2100 huishoudens afhankelijk van een bijstandsuitkering. Slechts 5 weken later hebben we al 2100 Tozo-aanvragen verwerkt en hebben we dus voorlopig het dubbele aantal klanten die we bedienen. We hebben een deel van de Wsw-medewerkers preventief naar huis moeten sturen omdat ze te veel risico zouden lopen om besmet te raken met Covid-19. Ook zijn er minder medewerkers gedetacheerd omdat een aantal van de werkgevers af moesten schalen als gevolg van de crisis. Hoe zich dit de komende maanden gaat ontwikkelen en wat de uiteindelijke effecten zullen zijn in 2021 is niet te voorspellen of te begroten. We schetsen in de begroting een aantal trends maar hebben deze logischerwijs nog niet in de cijfers kunnen verwerken.

Nu is al wel duidelijk dat we negatieve effecten ondervinden. We zien onder meer een toename van de Participatiewet instroom, en een stagnatie in de uitstroom naar Werk. Ook de omzet SW detacheringen valt lager uit. De afgesproken resultaten in de lopende begroting 2020, inclusief de bestuursopdracht, staan dan ook onder druk. Dit heeft effect in de realisatie 2020 en zal een doorwerking hebben in de begroting 2021.

Wel hebben we geprobeerd te benaderen wat het effect op de begroting zal zijn van het uittreden van de gemeente Oude IJsselstreek. Maar ook dit is gebaseerd op aannames die nog fors kunnen wijzigen. Er is immers nog geen akkoord op een uittredevoorstel en ook is nog onduidelijk of Laborijn bijvoorbeeld de Wsw voor Oude IJsselstreek blijft uitvoeren en zo ja onder welke condities.

Kortom voor u ligt een begroting met de grootste onzekerheden die er sinds jaren (de meesten van ons hebben dit in hun carrière nog niet meegemaakt) zijn geweest. Het is dan ook onvermijdelijk dat er in het najaar een gewijzigde begroting moet worden opgesteld.

Er is ook positief nieuws te melden. Laborijn was een van de eerste sociale diensten die het Tozo loket operationeel had. De medewerkers van Laborijn laten iedere dag weer zien dat ze klaar staan voor de klanten en Wsw-medewerkers. We zijn nadrukkelijk gericht op wat de hulpvraag is waar we iets in mogen betekenen. We zijn ook professionals, die zich realiseren dat we namens de gemeenten handelen en af moeten wegen of die hulp past in het kader wat er geldt. Dat doen we met plezier en veel inzet en daar mogen we trots op zijn!

J.H. Janssen
algemeen directeur

1. Programmaplan 2021 – 2024

1.1 Algemeen

Het programmaplan bestaat uit de programma's Inkomen & maatschappelijke participatie, Ontwikkelen naar Werk, Werkgeversdienstverlening & Detachering en Algemene overhead. Een uitwerking van de programma's vindt u in hoofdstuk 2 tot en met 5.

1.2 Uitgangspunten programmabegroting

Bij het opstellen van de begroting 2021 en meerjarenraming 2022 - 2024 zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De bijdrage van de deelnemende gemeenten neemt niet méér toe dan in de oorspronkelijke begroting 2020 en de meerjarenraming was opgenomen met uitzondering van reguliere loon- prijsstijgingen en niet beïnvloedbare ontwikkelingen.
- De ambitie om klanten volledig te laten uitstromen uit de bijstand blijft in 2021 onverminderd hoog.
- Voor klanten met een doelgroep indicatie streven we naar een passende werkplek, waarbij de loonwaarde wordt vergroot of max. benut wordt.
- Het aantal mensen met een IOAW-uitkering neemt vanaf 2021 af.
- Het aantal mensen dat een beroep doet op de IOAZ neemt vanaf 2021 toe.
- De verwachte toekomstige te ontvangen BUIG-budgetten in deze begroting zijn gebaseerd op de toename van het macrobudget die in de Miljoenennota is gepresenteerd. Die toename van het macrobudget is gebaseerd op de verwachte extra instroom van mensen die voorheen gebruik maakten van andere regelingen zoals de Wsw en de Wajong.
- Het streven is dat 80% van de Wsw'ers extern werkt (gedetacheerd of Begeleid werken).
- Het totaal aantal Wsw'ers neemt naar verwachting af met circa 2% in 2021, 3% in 2022 en 5% in 2023.
- De instroom Wsw is ingeschat op 5 fte per jaar. De instroom is enkel mogelijk van mensen die nog een 'oude' Wsw-indicatie hebben. Daarnaast is het aantal Wsw'ers dat uitstroomt met een andere reden dan pensionering ook geschat op 5 fte per jaar.
- De begroting 2021 en meerjarenraming 2022-2024 is opgesteld conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
- De gemeente Oude IJsselstreek treedt volledig uit per 1 januari 2021 en komt derhalve niet voor in deze begroting. (Eventuele toekomstige dienstverlening door Laborijn voor Oude IJsselstreek is buiten beschouwing gelaten)

1.3 Financiële samenvatting begroting 2021 en meerjarenraming 2022-2024

Totaaloverzicht begroting per budget op hoofdlijnen (x € 1.000)	2021	2022	2023	2024
SW				
Baten SW	5.716	5.565	5.394	5.213
Subsidie SW	19.011	18.363	17.705	17.075
Bijdrage gemeenten SW	666	1.145	1.648	1.927
Lasten SW	-22.399	-22.176	-21.958	-21.531
Loonkosten	-2.994	-2.897	-2.788	-2.685
	0	0	0	0
Re-integratie				
Bijdrage gemeenten re-integratie	2.579	2.686	2.807	2.917
Bijdrage gemeenten	214	317	439	554
Kosten re-integratie	-2.579	-2.686	-2.807	-2.917
Loonkosten	-214	-317	-439	-554
	0	0	0	0
Bijstand/overige regelingen				
Bijdrage gemeenten BUIG last	21.173	21.707	22.255	22.816
Bijdrage gemeenten LKS lang	1.690	1.886	2.106	2.352
Bijdrage gemeenten overige regelingen	695	695	695	695
Bijdrage gemeenten directe kosten	1.699	1.736	1.773	1.810
Kosten LKS lang	-1.690	-1.886	-2.106	-2.352
Kosten bijstand	-21.173	-21.707	-22.255	-22.816
Kosten overige regelingen	-695	-695	-695	-695
Loonkosten	-1.699	-1.736	-1.773	-1.810
	0	0	0	0
Overhead				
Bijdrage gemeenten	3.986	4.122	4.289	4.454
Baten overhead	725	733	742	751
Bijdrage re-integratiebudget	1.126	1.145	1.165	1.186
Loonkosten	-3.784	-3.746	-3.738	-3.731
Overige overhead	-3.436	-3.360	-3.287	-3.213
Incidentele lasten plan van aanpak	-120	0	0	0
	-1.503	-1.106	-830	-553
Resultaat voor bestemming	-1.503	-1.106	-830	-553
Onttrekking Bestemmingsreserves	1.503	1.106	830	553
Onttrekking Algemene reserve	0	0	0	0
Totaal	0	0	0	0

Hieronder volgt een toelichting op de gehanteerde uitgangspunten bij de afzonderlijke posten per programma.

Baten

Budget BUIG-uitkeringen

De BUIG-budgetten worden door het Rijk aan de gemeenten overgemaakt. De budgetten in de begroting 2021 en de meerjarenraming zijn gebaseerd op de voorlopige budgetten 2020. Bij de berekening van de budgetten voor onze gemeenten is gerekend met een gelijkblijvend

aandeel in het macrobudget. De deelnemende gemeenten stellen deze ter beschikking aan Laborijn die voor de uitvoering van de betreffende programma's en verantwoording van deze gelden zorgt. In deze begroting zijn de directe programmalasten per gemeente begroot op basis van de verwachte gemiddelde aantal huishoudens in de bijstand maal de verwachte gemiddelde prijs per huishouden. De bevoorschotting door de gemeenten vindt plaats op basis van de begroting.

Participatiebudget (incl. rijksbijdrage Wsw)

De budgetten voor re-integratie en Wsw worden via een integratie-uitkering Sociaal Domein en via het gemeentefonds aan de gemeenten toegekend. De deelnemende gemeenten stellen deze budgetten één op één ter beschikking aan Laborijn die voor de uitvoering van de betreffende programma's en verantwoording van deze gelden zorgt. De budgetten in de begroting zijn gebaseerd op de meicirculaire 2019.

Netto omzet (opbrengst verkopen)

De netto omzet betreft de opbrengst van aan derden geleverde diensten en goederen, exclusief de over de omzet geheven omzetbelasting. Voor Laborijn betreft dit met name omzet uit detacheringen en omzet uit interne werkzaamheden.

Huuropbrengsten

Onder deze post worden de inkomsten verantwoord die worden verkregen uit de verhuur van gedeeltes van het pand aan de Terborgseweg 106, 112 en Ambachtstraat 3 en 15 te Doetinchem.

Rentebaten

De post rentebaten bestaat uit de baten die worden verkregen van oude hypothecaire leningen die zijn verstrekt aan het personeel.

Detachering (ambtelijk) personeel

Onder deze post worden de detacheringsbaten verantwoord van ambtelijk personeel.

Inkomsten uit dienstverleningsovereenkomsten

Onder deze post worden de inkomsten uit dienstverleningsovereenkomsten verantwoord.

Opbrengst bedrijfsrestaurant

Onder deze post wordt de omzet verantwoord die wordt behaald met de verkoop van eten en drinken in het bedrijfsrestaurant.

Lasten

Loonkosten ambtelijk personeel

Hieronder vallen de voor het jaar verschuldigde salarissen, het individueel keuzebudget (IKB) en de daarmee samenhangende sociale lasten en pensioenpremies, verminderd met ontvangen ziektegeden.

Overige kosten ambtelijk personeel

Hieronder zijn onder andere de navolgende posten opgenomen:

- Vergoeding reiskosten
Hieronder is begroot de vergoeding van reis- en verblijfkosten

- Studiekosten
Om de vakkennis en vaardigheden van het begeleidend en ondersteunend personeel op niveau te houden en/of te verbeteren, is het noodzakelijk voortdurend te investeren in deze medewerkers. Met dat doel worden opleidingen en trainingen ingekocht bij derden.
- Overige kosten
Onder deze post staan de overige kosten die voortvloeien uit de dienstverbanden van het ambtelijk personeel

Afschrijvingen

De afschrijvingskosten zijn berekend volgens een vast percentage van de aanschafprijs van de betreffende activa. Deze percentages zijn gebaseerd op de verwachte levensduur van de activa.

Rente

De rentelasten betreft de betaalde rente over de langlopende leningen.

Huur

Onder deze post zijn de huurkosten opgenomen voortkomend uit de behoefte aan huisvesting.

Onderhoudskosten

De onderhoudskosten zijn geraamd op basis van de ervaringscijfers van de laatste jaren en de te verwachten activiteiten in het komende jaar.

Energieverbruik

Hieronder zijn opgenomen de kosten voor verbruik van elektriciteit, gas, water.

Belastingen en verzekeringen

De belastingen en verzekeringen zijn begroot op basis van de huidige kosten, gecorrigeerd voor inflatie. Onder belastingen zijn onder andere opgenomen: de wettelijke aansprakelijkheidsverzekering, de autoverzekering voor het wagenpark en de bedrijfsschade verzekering.

Algemene kosten

Deze kosten zijn begroot op basis van de huidige kosten.

Loonkosten Wsw

Hieronder vallen de voor het jaar verschuldigde salarissen, het betaalde vakantiegeld, de eindejaarsuitkering en de daarmee samenhangende sociale lasten en pensioenpremies. Het ontvangen ziekingeld en de WAO-uitkeringen zijn hierop in mindering gebracht.

Vervoerskosten Wsw

Voor vervoer van en naar het werk wordt, afhankelijk van de afstand en de omstandigheden, vervoer georganiseerd of vergoed. Het vervoer kan zijn:

- Groepsvervoer door het bedrijf georganiseerd
- Openbaar vervoer
- Op eigen gelegenheid

Overige personele kosten Wsw

Hieronder zijn onder andere de navolgende posten opgenomen:

- Arbozorg
Dit betreffen de kosten van de uitbestede Arbo-werkzaamheden
- Voorlichting, training en opleiding
De ontwikkeling van de Wsw'ers is een van de kerntaken van Laborijn.
Ten behoeve hiervan worden opleidingen en trainingen ingekocht bij derden.
De kosten hiervan zijn hier verantwoord
- Werkkleding
Hier zijn begroot de kosten van verstrekte werkkleding en/of het verstrekken van een vergoeding voor werkkleding
- Bijzondere voorzieningen
Hieronder zijn geraamd de aanpassingen aan werkplek, gereedschap en werkkleding en schoeisel die nodig zijn om de medewerkers (veilig) te kunnen laten werken. Ook zijn de bijdragen aan de personeelsverenigingen, alsmede uitgaven voor jubilea en dergelijke hier verantwoord

Subsidieresultaat Wsw

Het subsidieresultaat is het verschil tussen de subsidie die per medewerker wordt ontvangen en de loonkosten. Het subsidieresultaat is door Laborijn niet of nauwelijks te beïnvloeden. De ontwikkeling van de loonkosten wordt bepaald in de cao voor de Wsw-sector. De subsidie wordt door de Rijksoverheid bepaald en naar verwachting tot 2021 verlaagd. Na 2021 is de verwachting dat de rijksbijdrage per standaard eenheid (se) toeneemt.

Kosten Begeleid werken Wsw

Het betreft de aan bedrijven/organisaties te verstrekken loonkostensubsidie ter compensatie van de lagere arbeidsproductiviteit van Wsw'ers. Tevens zijn onder deze post de aan derden te betalen begeleidings- en plaatsingskosten opgenomen.

2. Programma Inkomen & maatschappelijke participatie

2.1 Doelstelling

In het programma Inkomen & Maatschappelijke participatie wordt de verstrekking van uitkeringen inzake de Participatiewet, IOAW, IOAZ en de Bbz (startende en gevestigde ondernemers) verantwoord. Dit zijn de uitkeringen die vallen onder de BUIG-uitkeringen. Daarnaast worden andere activiteiten uitgevoerd die klanten activeren of helpen participeren. Tot slot worden in dit programma de activiteiten verantwoord in het kader van de Bbz (onderzoekskosten) en de bijzondere bijstand. Vanwege de bijzondere omstandigheden in 2020 vanwege de Corona-crisis, zullen in 2021 onder dit programma ook de verstrekkingen Tozo levensonderhoud en bedrijfskredieten worden verantwoord. De hoogte hiervan is nog niet in te schatten. De verwachting is dat gestart wordt met de aflossing van de bedrijfskredieten ingaande januari 2021. Ook de bedragen die hiermee gemoeid zijn vallen ten tijde van het opmaken van deze begroting nog niet goed in te schatten.

Centrale doelstelling van dit programma is het op een rechtmatige, tijdige en efficiënte wijze verstrekken van een inkomensvoorziening aan die inwoners die (nog) niet door middel van werk kunnen voorzien in hun eigen levensonderhoud. Daarnaast zijn we binnen het programma actief voor inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Via activiteiten gericht op maatschappelijke participatie faciliteren we maatschappelijke deelname en versterken hun zelfredzaamheid.

In de begroting 2021 van Laborijn is rekening gehouden met de ambitie zoals weergegeven in het jaarplan 2020 en de Kadernota 2021 - 2024. Hierbij zijn de volgende kwalitatieve doelstellingen bepaald:

- In 2019 is een groot aantal veranderingen doorgevoerd om de klantbejegening te verbeteren en veel van die veranderingen zijn structureel en hebben ook resultaat opgeleverd. Er zouden ook een aantal trainingen plaats vinden in de 1^e helft van 2020, deze zijn als gevolg van de Corona-crisis, tijdelijk stil komen te liggen. Zo waren wij van plan alle medewerkers de training van “de omgekeerde toets” aan te bieden van Stimulansz. De praktijk vroeg echter om een directe aanpassing in onze werkwijze. Derhalve hebben we de uitgangspunten direct in de praktijk gebracht. Voornemen is deze training alsnog te gaan volgen. Tijdens het schrijven van deze begroting is onduidelijk of dat haalbaar zal zijn in 2020, zoniet dan gaan we dit in het eerste half jaar van 2021 alsnog doen.
- Naast voornoemde was het voornemen te starten met intervisie en coaching van groepen inkomensconsulenten. Dit zal tenminste doorlopen in 2021.
- In 2019 zijn we via enquêtes gestart met het uitvragen naar de klanttevredenheid van het zojuist gevoerde gesprek en actief aan de slag te gaan met de hieruit ontstane feedback. In 2020 heeft naar verwachting een groot algemeen klanttevredenheidsonderzoek plaatsgevonden. Aansluitend zijn we gestart met de zogenaamde “continu monitoring”. Beiden werden door een onafhankelijk gespecialiseerd bureau uitgevoerd. In 2021 gaan we dit evalueren om te zien hoe we zaken kunnen koppelen en in de toekomst structureel onderdeel van de dienstverlening kan worden.
- In 2020 is gestart met het nadenken over, samen met partners in de keten, hoe we de doelgroep uit categorie 3 het beste kunnen bedienen. En hierbij zoveel als mogelijk vraag, aanbod en instrumenten goed op elkaar aan laten sluiten. Deels zit hier ons “toekomstig potentieel”, en deels betreft dit mensen die mogelijk in een sociaal isolement terecht komen of die andere noodzaak kennen voor hulp en ondersteuning. Met

genoemde partners ontwikkelen we een passend aanbod om deze mensen op de juiste manier te helpen. Daarnaast streven wij ernaar om iedere klant minimaal eens per jaar te spreken;

- Het rechtmatig verstrekken van Participatiewet-uitkeringen gebeurt voor 75% van de aanvragen binnen 4 weken (wanneer de benodigde gegevens beschikbaar zijn);
- Het percentage rechtmatigheidsfouten ligt onder de 1%;
- Alle inwoners met een Participatiewet-uitkering zijn getoetst aan de eisen van de Wet Taaleis en is deze toets opgenomen in ons reguliere werkproces;
- Alle inwoners met een Participatiewet-uitkering die onder categorie 3 vallen (afstand tot werk is groot) hebben een actief maatschappelijk participatietraject. Vanwege de Corona-crisis is een aantal activiteiten stil komen te liggen. Daarmee zullen voor een deel van onze klanten nieuwe activiteiten moeten worden gezocht. Bovendien is de verwachting dat er een toename in het bestand zal zijn als gevolg van de komende recessie. De hoogte van deze toename is nu nog niet goed in te schatten en derhalve niet verwerkt in deze begroting. Daarnaast zijn wij met onze samenwerkingspartners in gesprek om een nieuw ondersteuningspalet samen te stellen, waardoor we na deze crisis, iedereen weer een sluitend aanbod kunnen bieden. Daarmee is het streven alle klanten in categorie 3 voor het eind van 2021 een nieuw en passend aanbod te geven, vastgelegd in een trajectplan;
- De (tijdelijke) ontheffing van de arbeidsverplichting is bij alle klanten actueel en er vindt opvolging plaats indien deze ontheffing eindigt.

De preventiequote, het verschil tussen het aantal mensen dat zich meldt voor een uitkering en het aantal mensen waarbij de uitkering uiteindelijk daadwerkelijk wordt toegekend, is naar verwachting 50%. Dit is geen doelstelling op zich, maar de uitkomst van het intake- en screeningsproces. We gaan ervan uit dat de burgers die zich melden daadwerkelijk één of andere vorm van ondersteuning nodig hebben. Indien blijkt dat zij geen recht op een uitkering hebben, wijzen wij hen actief op bijvoorbeeld voorliggende voorzieningen, bieden direct werk of koppelen hen aan andere maatschappelijke organisaties. Dit doen wij zoveel mogelijk via een zogenaamde “warme overdracht”.

Voor de meerjarenbegroting 2021 – 2024 gaan wij ervan uit dat het budgetaandeel dat de gemeenten Aalten en Doetinchem hebben ten opzichte van het macrobudget gelijk blijft en dat er geen aanpassingen in het verdeelmodel BUIG worden doorgevoerd die voor Laborijn en haar deelnemende gemeenten negatief uitpakt.

Laborijn zet zich maximaal in om de uitgaven die ten laste komen van het BUIG-budget te beperken. De financiële risico's voor het overschrijden van het BUIG-budget worden door de deelnemende gemeenten afgedekt.

2.1.1 BBZ (onderzoekskosten) en Tozo

De onderzoekskosten voor de BBZ gevestigde ondernemers worden separaat verantwoord. Dit betreffen de kosten die gemaakt worden om de levensvatbaarheid van ondernemingen in te schatten. Daarnaast zullen wij de voortgang van de in 2020 verstrekte Tozo-uitkeringen voor bedrijfskredieten monitoren en verantwoorden.

2.1.2 Bijzondere bijstand en individuele inkomenstoelag

Laborijn voert de belaste bijzondere bijstand uit voor de gemeenten en de verstrekkingen in het kader van de individuele studietoelag. Voor de gemeente Doetinchem voert Laborijn de individuele inkomenstoelag uit.

Verstrekingen die Laborijn doet voor deze regelingen worden volledig doorberekend aan de betreffende gemeente(n).

2.2 Hoe de doelstelling te bereiken?

De genoemde doelstellingen in 2.1 worden in hoofdlijnen als volgt bereikt:

- Klantbejegening: door middel van trainingen, coaching en intervisie worden onze ambtelijke medewerkers optimaal geschoold in het omgaan met klanten. Ofwel, de manier waarop medewerkers zich tegenover de klanten gedragen. Daarnaast wordt actief feedback aan de klant gevraagd (middels voornoemde continu meting) en zijn onze klantbrieven op taalniveau B1 geschreven.
- Verstrekken uitkering binnen 4 weken: de interne werkprocessen en de sturing hierop zijn zodanig ingericht dat de termijn van 4 weken gehaald wordt. Zowel in de operationele uitvoering als vanuit de managementrapportages worden de afhandelingstijden gemonitord en indien nodig wordt hierop bijgestuurd.
- Rechtmatigheidsfouten <1%: deze doelstelling wordt bereikt door een kwaliteitssysteem. Medewerkers kunnen worden gecertificeerd, waarna zij zelfstandig besluiten mogen nemen. De gecertificeerde medewerkers worden periodiek onderworpen aan een kwaliteitscontrole. Daar waar de certificering voorheen uitsluitend op juridische kennis gestoeld was, is inmiddels gestart met een nieuw scala aan voorwaarden waaraan medewerkers voldoen om gecertificeerd te worden. Nieuw daarbij is dat medewerkers ook op vaardigheden worden getoetst: houding, gedrag en communicatie met de klant. Tot de medewerker gecertificeerd is zal er één op één toetsen van beschikkingen plaatsvinden. Daarnaast vindt maandelijkse interne controle plaats op een aantal betaalregels. Aanvullend op de interne controle verricht de accountant ook nog een controle op een aantal betaalregels
- Wet Taaleis: het waarborgen dat alle inwoners met een Participatiewet-uitkering voldoen aan de Wet Taaleis gebeurt aan de hand van de systeemregistratie. Op concernniveau wordt maandelijks gemonitord hoeveel klanten inmiddels aan de Wet Taaleis voldoen, en hoeveel klanten nog niet voldoen aan de Wet Taaleis.
- Indien een klant is ingedeeld in categorie 3 dan heeft de klant een actief maatschappelijk participatietraject: deze doelstelling wordt bereikt middels operationele sturing op het aantal klanten dat nog geen maatschappelijk participatietraject heeft. De teammanager zal periodiek de klanten doornemen waarvoor nog een traject aanbod moet volgen. Het aantal klanten dat nog geen actief traject heeft, zal ook maandelijks aan bod komen in de managementrapportages zodat door de afdelingsmanager tijdig kan worden bijgestuurd. Ook de doelstelling ten aanzien van de ontheffingen van de arbeidsverplichting zal op deze manier geschieden

2.3 De raming van baten en lasten

In onderstaande tabel zijn de programmalasten en directe lasten (loonkosten) weergegeven, zoals die voor het programma Inkomen & participatie worden verwacht.

Een specificatie per gemeente is terug te vinden in bijlage 1 van deze begroting. Eventuele effecten van de Vangnetregeling zijn niet in deze begroting verwerkt.

Inkomen & maatschappelijke participatie	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten				
<u>Gemeentelijke bijdragen</u>				
Bijdrage voor lasten bijstand	21.172.961	21.707.235	22.255.398	22.815.634
Bijdrage voor bijzondere bijstand	340.000	340.000	340.000	340.000
Bijdrage voor indiv. Inkomens toeslag	315.000	315.000	315.000	315.000
Bijdrage Bbz leningen	pm	pm	pm	pm
Budget re-integratie	149.786	152.872	156.020	159.232
Bijdrage voor onderzoekskosten Bbz	40.000	40.000	40.000	40.000
Bijdrage directe salariskosten	1.699.371	1.735.577	1.772.509	1.810.180
<u>Overige baten</u>				
Bijdrage Oude IJsselstreek inzake uittrekking	940.780	-	-	-
Ontvangsten bijstand	420.000	420.000	420.000	420.000
Ontvangsten bijzondere bijstand	18.500	18.500	18.500	18.500
Ontvangsten Bbz leningen	pm	pm	pm	pm
Totaal baten	25.096.398	24.729.185	25.317.427	25.918.546
Lasten				
<u>Lasten BUIG</u>				
PW	19.737.634	20.293.731	20.862.070	21.435.387
IOAW	1.437.285	1.380.013	1.320.700	1.267.410
IOAZ	157.029	191.241	226.444	262.661
BBZ levensonderhoud	261.013	262.250	266.184	270.177
<u>Lasten overige regelingen</u>				
Bijzondere bijstand	358.500	358.500	358.500	358.500
Bbz onderzoekskosten	40.000	40.000	40.000	40.000
Bbz leningen	pm	pm	pm	pm
Indiv. Inkomens toeslag	315.000	315.000	315.000	315.000
<u>Lasten re-integratie</u>				
Maatschappelijke participatie	149.786	152.872	156.020	159.232
Subtotaal lasten	22.456.247	22.993.607	23.544.918	24.108.366
Directe salariskosten	1.699.371	1.735.577	1.772.509	1.810.180
Kosten reorganisatie direct personeel	940.780	-	-	-
Totaal lasten	25.096.398	24.729.185	25.317.427	25.918.546
Resultaat voor bestemming	-	-	-	-
<u>Mutatie bestemmingsreserve</u>				
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	-	-	-	-

Voor de berekening van de lasten voor het BUIG-budget is uitgegaan van een gemiddeld aantal huishoudens dat een beroep doet op een uitkering (zie onderstaande tabel) keer een gemiddeld bedrag per huishouden.

Laborijn totaal (gemiddeld aantal huishoudens in de bijstand)	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
BUIG				
PW	1381	1399	1417	1434
IOAW	93	88	83	78
IOAZ	10	12	14	16
Bbz (gevestigde ondernemers)	8	8	8	8
Bbz (startende ondernemers)	10	10	10	10
Totaal gemiddeld aantal cliënten	1501	1516	1531	1546

Het verloop van het aantal huishoudens in de bijstand is naar verwachting in 2021 als volgt:

Laborijn totaal 2021	Verwacht aantal huishoudens in de bijstand	Gemeente Aalten totaal 2021	Verwacht aantal huishoudens in de bijstand
BUIG		BUIG	
Stand 1-1-2021	1494	Stand 1-1-2021	278
Instroom	389	Instroom	81
Uitstroom	-374	Uitstroom	-75
Stand 31-12-2021	1509	Stand 31-12-2021	284

Gemeente Doetinchem totaal 2021	Verwacht aantal huishoudens in de bijstand
BUIG	
Stand 1-1-2021	1216
Instroom	308
Uitstroom	-299
Stand 31-12-2021	1225

Gemiddeld uitkeringsprijs per gemeente per huishouden per regeling:

Doetinchem	2021	2022	2023	2024
PW	€ 14.357	€ 14.572	€ 14.791	€ 15.013
IOAW	€ 15.518	€ 15.750	€ 15.987	€ 16.227
IOAZ	€ 15.791	€ 16.028	€ 16.269	€ 16.513
BBZ levensonderhoud	€ 14.392	€ 14.608	€ 14.827	€ 15.050
Aalten	2021	2022	2023	2024
PW	€ 14.016	€ 14.226	€ 14.439	€ 14.656
IOAW	€ 15.595	€ 15.829	€ 16.066	€ 16.307
IOAZ	€ 15.595	€ 15.829	€ 16.066	€ 16.307
BBZ levensonderhoud	€ 14.050	€ 14.261	€ 14.474	€ 14.692

In onderstaande tabel zijn per gemeente de begrote lasten tegenover het budget gezet.

Omschrijving (x € 1.000)	Begroting 2021		
	A	D	Totaal
Verwacht budget BUIG	4.524.915	18.386.047	22.910.962
Verwachte ontwikkeling BUIG budget i.v.m. ontwikkeling klanten	-254.120	205.767	-48.353
Begrote lasten BUIG uitkeringen	3.911.836	17.261.125	21.172.961
Begrote lasten BUIG LKS	358.959	1.330.689	1.689.649
Saldo (- tekort + overschot)	-0	-0	-0

Omschrijving (x € 1.000)	Begroting 2022		
	A	D	Totaal
Verw acht budget BUIG	4.625.965	18.796.643	23.422.608
Verw achte ontw ikkeling BUIG budget i.v.m. ontw ikkeling klanten	-168.054	339.174	171.120
Begrote lasten BUIG uitkeringen	4.057.133	17.650.102	21.707.235
Begrote lasten BUIG LKS	400.778	1.485.715	1.886.493
Saldo (- tekort + overschot)	-0	0	-0

Omschrijving (x € 1.000)	Begroting 2023		
	A	D	Totaal
Verw acht budget BUIG	4.733.612	19.234.046	23.967.658
Verw achte ontw ikkeling BUIG budget i.v.m. ontw ikkeling klanten	-77.604	471.614	394.009
Begrote lasten BUIG uitkeringen	4.208.539	18.046.859	22.255.398
Begrote lasten BUIG LKS	447.469	1.658.800	2.106.269
Saldo (- tekort + overschot)	0	0	-0

Omschrijving (x € 1.000)	Begroting 2024		
	A	D	Totaal
Verw acht budget BUIG	4.845.547	19.688.870	24.534.417
Verw achte ontw ikkeling BUIG budget i.v.m. ontw ikkeling klanten	17.610	615.257	632.867
Begrote lasten BUIG uitkeringen	4.363.558	18.452.076	22.815.634
Begrote lasten BUIG LKS	499.599	1.852.051	2.351.649
Saldo (- tekort + overschot)	0	0	0

Wij verwachten een stijging van het klantenbestand in de jaren 2021 tot en met 2024. Wij gaan er vanuit dat Laborijn hierbij de landelijke trend volgt. Indien dit zo is dan zal naar verwachting het BUIG budget te zijner tijd mee stijgen met de landelijke toename van het aantal bijstandsklanten en bijbehorende bijstandslasten.

2.4 Beleidsindicatoren

Sociaal domein

Personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners*

Gemeente Aalten: 175

Gemeente Doetinchem: 334

Bron: waarstaatjegemeente.nl, data 2019

*Definitie: het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.

3. Programma Ontwikkelen naar werk

3.1 Doelstelling

Binnen het programma staat het ontwikkelen van inwoners naar betaald werk centraal. Met een eigen inkomen kunnen inwoners immers actief en zelfstandig participeren in de samenleving.

Onze activiteiten richten we op zowel klanten met een Participatiewet uitkering als WSW-medewerkers die gebruik maken van (intern) beschermt Werk. Het programma omvat de volgende kernactiviteiten:

Re-integratie Participatiewet

- De Werkacademie Laborijn betreft onze (groepsgewijze) aanpak voor Participatiewet-klanten waarbij werken en leren wordt gecombineerd. Het traject is gericht op het verkrijgen van betaald (parttime) werk en het vergroten van het ontwikkelingspotentieel;
- Binnen de Werkacademie onderscheiden we de trajecten voor de prioritaire doelgroepen statushouders¹ en jongeren (< 27 jaar);
- Het ondersteunen van inwoners die geen recht hebben op een Participatiewet uitkering (NUG) maar wel hulp willen in het vinden van een passende baan;
- Het uitvoeren van de regeling “nieuw beschermt” door (laten) aanbieden van een dienstverband en het vormgeven van coaching en begeleiding;
- Wsw intern beschermt werk;
Binnen de WLC's werken interne Wsw-medewerkers op een passende beschutte werkplek. Laborijn draagt zorg voor de acquisitie en werkvoorbereiding van deze werkzaamheden;
- Aanvullend bieden we intensieve begeleiding en training. We streven daarbij om zo veel als mogelijk onze medewerkers een stap naar een externe detachering te laten zetten;
- Wet inburgering;
Het gaat hier om mogelijke nieuwe activiteiten. In 2021 wordt de nieuwe Wet Inburgering van kracht. Daarin krijgen gemeenten een duidelijke regierol. De nieuwe wet moet ervoor zorgen dat gemeenten betere mogelijkheden krijgen om ‘zoveel mogelijk nieuwkomers zo snel mogelijk aan het werk én op het vereiste taalniveau te krijgen’. De nieuwe wet draagt bij aan het vergroten van de synergie door inburgering stevig te positioneren als onderdeel van het sociaal domein, in het bijzonder van de Participatiewet. Laborijn treft voorbereiden om in samenwerking met ketenpartners (delen van) de nieuwe wet in 2021 uit te voeren

Re-integratie middels de Werkacademie methodiek

De centrale doelstelling van dit onderdeel is de (arbeids-)ontwikkeling van werkzoekenden, waardoor hun kansen op de reguliere arbeidsmarkt worden vergroot. Daarbij hanteren we de Werkacademie methodiek. De Werkacademies zijn fysiek gehuisvest binnen de WLC's. Voor de begroting 2021 zijn de volgende doelstellingen bepaald:

- Met alle klanten in categorie 2 stellen we een Plan van Aanpak op. Daarbij wordt gebruik gemaakt van het curriculum (zowel leren als werken) van de Werkacademie Laborijn. Dit diagnose- en ontwikkelprogramma biedt middels een intensief duaal traject passende ondersteuning op weg naar werk. De inschatting is dat 45% van de nieuwe instroom uitstroomt binnen 1 jaar. Dit zijn naar verwachting circa 96 huishoudens.

¹ Als statushouder wordt aangemerkt: een inwoner die in Nederland verblijft conform art. 8 Vreemdelingenwet

- Het realiseren van nieuw beschutte werkplekken en dienstverbanden in samenwerking met het WSP, indien en voor zover hiervoor een indicatie is afgegeven.

WSW Intern - Beschut werken

Binnen de Werkleercentra werken mensen met een Wsw-status in een beschutte werkomgeving. Zij hebben een dienstverband bij Laborijn. De ambitie is om deze medewerkers zoveel als mogelijk door te laten stromen naar individuele – en groepsdetacheringen.

Voor de begroting 2021 zijn de volgende doelstellingen bepaald;

- Realisatie omzet intern werk 310K
- 10% uitstroom van intern werk Wsw naar externe detachering

3.2 Hoe de doelstelling te bereiken?

Re-integratie middels de Werkacademie methodiek

Nadat een klant zich gemeld heeft voor een uitkering, vindt eerst een screeningsgesprek plaats. In dat gesprek wordt op grond van een methodisch klantbeeld een inschatting gemaakt van de nemen stappen om betaald werk te realiseren. Indien we inschatten dat het arbeidsmarktperspectief in ongeveer 12 maanden realiseerbaar is bieden we de klant een intensief traject bij Werkacademie aan. In samenspraak met de klant stellen we een en plan van aanpak op en starten de activiteiten. Uitgangspunt is dat we het traject duaal wordt vormgegeven. Het bevat dus zowel activiteiten gericht op het opdoen van werkervaring en een leerprogramma. Daar waar mogelijk doen we dit groepsgewijs. Daarnaast wordt aandacht besteed aan Taalonderwijs, vitaliteit en bewegen. Het programma wordt vormgegeven door een multidisciplinair team met onder meer een re-integratie consultant, trainers, accountmanager WSP en Jobcoaches. De aanpak is persoonlijk en intensief. Laborijn werkt bij het vormgeven van de trajecten samen met tal van netwerkpartners. Daar waar deelname aan het curriculum voor klanten voor wat belastbaarheid nog niet direct mogelijk is bieden we een voorschakelprogramma.

WSW intern beschut werk

Onze interne Wsw-medewerkers voorzien we van passend werk. Op grond van het Individueel Ontwikkelingsplan werken we met iedere medewerker planmatig aan de eigen ontwikkeling. Hiervoor bieden we naast persoonlijke begeleiding ook gerichte trainingen en workshops aan. Daarbij kijken we vooral ook naar vergroten van fysieke belastbaarheid door beweging en coaching op leefstijl. Bij de acquisitie van werkzaamheden zoeken we waar mogelijk naar specifieke werksoorten die ontwikkel wensen ondersteunen. In 2020 is ingezet op maatregelen op de omzet intern werk structureel te verhogen. Dit niveau houden we in 2021 vast.

3.3 De raming van baten en lasten

In onderstaande tabel zijn de totale baten en lasten van het programma Ontwikkelen naar werk samengevat.

Ontwikkelen naar Werk	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten				
<u>Omzet</u>				
Intern werk	310.698	304.231	296.748	288.431
<u>Gemeentelijke bijdragen</u>				
Budget re-integratie	1.940.339	1.958.451	1.982.923	2.008.075
Rijksbijdrage Wsw	3.764.845	3.636.529	3.506.200	3.381.451
Bijdrage directe salariskosten	438.397	457.592	476.492	490.611
	6.143.581	6.052.572	5.965.615	5.880.138
<u>Overige baten</u>				
Lage inkomensvoordeel (liv)	53.879	51.824	49.456	47.244
Bijdrage Oude IJsselstreek inzake uittreding	940.780	-	-	-
Wiw	-	-	-	-
Totaal baten	7.448.938	6.408.626	6.311.820	6.215.812
Lasten				
<u>Lasten Wsw</u>				
Loonkosten Wsw	4.435.069	4.322.700	4.344.704	4.170.847
Vervoerskosten	95.235	93.159	90.503	88.012
Overige kosten Wsw	97.161	92.733	95.184	90.523
Directe productiekosten	27.390	26.345	25.141	24.017
Totale lasten Wsw	4.654.854	4.534.937	4.555.532	4.373.399
<u>Lasten re-integratie</u>				
ID-banen	3.957	-	-	-
Wiw	50.000	40.000	30.000	20.000
Kinderopvang	21.744	22.113	22.511	22.916
Interne re-integratietrajecten	1.125.553	1.144.687	1.165.292	1.186.267
Infrastructuur	115.965	117.937	120.060	122.221
Nieuw beschut	59.432	60.443	61.470	62.577
Aanvullende re-integratie	418.732	425.850	433.515	441.319
Vergoedingen en premies	144.957	147.421	150.075	152.776
Totale lasten re-integratie	1.940.339	1.958.451	1.982.923	2.008.075
Directe salariskosten	438.397	457.592	476.492	490.611
Kosten reorganisatie direct personeel	940.780	-	-	-
Totaal lasten	7.974.370	6.950.980	7.014.947	6.872.085
Resultaat voor bestemming	-525.432	-542.354	-703.127	-656.272
<u>Mutatie bestemmingsreserve</u>				
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	-525.432	-542.354	-703.127	-656.272

3.4 Beleidsindicatoren

Lopende re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners*

Gemeente Aalten: 89

Gemeente Doetinchem: 124

Bron: waarstaatjegemeente.nl, peildatum 2^e kwartaal 2019

*Deze indicator toont het aantal inwoners dat gebruik maakt van een re-integratievoorziening op basis van de Participatiewet. Een re-integratievoorziening is een voorziening die door een gemeente wordt ingezet, nadat de gemeente heeft vastgesteld dat een cliënt een belemmering heeft die directe arbeidsinschakeling bemoeilijkt (er is een afstand tot de arbeidsmarkt). De voorziening is erop gericht de afstand tot de arbeidsmarkt van een cliënt te verkleinen, waarbij het doel op de lange termijn altijd arbeidsinschakeling is. Het is niet relevant of een voorziening door de gemeente zelf wordt uitgevoerd of dat deze door de gemeente wordt ingekocht. Er zijn diverse typen re-integratievoorzieningen: tijdelijke loonkostensubsidie, WIW/ID-baan, participatieplaats, loonkostensubsidie, (Participatiewet), beschut werk, begeleiding op werkring/jobcoach, vervoersvoorziening (woon-werk), andere voorziening voor arbeidsbeperking en overige voorzieningen.

CONCEPT

4. Programma Werkgeversdienstverlening & Detachering

4.1 Doelstelling

Het programma Werkgeversdienstverlening & Detachering (WGDD) realiseert duurzame plaatsingen op de arbeidsmarkt. Hierbij wordt rekening gehouden met de talenten, capaciteiten, competenties en vaardigheden van de klant. Voor 2021 is de verwachting dat van de verwachte instroom circa 66 huishoudens volledig uitstromen naar arbeid in dienstbetrekking. Samen met de uitstroom van 96 huishoudens door de afdeling Ontwikkelen naar werk, en de 5 huishoudens van de afdeling Inkomen & maatschappelijke participatie zijn dit in totaal 167 huishoudens die uitstromen naar werk.

Alles wat de afdeling WGDD doet richt zich op het bereiken van, doorstroom naar of behouden van betaald werk, bij voorkeur in de vorm van een dienstverband bij een reguliere werkgever. Laborijn doet dit in samenwerking met haar partners, waaronder het Werkgeversservicepunt. Ook de screening van nieuwe cliënten van de Participatiewet wordt door de afdeling WGDD gedaan.

De methodische aanpak van de screening draagt er zorg voor dat de klanten ingedeeld worden in de juiste categorie, waardoor iedere klant de juist begeleiding en ondersteuning krijgt, binnen zijn/ haar mogelijkheden.

Het programma WGDD richt zich verder op het door-ontwikkelen, begeleiden, coachen, behouden en verduurzamen van arbeidsplaatsen van:

- De 80% gedetacheerde Wsw-medewerkers,
- De Wsw-medewerkers in begeleid werken,
- Het ondersteunen bij de bemiddeling, coaching en plaatsing van de Wsw-medewerkers intern beschut middels detachering bij externe werkgevers,
- Klanten met een doelgroep indicatie (loonkostensubsidie),
- Klanten nieuw beschut

Om werkzoekenden te laten uitstromen/activeren, zet Laborijn diverse instrumenten in:

- Loonkostensubsidie BUIG. Dit kan een forfaitaire loonkostensubsidie zijn of een langdurige loonkostensubsidie. Doel van de loonkostensubsidie is om een werkgever te compenseren voor het verschil tussen het wettelijk minimumloon en de feitelijk gerealiseerde loonwaarde. Aan de langdurige loonkostensubsidie ligt een loonwaardemeting ten grondslag. De forfaitaire loonkostensubsidie wordt in sommige gevallen afgegeven voordat de langdurige loonkostensubsidie wordt toegekend. Dit is het geval indien de loonwaarde nog niet direct gemeten kan worden. In dat geval kan een forfaitaire loonkostensubsidie worden ingezet voor maximaal 3 maanden
- Jobcoaching Participatiewet: jobcoaching wordt ingezet om door coachen en begeleiding van de klant en de werkgever de arbeidsplaats te verduurzamen, de ontwikkeling de borgen, de loonwaarde te verhogen zodat de loonwaarde van de klant toeneemt en hierdoor de hoogte van de langdurige loonkostensubsidie afneemt. proefplaatsing of stageplaats: het doel moet zijn om te komen tot duurzame arbeid
- Participatieplaatsen: Laborijn kan een inwoner een participatieplaats aanbieden
- Werkmiddagen: om werkzoekenden van Laborijn te ondersteunen bij het vinden van werk, zijn er een drietal verschillende werkmiddagen. De werkmiddag categorie 1 (binnen

3 maanden bemiddelbaar naar werk), de werkmiddag categorie 2 (binnen een jaar bemiddelbaar naar werk en de werkmiddag anderstalige. Tijdens de werkmiddagen gaan klanten in gesprek met elkaar, met hun re-integratieconsulent en accountmanagers over vacatures, hoe ze kansen op de arbeidsmarkt kunnen benutten en over hun sollicitatieactiviteiten.

4.2 Hoe de doelstelling te bereiken?

Van alle klanten die zich melden voor een uitkering, zal naar schatting 20% ingedeeld worden in categorie 1. In dat geval blijft de klant de screener als begeleider houden. De screener heeft als doel de klant binnen 3 maanden te begeleiden naar werk. Hiertoe werkt de screener samen met de accountmanager voor het zoeken van vacatures en de bemiddeling. Op dit proces vindt zowel operationele sturing plaats als via het management.

Het aantal klanten dat met een loonkostensubsidie BUIG aan het werk gaat neemt steeds meer toe (zie paragraaf 4.4). Dit betekent dat de jobcoaching voor deze klanten ook toeneemt. Dit is van belang om de loonwaarde die een klant kan realiseren zo optimaal mogelijk te ontwikkelen. Dit is vanuit financieel oogpunt belangrijk maar ook vanuit werkgeversperspectief. Om dit te realiseren koppelt Laborijn aan alle klanten die extern werken met een langdurige loonkostensubsidie BUIG een jobcoach. Daarnaast wordt in een aantal gevallen ook een jobcoach gekoppeld tijdens een proefplaatsing of een participatieplaats dit om de ontwikkeling te monitoren en de weg naar een duurzame arbeidsplaats te begeleiden.

4.3 De raming van baten en lasten

In de tabel op de volgende pagina zijn de totale baten en lasten van het programma Werkgeversdienstverlening & Detachering samengevat.

Onder de post jobcoaching zijn de kosten opgenomen voor jobcoaching voor de Participatiewet-klanten die met een langdurige loonkostensubsidie aan het werk zijn. De jobcoach heeft als doel te zorgen voor een duurzaam dienstverband en om te ondersteunen bij het verhogen van de loonwaarde.

Werkgeversdienstverlening & Detachering	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten				
<u>Omzet</u>				
Groepsdetachering	3.332.586	3.263.217	3.182.960	3.093.742
Individuele detachering	1.587.353	1.528.330	1.464.382	1.398.169
Detachering ambtelijk personeel	43.140	43.140	43.140	43.140
Bijdrage vervoerskosten inleners	151.619	145.836	139.173	132.949
Functiecreatie	18.270	18.270	18.270	18.270
	5.132.967	4.998.793	4.847.925	4.686.270
<u>Gemeentelijke bijdragen</u>				
BUIG-budget (loonk.subsidie (lang))	1.689.649	1.886.493	2.106.269	2.351.649
Budget re-integratie	338.536	425.036	518.178	599.789
Rijksbijdrage Wsw	15.245.884	14.726.263	14.198.493	13.693.318
Bijdrage directe salariskosten	1.427.977	1.458.928	1.490.500	1.522.704
	18.702.045	18.496.720	18.313.440	18.167.460
<u>Overige baten</u>				
Lage inkomensvoordeel (liv)	218.185	209.862	200.275	191.318
Bijdrage Oude IJsselstreek inzake uittreding	940.780	-	-	-
Totaal baten	24.993.977	23.705.375	23.361.640	23.045.048
Lasten				
<u>Lasten Wsw</u>				
Loonkosten Wsw	15.799.959	15.751.608	15.509.206	15.302.648
Vervoerskosten	385.656	377.251	366.497	356.407
Overige kosten Sw	393.456	375.526	385.450	366.576
Kosten begeleid w erken	1.165.040	1.136.828	1.141.769	1.131.487
Totale lasten Sw	17.744.111	17.641.213	17.402.922	17.157.118
<u>Lasten BUIG</u>				
Loonkostensubsidie (BUIG budget)	1.689.649	1.886.493	2.106.269	2.351.649
<u>Lasten re-integratie</u>				
Loonkostensubsidie kortdurend	-	-	-	-
Jobcoaching	255.175	340.258	431.874	511.932
Werkgeversservicepunt	83.361	84.778	86.304	87.858
Totale lasten re-integratie	338.536	425.036	518.178	599.789
Directe salariskosten	1.427.977	1.458.928	1.490.500	1.522.704
Kosten reorganisatie direct personeel	940.780	-	-	-
Totaal lasten	22.141.052	21.411.670	21.517.868	21.631.261
Resultaat voor bestemming	2.852.925	2.293.705	1.843.772	1.413.787
<u>Mutatie bestemmingsreserve</u>				
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	2.852.925	2.293.705	1.843.772	1.413.787

De rijksbijdrage Wsw daalt naar verwachting sneller dan de loonkosten van onze Wsw-medewerkers. Dit komt omdat een groot deel van onze Wsw-medewerkers nog stappen kunnen maken in hun loonschaal waardoor het gemiddelde salaris per fte de komende jaren stijgt van circa 30.000 in 2020 naar gemiddeld € 33.000 in 2024. Vrijwel alle Sw bedrijven in Nederland hebben hier last van. Dit toenemende verschil tussen de rijksbijdrage en de loonkosten kan niet blijvend opgevangen worden door hogere opbrengsten. Dit beeld is in de begroting 2020 ook al geschetst. Voor een volledig overzicht van de Wsw zie bijlage 5.

4.4 inschatting aantallen en prijzen langdurige loonkostensubsidie BUIG

In onderstaande tabel is de verwachte stijging van de loonkostensubsidie geëxtrapoleerd aan de hand van de realisatie in voorgaande jaren. De stijging in aantallen is te verwachten omdat er nog 260 klanten met een doelgroep indicatie in ons bestand zitten. Deze klanten zullen, indien ze uitstromen, met een langdurige LKS gaan uitstromen.

Ontwikkeling bedragen LKS				
	2021	2022	2023	2024
Aalten	€ 358.959	€ 400.778	€ 447.469	€ 499.599
Doetinchem	€ 1.330.689	€ 1.485.715	€ 1.658.800	€ 1.852.051
Totaal	€ 1.689.649	€ 1.886.493	€ 2.106.269	€ 2.351.649
Aantallen LKS				
	2021	2022	2023	2024
Aalten	37	41	45	50
Doetinchem	143	157	173	190
Totaal	180	198	218	240
Gemiddeld bedrag per LKS verstrekking				
	2021	2022	2023	2024
Aalten	€ 9.598	€ 9.742	€ 9.888	€ 10.036
Doetinchem	€ 9.306	€ 9.445	€ 9.587	€ 9.731
Factor stijging aantallen per jaar	1,1	1,1	1,1	1,1
Factor stijging prijzen per jaar	1,015	1,015	1,015	1,015

5. Programma Algemene overhead

5.1 Doelstelling

Conform het gewijzigde Besluit en Begroting en Verantwoording (BBV) zijn de baten en lasten van de overhead in een apart programma gepresenteerd.

In de BBV wordt overhead als volgt gedefinieerd: 'Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Hiertoe behoren o.a. de loonkosten van de zogenaamde PIOFACH-functies, ICT-kosten van alle ondersteunende systemen, alle ambtelijke huisvestingskosten, alle uitbestedingskosten bedrijfsvoering en alle niet direct toe te rekenen kosten aan de verschillende programma's'.

In het programma Algemene overhead kennen we de volgende doelstellingen:

- Organisatie-, teamontwikkeling & HRM: het opleidings- en trainingsaanbod wordt uitgebreid.
- Informatiemanagement: het ontwikkelen van dashboard op strategisch, tactisch als operationeel niveau
- Financiën & facilitair: verbeteren inrichting budgetteringsproces waardoor meer inzicht is in de budgetten per afdeling/team
- Kwaliteit/IC: de plan, do, check, act cyclus wordt verder geoptimaliseerd op operationeel niveau
- Communicatie: de externe communicatie wordt geoptimaliseerd met als doel een grotere naamsbekendheid en toenemend vertrouwen in de organisatie
- Planning & control cyclus verloopt tijdig zodat alle stakeholders tijdig de documenten ontvangen (kwartaalrapportages, kadernota, begroting en jaarstukken)
- Alle vragen van de gemeenteraden en het bestuur worden tijdig beantwoord

5.2 Hoe de doelstelling te bereiken?

- Organisatie-, teamontwikkeling & HRM: op basis van de wensen van het leidinggevend personeel zal het opleidings-cursusaanbod worden vergroot. Hiermee worden de te ontwikkelen gebieden zowel op kennis als vaardigheden voorzien.
- Informatiemanagement: de dashboards worden ontwikkeld op basis van de input van de lijnverantwoordelijke managers. De wensen worden geïnventariseerd, beoordeeld en vervolgens wordt overgegaan tot het programmeren van de systemen. De focus zal liggen op de datavalidatie, definities en visuele vormgeving. Visuele vormgeving werkt vaak veel sterker dan tekst.
- Financiën: de budgettering in de financiële systemen zal verder worden geoptimaliseerd op basis van de verkregen ervaring in 2019 en 2020. Hierdoor kan het financiële sturingsproces eenvoudiger plaatsvinden. Dit zal gebeuren door de inrichting van de administratie zo aan te passen dat het voldoet aan de wensen van de gebruikers.
- Kwaliteit/IC: procesoptimalisatie wordt gerealiseerd door actief informatie op te halen bij de lijnafdelingen en we gaan gebruik maken van een nieuwe tool "procesmining". Hiermee kunnen we de afwijkingen in processen in beeld brengen om vervolgens de lijn te adviseren over oplossingsrichtingen en verbetervoorstellen. Na besluitvorming in de lijn worden aanpassingen doorgevoerd in de systemen en zorggedragen voor aanvullende (werk)instructies, (her)controles en waar nodig in de stuurinformatie.

- Communicatie: de externe communicatie zal worden geoptimaliseerd door onder andere het gebruik van sociale media, berichten in de krant, presentaties voor de raads werkgroep en andere stakeholders.

5.3 De raming van baten en lasten

Onderstaande tabel geeft de verwachte omvang van het financiële kader weer waarbinnen de activiteiten uitgevoerd moeten worden.

Algemene overhead	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Rentebaten	14.000	14.000	14.000	14.000
Inkomsten uit dienstverleningsovereenkomsten	75.728	75.728	75.728	75.728
Detachering ambtelijk personeel	-	-	-	-
Opbrengst restaurant	45.000	45.765	46.589	47.427
Huuropbrengsten	440.000	447.480	455.535	463.734
Gemeentelijke bijdragen	3.000.252	3.667.138	4.408.204	4.921.708
Re-integratiebudget t.b.v. dekking algemene overhead	150.000	150.000	150.000	150.000
Incidentele baten	-	-	-	-
Totaal baten	3.724.980	4.400.111	5.150.055	5.672.598
Loonkosten	3.999.677	3.898.191	3.833.302	3.770.040
Overige personeelskosten	449.274	455.382	461.959	468.654
Huisvestingskosten	993.091	1.007.279	1.022.057	1.034.610
Algemene kosten	893.000	908.045	924.246	940.738
Automatiseringskosten	1.100.394	1.119.101	1.139.245	1.159.751
Incidentele lasten	119.700	-	-	-
Afbouw overige kosten uittrekking Oude IJsselstreek	-	-130.165	-260.330	-390.495
Totaal lasten	7.555.136	7.257.833	7.120.478	6.983.298
Mutatie bestemmingsreserve				
Toevoeging aan reserve				
Onttrekking aan reserve	1.502.663	1.106.371	829.778	553.185
Mutatie algemene reserve				
Onttrekking aan reserve				
Resultaat programma algemene overhead	-2.327.493	-1.751.351	-1.140.645	-757.515

Bij de opzet van de begrote kosten voor algemene overhead zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- de loonkosten voor 2021 tot en met 2024 zijn gebaseerd op een basisformatie van 150,35 fte minus de 27,81 fte direct personeel dat afvloeit door de uittrekking van Oude IJsselstreek. Daarnaast zijn diverse resultaat verbeterende maatregelen ingevoerd in 2020 die blijvend een verlaging van de loonkosten tot gevolg hebben.
- alle kosten zijn voor begrotingsperiode 2021 tot en met 2024 doorgerekend volgens de prijsontwikkeling zoals opgenomen in de kadernota. Dit is weergegeven in onderstaande tabel:

Prijsontwikkeling	Voorlopig 2021	Voorlopig 2022	Voorlopig 2023	Voorlopig 2024
% aanpassing	1,7%	1,7%	1,8%	1,8%

- de huisvestingskosten zijn gebaseerd op de kosten van de momenteel in gebruik zijnde locaties m.u.v. huur locatie Ulft.
- de loonkosten van medewerkers die direct kunnen worden toegerekend aan de programma's Inkomen & maatschappelijke participatie, Ontwikkelen naar werk en

Werkgeversdienstverlening & Detachering worden als programma gerelateerde lasten verantwoord in het programma waar het betrekking op heeft.

In de volgende paragrafen worden de kosten die in de bovenstaande tabel algemene overhead zijn weergegeven per categorie nader toegelicht.

5.3.1 Rentebaten

Rentebaten	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Rentebaten hypotheekleningen	4.000	4.000	4.000	4.000
Rentebaten langlopende leningen	10.000	10.000	10.000	10.000
Totaal	14.000	14.000	14.000	14.000

De rentebaten bestaan uit de ontvangen rente van hypothecaire leningen aan het personeel. Daarnaast ontvangt Laborijn rentebaten uit langlopende leningsovereenkomsten.

5.3.2 Inkomsten uit dienstverleningsovereenkomsten

Laborijn heeft een dienstverleningsovereenkomst met het Zutphens werkbedrijf voor het uitvoeren van de salarisadministratie van het Wsw-personeel. Hiervoor ontvangt Laborijn in 2020 en 2021 een vergoeding. Na 2021 zal worden bekeken of de overeenkomst wordt verlengd.

5.3.3 Huuropbrengsten

Onder deze post worden de inkomsten verantwoord die worden verkregen uit de verhuur van gedeeltes van het pand aan de Terborgseweg 106, 112 en Ambachtstraat 3 en 15.

5.3.4 Loonkosten

De salariskosten 2021 zijn als volgt verwerkt in de begroting:

Programma	standaard formatie	Bezuiniging direct toerekenbaar	Bezuiniging algemeen	Reorganisatie	Totaal
WGDD	€ 2.226.324	€ -25.000	€ -79.085	€ -694.262	€ 1.427.977
ONW	€ 2.362.951	€ -20.800	€ -83.939	€ -694.262	€ 1.563.950
IMP	€ 2.481.794		€ -88.160	€ -694.262	€ 1.699.371
Overhead	€ 4.183.279	€ -35.000	€ -148.602	€ -	€ 3.999.677
	€ 11.254.348	€ -80.800	€ -399.787	€ -2.082.786	€ 8.690.976

5.3.5 Overige personeelslasten

Overige personeelskosten	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Reiskosten woon-werk	90.000	90.000	90.000	90.000
Opleidingen	168.112	170.970	174.047	177.180
Overige personeelskosten	132.210	134.458	136.878	139.342
Reis- en verblijfkosten	34.578	35.166	35.799	36.443
Representatiekosten	22.374	22.754	23.164	23.581
Bestuurskosten	2.000	2.034	2.071	2.108
Totaal	449.274	455.382	461.959	468.654

5.3.6 Huisvesting

Huisvestingskosten	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Afschrijving	158.500	158.500	158.000	155.000
Gas	105.000	106.785	108.707	110.664
Electra	83.000	84.411	85.930	87.477
Water	6.500	6.611	6.729	6.851
Schoonmaakkosten	270.000	274.590	279.533	284.564
Verzekeringen/belastingen	115.000	116.955	119.060	121.203
Onderhoud gebouw /terrein	260.000	264.420	269.180	274.025
Infrastructuur participatiew et doorbelast naar ONW	-115.965	-117.937	-120.060	-122.221
Huur gebouw en/ruimten	111.056	112.944	114.977	117.047
Totaal	993.091	1.007.279	1.022.057	1.034.610

5.3.7 Algemene kosten

Algemene kosten	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
OR	8.000	8.000	8.000	8.000
Telefoon	120.000	122.040	124.237	126.473
Huur apparaten	50.000	50.850	51.765	52.697
Kantoorartikelen	30.000	30.510	31.059	31.618
Porti	60.000	61.020	62.118	63.236
Abonnementen	122.000	124.074	126.307	128.581
Advieskosten	60.000	61.020	62.118	63.236
Accountantskosten	73.000	74.241	75.577	76.938
Juridische kosten	55.000	55.935	56.942	57.967
Overige algemene kosten	15.000	15.255	15.530	15.809
Communicatiekosten	28.000	28.476	28.989	29.510
Restaurant	140.000	142.380	144.943	147.552
Autokosten	102.000	103.734	105.601	107.502
Bank- en rentekosten	30.000	30.510	31.059	31.618
Totaal	893.000	908.045	924.246	940.738

5.3.8 Automatisering

Automatiseringskosten	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Software licenties/onderhoud	530.874	539.899	549.617	559.510
Samenwerkingsverbanden Doetinchem	569.520	579.202	589.627	600.241
Totaal	1.100.394	1.119.101	1.139.245	1.159.751

Software licenties/ onderhoud betreffen licentiekosten en onderhoudskosten van de systemen. Laborijn heeft met het Samenwerkingsverband Doetinchem een Service Level Agreement (SLA) met betrekking tot ICT- ondersteuning. Het functioneel beheer wordt door Laborijn zelf gedaan.

5.4 Uittreding Oude IJsselstreek

De uittreding van de gemeente Oude IJsselstreek in 2021 leidt ertoe dat er een forse bezuiniging moet worden doorgevoerd op de algemene overhead. Deze afbouw moet uiteindelijk in totaal € 1.382.963 zijn. Dit wordt in een periode van 5 jaar gerealiseerd. Hieronder zijn de bedragen weergegeven per jaar zoals deze in de begroting zijn verwerkt.

Af te bouw en algemene overhead	2021	2022	2023	2024
% nog af te bouw en algemene overhead	100%	80%	60%	40%
Bedrag afbouw algemene overhead	1.382.963	1.106.371	829.778	553.185
Bezuiniging per jaar cumulatief	-	276.593	553.185	829.778
Deze bezuiniging is als volgt verwerkt:				
Afbouw loonkosten algemene overhead	-	146.428	292.855	439.283
Afbouw overige kosten	-	130.165	260.330	390.495

Het is op dit moment nog niet mogelijk exact aan te geven welke posten zullen moeten afnemen.

5.5 Beleidsindicatoren

Formatie per 1000 inwoners: $120/120 = 1$

Bezetting per 1000 inwoners: $120/120 = 1$

Apparaatskosten per inwoner: $\text{€ } 10.276.454 / 120000 = \text{€ } 85$

Externe inhuur: $\text{€ } 1.750.000 / \text{€ } 10.276.454 = 17\%$

Overhead t.o.v. totale kosten: $\text{€ } 10.276.454 / \text{€ } 62.766.957 = 16\%$

6. Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen

6.1 Overige algemene dekkingsmiddelen

Het overzicht Algemene Dekkingsmiddelen bevat geen begrote baten en lasten. De baten en lasten zijn in de afzonderlijke programma's verantwoord.

Actuele beleidscontext/ beleidskaders

Het belangrijkste beleidskader voor dit overzicht is het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De BBV schrijft voor dat Laborijn jaarlijks een overzicht van Algemene Dekkingsmiddelen moet opstellen bij de begroting.

Risico's

De risico's met betrekking tot de algemene dekkingsmiddelen worden beschreven in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

6.2 Wat willen we bereiken?

Kwantitatieve doelstelling

Doelstelling	Resultaat 2021	Meetinstrument
De begroting 2021 en het meerjarenperspectief zijn structureel en reëel in evenwicht	0	Financiële administratie

6.3 Wat gaan we ervoor doen om de doelen te bereiken?

Inzet	Prestaties 2021
Monitoring	Relevante ontwikkelingen worden gevolgd.

6.4 Wat gaat het kosten, inclusief overzicht incidentele baten en lasten?

Het de taak van Laborijn om een begroting op te stellen die structureel en reëel in evenwicht is. Dit betekent dat tegenover structurele lasten in ieder geval een gelijk bedrag aan structurele baten staat. In 2021 zijn de incidentele lasten hoger dan de incidentele baten. Dit zal eenmalig gedekt worden uit een bestemmingsreserve.

Programma	Incidentele baten	Incidentele lasten
Algemene Overhead	0	119.700

Tot de incidentele baten en lasten worden de baten en lasten gerekend die zich gedurende maximaal 3 jaar voordoen. Alle overige baten en lasten zijn structureel. Uit de tabel is af te leiden dat de begroting en meerjarenraming van Laborijn structureel en reëel in evenwicht is. Voor een toelichting op de incidentele baten en lasten zie 11.3.1.

6.5 Post onvoorzien

Laborijn heeft in de begroting geen post onvoorzien opgenomen.

7. Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

7.1 Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

Bij het weerstandsvermogen is van belang de mate waarin Laborijn in staat is middelen vrij te maken voor substantiële tegenvallers (niet begrote kosten en risico's op te vangen), zonder dat dit betekent dat het beleid veranderd moet worden. Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit (zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de Gemeenschappelijke Regeling beschikt om de niet begrote kosten te dekken) en de risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen zijn afgesloten. De hoogte van het weerstandsvermogen is voor het bestuur van belang voor het inzicht in de financiële positie van de Gemeenschappelijke Regeling. Hoe groot die buffer moet zijn, hangt mede af van de risico's die de gemeenschappelijke regeling loopt. Deze moeten van jaar tot jaar in beeld worden gebracht.

7.2 Beleid betreffende weerstandscapaciteit en risico's

In het Besluit begroting en verantwoording provincie en gemeenten (BBV) is opgenomen dat de Gemeenschappelijke Regeling dient aan te geven:

- welke risico's in de Gemeenschappelijke Regeling spelen
Risico's zijn in dit verband gedefinieerd als onzekere of onverwachte gebeurtenissen die het behalen van de strategische doelstellingen van de organisatie in gevaar brengen. Niet alle risico's zijn in dit verband relevant. Zo zijn sommige risico's op een andere wijze afgedekt door:
 - een verzekering: er zijn verzekeringen afgesloten voor risico's van brand, bedrijfsschade, transport, werkmaterieel en voertuigen, aansprakelijkheid en rechtsbijstand
 - een voorziening: Deze risico's betreffen onzekere verplichtingen, voortkomend uit activiteiten/transacties in het verleden. Deze verplichtingen zijn qua omvang en/of tijdstip waarop ze zich voordoen, maar zijn redelijkerwijs in te schatten
- welke capaciteit (middelen) er beschikbaar is (zijn) bij tegenvallers
- wat het beleid is ten aanzien van risico's, de capaciteit en de relatie tussen beide

Vooralsnog beschikt Laborijn over een vrij besteedbare reserve van circa € 3 mln. (ultimo 2019) waarmee risico's kunnen worden gedekt.

7.3 Risico's van niet financiële aard

Naast de directe financiële risico's bestaan er risico's van niet-financiële aard. Dit is bijvoorbeeld het risico dat er niet conform geldende wetgeving op het gebied van privacy, arbeidsomstandigheden, archivering of milieu wordt gewerkt.

Laborijn beheert veel persoonsgebonden en privacy gebonden gegevens die veelvuldig worden uitgewisseld met ketenpartners. De voorschriften van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) worden daarbij ook in 2020 en volgende jaren volledig gevolgd. Gezien de ontwikkelingen in het werkveld waarbij in toenemende mate gebruik zal

worden gemaakt van elektronische gegevensuitwisseling is sprake van blijvende alertheid voor dit aspect.

7.4 Inventarisatie van de risico's

Begin 2020 heeft een risico-inventarisatie plaatsgevonden. De grootste risico's zijn in beeld gebracht. Per risico is een inschatting gemaakt van de financiële impact indien het risico zich voordoet. In de 2^e helft van 2020 wordt een nieuwe risico-inventarisatie gehouden waarin ook de uittreding van Oude IJsselstreek op de risico paragraaf wordt meegenomen. NB: de effecten van de Coronacrisis zijn op dit moment nog niet in te schatten en niet verwerkt in deze inventarisatie. Er zijn effecten op inkomsten (minder detacheringsofbrengsten, mogelijk nieuwe en extra inkomsten van het Rijk) maar er is onzekerheid of die alle extra uitgaven en dalende baten zullen dekken. Ook zijn er effecten op uitgaven (hogere uitgaven voor bedrijfsvoering maar ook een mogelijke toename van uitkeringslasten). Hoe groot de stijgende lasten zijn is op dit moment niet in te schatten.

Daarnaast is er een risico dat de uittreding van de gemeente Oude IJsselstreek niet tijdig of niet snel genoeg afgerond is waardoor er extra kosten ontstaan in 2021. Ook kan het zijn dat de gehanteerde uitgangspunten in deze begroting met betrekking tot de uittreding uiteindelijk anders (negatiever) uitpakken. Ook hier is op dit moment nog geen goede inschatting op te maken.

Risico omschrijving		A	B	C
		Kans	Financieel gevolg in € (x 1.000)	Risicobuffer in € (x 1.000)
1	Risico voor overcapaciteit en transitievergoedingen ambtelijk personeel	25%	1.636	409
2	Risico voor mismatch ambtelijk personeel	25%	186	46
3	Verlies van een grote klant van openbaar aanbestede werken	50%	407	203
4	Verlaging SW-rijksbijdrage gedurende het jaar	50%	516	258
5	De stijging van de SW-lonen is 2% hoger dan verwacht	25%	263	66
6	Sleutelfunctionarissen vertrekken en functies kunnen moeilijk worden vervuld	25%	150	38
7	Faillissement debiteuren	50%	183	92
8	Twee van de zes grote detacheringsklanten vallen weg	50%	605	303
9	Risico's voortvloeiend uit samenwerkingsverbanden	25%	50	13
10	Leegstand in bedrijfspanden door verlies aan capaciteit wegens de coronacrisis	50%	75	38
11	Marges interne productie activiteiten Laborijn staat onder druk.	50%	45	23
12	Ziekteverzuim SW loopt op met 5%	25%	366	91
13	Ziekteverzuim ambtelijk personeel loopt op met 5%	10%	537	54
14	Beheers- en apparaatskosten vallen hoger uit dan begroot	50%	682	341
15	Verslechtering productiviteit SW-bestand	50%	40	20
16	Het niet realiseren van maatregelen begroting	20%	2.200	440
Totaal		31%	7.941	2.433

7.5 Kengetallen

Gelet op artikel 11, tweede lid, van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten dienen in de begroting de onderstaande kengetallen te worden opgenomen.

Begrote kengetallen cf. art. 11 lid 2d BBV	2021	2022	2023	2024
Netto schuldquote	-10,23%	-10,84%	-10,84%	-10,71%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor leningen	-10,23%	-10,84%	-10,84%	-10,71%
Solvabiliteitsratio	33,31%	33,31%	33,31%	33,31%
Structurele exploitatieruimte	2,65%	1,86%	1,38%	0,91%

De Laborijn kengetallen zijn berekend op basis van de geprognostiseerde balans over de jaren 2021 – 2024. Om enige duiding aan de cijfers te geven zijn onderstaand de begrote kengetallen 2021 van Laborijn vergeleken met de kengetallen voor alle Gelderse gemeenten voor het begrotingsjaar 2021. Dit zijn de laatst gepubliceerde gegevens op de site Financieel Toezicht Gemeenten van de provincie Gelderland.

Netto schuldquote & de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Zowel de netto schuldquote als de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen is voor Laborijn -/- 10,23%. Dit is ruim lager dan de kengetallen voor alle Gelderse gemeenten van 62,8% (netto schuldquote) respectievelijk 52,2% (netto schuldquote gecorrigeerd).

De solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de medeoverheid in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het totale balanstotaal. De solvabiliteitsratio bedraagt voor Laborijn circa 33%. Het kengetal voor alle Gelderse gemeenten is 34%.

Grondexploitatie

Dit kengetal is voor Laborijn niet van toepassing.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeenschappelijke regeling heeft om de eigen lasten te dragen of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. De structurele exploitatieruimte voor Laborijn bedraagt 2,65%. Het kengetal voor alle Gelderse gemeenten is 0,89%.

Belastingcapaciteit

Dit kengetal is voor Laborijn niet van toepassing.

8. Paragraaf Financiering

8.1 Algemeen

De financieringsfunctie van Laborijn is alleen gericht op ondersteuning van haar publieke taak. Het beheer heeft uitsluitend een voorzichtig en risicomijdend karakter. De uitvoering daarvan vindt plaats binnen de kaders van de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) en hetgeen door het algemeen bestuur van Laborijn aan kaders is vastgesteld in de financiële verordening en het treasury statuut. Voor de uitvoering van de financieringsfunctie worden de ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt nauwlettend gevolgd.

8.2 Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is een instrument om het renterisico op de netto vlottende schuld te beperken. Hiermee wordt voorkomen dat fluctuaties in de korte rente (maximaal 1 jaar) een relatief grote impact op de rentelasten hebben. De kasgeldlimiet is bepaald op een bij ministeriële regeling vastgesteld percentage (op dit moment 8,2%) van de jaarbegroting.

(gemiddelde bedragen x € 1.000)	begroot 2021	begroot 2022	begroot 2023	begroot 2024
toegestane kasgeldlimiet				
begrote lasten	62.767	60.488	61.117	61.560
percentage conform wet Fido, uitvoeringsregeling	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%
toegestane kasgeldlimiet	5.147	4.960	5.012	5.048
berekening netto vlottende schuld				
vlottende schuld	-	-	-	-
-/- vlottende middelen	3.302	3.302	3.302	3.302
netto vlottende schuld	-3.302	-3.302	-3.302	-3.302
toets kasgeldlimiet				
toegestane kasgeldlimiet	5.147	4.960	5.012	5.048
-/- vlottende schuld	-3.302	-3.302	-3.302	-3.302
ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	8.449	8.262	8.314	8.350

8.3 Renterisiconorm en renterisico op vaste schuld

Over de langlopende schuld mogen de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal (wet Fido). In onderstaande tabel is de ontwikkeling van de renterisiconorm in meerjarenperspectief weergegeven.

Uit de tabel is af te leiden dat Laborijn onder de renterisiconorm blijft.

(gemiddelde bedragen x € 1.000)	begroot 2021	begroot 2022	begroot 2023	begroot 2024
berekening renterisiconorm				
begrotingstotaal aan lasten	62.767	60.488	61.117	61.560
percentage regeling	20%	20%	20%	20%
Renterisiconorm in bedrag	12.553	12.098	12.223	12.312
Berekening renterisico				
renteherzieningen	-	-	-	-
+/- aflossingen	168	96	-	-
renterisico	168	96	-	-
toetsing rentenorm				
renterisiconorm	12.553	12.098	12.223	12.312
renterisico	168	96	-	-
ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	12.385	12.002	12.223	12.312

De rentelast is in 2021 begroot op € 30.000. Het renteresultaat is begroot op € 16.000 negatief. Aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt geen rente toegerekend.

9. Paragraaf bedrijfsvoering

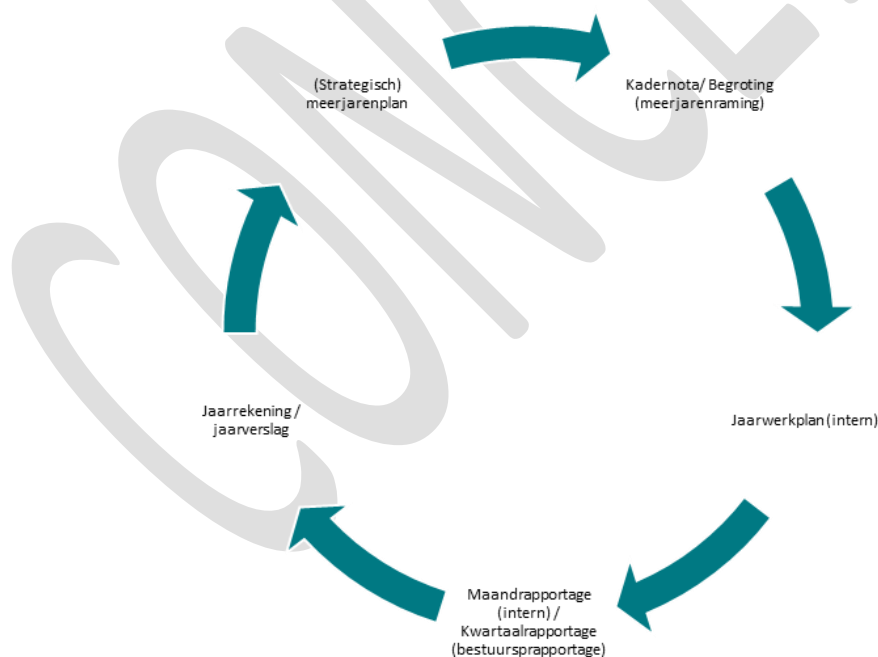
9.1 Algemeen

De bedrijfsvoering heeft als reikwijdte de gehele organisatie van Laborijn. De deelnemende gemeenten verwachten van Laborijn dat de gelden rechtmatig, doelmatig en doeltreffend besteed worden en dat Laborijn een betrouwbare partner is. Dit betekent transparantie en openheid in de bedrijfsvoering. Ter ondersteuning van dit proces heeft Laborijn, samen met de gemeenten, een notitie 'Governance' opgesteld. In dit document zijn alle taken en verantwoordelijkheden, alle periodieke P&C momenten alsmede de relevante indicatoren beschreven.

In deze paragraaf worden de zaken beschreven die primair betrekking hebben op het functioneren van de organisatie. De belangrijkste financiële risico's met betrekking tot de bedrijfsvoering worden beschreven in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

9.2 Planning en Control

De planning en control cyclus geeft vorm aan het geheel van financieel management binnen Laborijn. Het vormt het hart voor de sturing en beheersing. Planning is het proces van richting geven (de begroting) en control is het proces van koers houden en verantwoorden. De planning & control producten vormen een cyclus. In onderstaande grafiek zijn de planning & control producten schematisch weergegeven.

Kadernota

De cyclus start met het ontwikkelen van een visie en beleid. Hierbij is de visie richtinggevend voor het beleid en wordt vastgelegd in het strategisch meerjarenplan. In de Kadernota worden de financiële en beleidsmatige kaders op hoofdlijnen geschetst en met het bestuur en gemeenteraden gedeeld. De (meerjaren)begroting bevat naast de 'going concern'-activiteiten ook de vertaling van het strategische meerjarenplan naar concrete activiteiten, prestaties en inzet.

Jaarwerkplan

Het jaarwerkplan wordt in het najaar opgesteld, voorafgaand aan het nieuwe programmajaar. Het jaarwerkplan is gebaseerd op de afdelingsplannen en dient als sturingsinstrument.

Maandrapportage/Kwartaalrapportage

De maandrapportage verstrekt het management maandelijks informatie over de mate waarin de (financiële) doelen zijn gerealiseerd, de budgetten en personeel gerelateerde informatie. Met de kwartaalrapportages (bestuursrapportages) informeert de organisatie het bestuur en de gemeenten over de voortgang, de afwijkingen en de bijzonderheden ten opzichte van de doelen uit de programmabegroting. Gelijktijdig met de kwartaalrapportage kan, indien nodig, een begrotingswijziging worden aangeboden.

Jaarrekening/jaarverslag

Jaarlijks wordt verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid en beheer door het aanbieden van een jaarrekening en bijbehorend jaarverslag.

9.3 ICT

De ICT-werkzaamheden betreffen in hoofdzaak het functionele applicatiebeheer voor alle in gebruik zijnde applicatie-programmatuur. ICT-beheer zorgt voor het technisch beheer van de aanwezige ICT en programmatuur. Laborijn heeft een Service Level Agreement (SLA) met de gemeente Doetinchem ten aanzien van de ICT-ondersteuning.

9.3.1 Beveiliging en privacy

De dienstverlening aan de inwoners vindt steeds meer digitaal plaats en de verschillende uitvoeringsorganisaties wisselen steeds meer gegevens elektronisch met elkaar uit. Deze gegevensuitwisseling verloopt veelal via Suwinet.

9.4 Integriteit

De medewerkers van Laborijn werken met en voor kwetsbare groepen inwoners. Inwoners zijn voor hun levensonderhoud afhankelijk van Laborijn. Zij moeten erop kunnen vertrouwen dat de medewerkers van Laborijn zuiver en zonder onderscheid des persoons handelen. In de informatiemap die iedere klant ontvangt, staat duidelijk wat Laborijn van haar of hem verwacht, maar ook wat een klant van de medewerker mag verwachten. Ook over de onderlinge relatie tussen medewerkers en leidinggevendenden en/of bestuur zijn diverse regelingen opgesteld over wat wel en niet kan.

9.5 Ziekteverzuim

In 2021 is de doelstelling voor het ziekteverzuim Wsw 11% en voor ambtelijk 3,5%.

10. Paragraaf Verbonden partijen

Verbonden partijen zijn privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties waarin Laborijn een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur of het hebben van stemrecht.

Er is sprake van een financieel belang als Laborijn:

- een ter beschikking gesteld bedrag niet kan verhalen indien de verbonden partij failliet gaat
- aansprakelijk wordt gesteld door derden, als de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt

In het geval van Laborijn is sprake van 1 verbonden partij: Mabeon 'De Achterhoek' Holding B.V. waarvan hieronder de belangrijkste bestuurlijke en financiële gegevens opgenomen zijn:

Mabeon 'De Achterhoek' Holding B.V.

Algemene gegevens

Oprichtingsdatum: 4 december 2007

Inschrijvingsnummer handelsregister Kamer van Koophandel: 09176672

Plaats van vestiging: Doetinchem, 7005 BC Terborgseweg 106

Doel

Het oprichten van, het deelnemen in, het beheren en adviseren van bedrijven en ondernemingen met als doel het verwezenlijken van de doelen van Laborijn met betrekking tot het verkleinen van de afstand van medewerkers tot de reguliere arbeidsmarkt.

Per 31 december 2018 neemt Mabeon 'De Achterhoek' Holding B.V. deel in de volgende vennootschappen:

- een belang van 34% in het re-integratiebedrijf BW-Oost B.V.
- een belang van 20% in het - machinale - groenbedrijf De Groenmakers B.V.
- een belang van 100% in het re-integratiebedrijf Vakwerk.nu B.V.

Bestuurlijke betrokkenheid

Laborijn is 100% aandeelhouder van deze holding en heeft daarmee de volledige bestuurlijke bevoegdheid.

Financiële betrokkenheid

Laborijn is voor 100% aandeelhouder van de vennootschap. Het aandeel bestaat uit 8.990 gewone aandelen en 10 prioriteitsaandelen, elk met een nominale waarde van € 10. Alle aandelen luiden op naam.

Resultaat en vermogen

Volgens de definitieve jaarrekening heeft Mabeon 'De Achterhoek' Holding B.V. over het boekjaar 2018 een resultaat gerealiseerd van € 44.317 negatief. Het eigen vermogen bedraagt per 31 december 2018, inclusief het resultaat over dat boekjaar, € 65.065 (31 december 2017: € 109.382). De cijfers voor 2019 zijn nog niet beschikbaar.

11. Financiële begroting

11.1 Overzicht van baten en lasten

In onderstaande tabel zijn de totale baten en lasten opgenomen per programma.

Overzicht baten en lasten	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten				
Inkomen & maatschappelijke participatie	25.096.398	24.729.185	25.317.427	25.918.546
Ontwikkeling naar werk	7.448.938	6.408.626	6.311.820	6.215.812
Werkgeversdienstverlening & Detachering	24.993.977	23.705.375	23.361.640	23.045.048
Algemene Overhead	3.724.980	4.400.111	5.150.055	5.672.598
Totaal	61.264.293	59.243.298	60.140.942	60.852.004
Lasten				
Inkomen & Maatschappelijke participatie	25.096.398	24.729.185	25.317.427	25.918.546
Ontwikkeling naar werk	7.974.370	6.950.980	7.014.947	6.872.085
Werkgeversdienstverlening & Detachering	22.141.052	21.411.670	21.517.868	21.631.261
Algemene Overhead	7.555.136	7.257.833	7.120.478	6.983.298
Totaal	62.766.957	60.349.668	60.970.720	61.405.189
Subtotaal resultaat baten-lasten	-1.502.663	-1.106.371	-829.778	-553.185
Onttrekking bestemmingsreserves	1.502.663	1.106.371	829.778	553.185
Onttrekking algemene reserve				
Geraamde resultaat na mutatie algemene en bestemmingsreserve	-	-	-	-

De baten bestaan uit een vergoeding van de gemeenten voor de programmalasten en de baten die Laborijn zelf genereert. Onder de lasten zijn de programmalasten opgenomen. In het jaar 2021 zal bij het programma Algemene Overhead een onttrekking uit de bestemmingsreserve plaatsvinden ter grootte van € 1.502.663. Dit bedrag bestaat uit een onttrekking van € 119.700 inzake het restant van het plan van aanpak organisatieontwikkeling en een onttrekking van € 1.382.963 inzake de bestemmingreserve uittreding Oude IJsselstreek. In 2022, 2023 en 2024 worden enkel bedragen onttrokken uit de bestemmingsreserve uittreding Oude IJsselstreek. Per saldo bedraagt het geraamde resultaat na mutatie reserves voor 2021 en volgende jaren nihil.

11.2 Financiële positie

11.2.1 Geprognostiseerde balans en EMU-saldo

Begrotingsjaar (x € 1.000)	2020 T-1	2021 T	2022 T+1	2023 T+2	2024 T+3
Activa	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024
(im) Materiële vaste activa	2.707	2.619	2.530	2.442	2.357
Financiële vaste activa: Kapitaalverstrekkingen	19	19	19	19	19
Financiële vaste activa: Leningen	-	-	-	-	-
Financiële vaste activa: Uitzettingen > 1 jaar	550	550	550	550	550
Totaal Vaste Activa	3.276	3.188	3.099	3.011	2.926
Uitzettingen <1 jaar	11.422	9.403	9.224	9.116	9.101
Liquide middelen	370	370	370	370	370
Overlopende activa	179	179	179	179	179
Totaal Vlottende Activa	11.971	9.952	9.773	9.665	9.650
Totaal Activa	15.247	13.140	12.872	12.676	12.576
Passiva	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024
Eigen vermogen	6.036	4.356	4.356	4.356	4.356
Voorzieningen	1.179	920	820	720	620
Vaste schuld	432	264	96	-	-
Totaal Vaste Passiva	7.647	5.540	5.272	5.076	4.976
Vlottende schuld	7.500	7.500	7.500	7.500	7.500
Overlopende passiva	100	100	100	100	100
Totaal Vlottende Passiva	7.600	7.600	7.600	7.600	7.600
Totaal Passiva	15.247	13.140	12.872	12.676	12.576

EMU Saldo			T-1 2020	T 2021	T+1 2022	T+2 2023	T+3 2024
EMU-SALDO			4.508	2.657	2.646	2.634	2.619
EMU-SALDO referentiew aarde*							
Verschil EMU-saldo & referentiew aarde			4.508	2.657	2.646	2.634	2.619
Mutaties (1 januari tot 31 december)							
Activa	Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekkingen/leningen	19	19	19	19	19
		Uitzettingen	550	550	550	550	550
	Vlottende activa	Uitzettingen	11.422	9.403	9.224	9.116	9.101
		Liquide middelen	370	370	370	370	370
		Overlopende activa	179	179	179	179	179
Passiva	Vaste Passiva	Vaste schuld	432	264	96	-	-
		Vlottende passiva	7.500	7.500	7.500	7.500	7.500
	Overlopende passiva	Overlopende passiva	100	100	100	100	100
		Eventuele boekw inst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa		-	-	-	-

* referentiew aarde voor gemeenschappelijke regelingen is niet bekend

11.2.2 Overzicht van geraamde baten en lasten per taakveld 2021

taakveld	omschrijving	baten	lasten	saldo 2021
0.4	overhead	561	12.066	-11.506
0.5	treasury	14	30	-16
0.8	overige baten en lasten	2.822	2.822	-
0.10	mutaties reserves	1.503	-	1.503
6.3	inkomensregelingen	23.996	23.996	-
6.4	begeleide participatie	31.292	22.399	8.893
6.5	arbeidsparticipatie	2.579	1.453	1.126
		62.767	62.767	-0

11.2.3 Overzicht verloop reserves

De uitbetaling van de reserves aan de gemeente Oude IJsselstreek inzake de uittreding is afhankelijk van de afspraken die hieromtrent worden gemaakt. Derhalve kunnen wij nog geen overzicht geven van het verloop van de reserves.

11.2.4 Overzicht verloop voorzieningen

Verloop voorzieningen	Milieukosten	Groot onderhoud	Mobiliteit	Totaal bestemmings-reserves
Saldo 31 december 2019	300	820	318	1.438
Mutaties 2020 geschat				
- onttrekking	-	100	159	259
- dotatie	-	-	-	-
Saldo 31 december 2020	300	720	159	1.179
Mutaties begroting 2021				
- onttrekking	-	100	159	259
- dotatie	-	-	-	-
Saldo 31 december 2021	300	620	-	920
Mutaties begroting 2022				
- onttrekking	-	100	-	100
- dotatie	-	-	-	-
Saldo 31 december 2022	300	520	-	820
Mutaties begroting 2023				
- onttrekking	-	100	-	100
- dotatie	-	-	-	-
Saldo 31 december 2023	300	420	-	720
Mutaties begroting 2024				
- onttrekking	-	100	-	100
- dotatie	-	-	-	-
Saldo 31 december 2024	300	320	-	620

11.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

11.3.1 Incidentele baten en lasten

De incidentele baten en lasten zijn enkel begroot in het programma algemene overhead.

De incidentele lasten bestaan uit de kosten die gemaakt worden voor het plan van aanpak voor het onderdeel "organisatieontwikkeling" voor in totaal € 119.700

Incidentele lasten programma Algemene Overhead	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Extra investering formatie	119.700	-	-	-
	119.700	-	-	-

11.4 Verdeelsleutels uitvoeringskosten

De gemeente Montferland is een 'smalle' deelnemer in de GR en heeft alleen de uitvoering van de Wsw aan Laborijn overgedragen, dit in tegenstelling tot de andere deelnemende gemeenten. Voor de verdeling van de uitvoeringskosten werken we daarom met 2 verdeelsleutels:

1. Verdeelsleutel uitvoeringslasten Sociale Werkvoorziening

Het betreft hier het saldo van de directe- en indirecte (toegerekende) uitvoeringslasten minus de opbrengsten. Het saldo (tekort) wordt toegerekend aan alle gemeenten met als verdeelsleutel het gemiddeld aantal Wsw'ers per gemeente (in fte).

Op basis van bovengenoemde uitgangspunten is de verdeelsleutel van de uitvoeringskosten Sociale Werkvoorziening als volgt:

- 29,7% gemeente Aalten
- 40,8% gemeente Doetinchem
- 22,3% gemeente Montferland
- 0% gemeente Oude IJsselstreek
- 7,2% gemeente Bronckhorst

2. Verdeelsleutel uitvoeringslasten exclusief Sociale Werkvoorziening

In dit geval gaat het over de directe- en indirecte (toegerekende) uitvoeringslasten die verband houden met alle niet-Wsw activiteiten. Deze lasten worden aan de deelnemende gemeenten Aalten, Doetinchem en Oude IJsselstreek toegerekend volgens een verdeelsleutel die is gebaseerd op 2 componenten:

- a. Voor 50% op basis van het gemiddeld aantal huishoudens dat een uitkering ontvangt uit genoemde gemeenten.
- b. Voor 50% op basis van het aantal inwoners uit die gemeenten.

Op basis van bovengenoemde uitgangspunten is de verdeelsleutel van de uitvoeringskosten exclusief Sociale Werkvoorziening als volgt:

- 25,3% gemeente Aalten
- 74,7% gemeente Doetinchem
- 0% gemeente Oude IJsselstreek

Door de uittreding van de gemeente Oude IJsselstreek uit de Gemeenschappelijke Regeling is het aandeel van de gemeente Aalten en Doetinchem gestegen.

Een uitwerking van de verdeling van de uitvoeringslasten treft u aan in bijlage 3.

12. Overige informatie

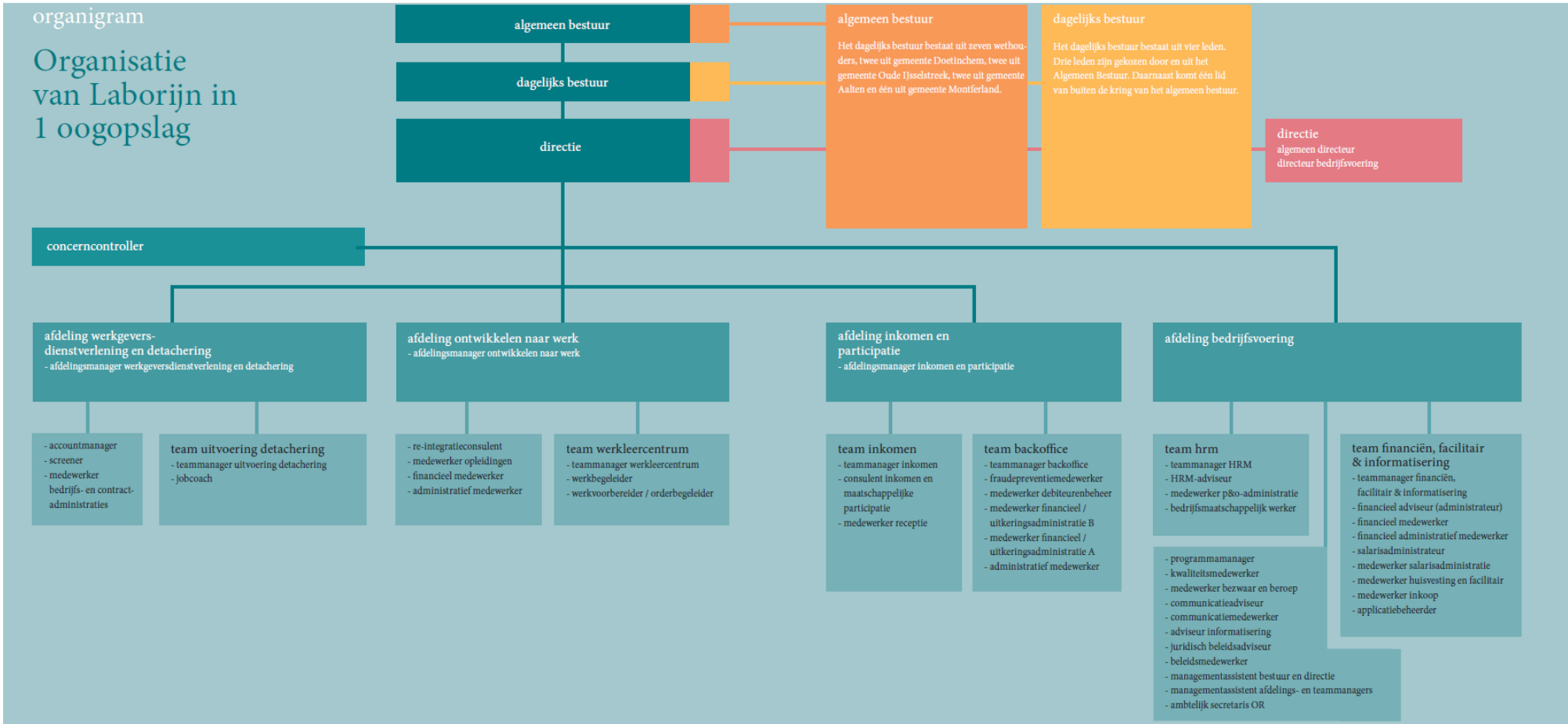
12.1 De organisatie

Laborijn is een juridisch zelfstandige organisatie in de vorm van een Gemeenschappelijke Regeling voor de uitvoering van de Participatiewet en de Wet sociale Werkvoorziening. De deelnemende gemeenten aan deze Gemeenschappelijke Regeling zijn: Aalten, Doetinchem en Montferland. De uitvoering voor de gemeente Montferland beperkt zich tot de uitvoering Wsw.

De directie (algemeen directeur en directeur Bedrijfsvoering) sturen via het managementteam de afdelingen Werkgeversdienstverlening & Detachering, Ontwikkelen naar werk, Inkomen & maatschappelijke participatie en Bedrijfsvoering aan. Op de volgende bladzijde is het organogram van Laborijn weergegeven.

CONCEPT

12.2 Organogram

Laborijn is dé organisatie in West Achterhoek die mensen die niet op eigen kracht mee kunnen doen, begeleidt in hun participatie in de samenleving en deze mensen laat werken naar vermogen. Dit vertaalt zich in de navolgende missie en visie.

Missie: *“Inwoners begeleiden bij het realiseren van een zo zelfstandig mogelijk leven door werk, ontwikkeling en, waar nodig, inkomensvoorziening.”*

Visie: *“Bij alles wat we doen, zijn we er op gericht meerwaarde te creëren voor onze 3 voornaamste klantgroepen (werkgevers, inwoners en gemeenten).”*

12.2 Samenstelling bestuur

Het algemeen bestuur bestaat uit 6 leden van de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten. Er is sprake van een zogenaamde collegeregeling. De samenstelling van het algemeen bestuur is per 1 januari 2021 waarschijnlijk als volgt:

De heer E.J. Huizinga	wethouder gemeente Doetinchem
De heer F.H.T. Langeveld	wethouder gemeente Doetinchem
De heer J.C. Wikkerink	wethouder gemeente Aalten
De heer T.M.M. Kok	wethouder gemeente Aalten
De heer M.G.E. Som	wethouder gemeente Montferland
De heer W.G.H. Sinderdick	wethouder gemeente Montferland

Het dagelijks bestuur bestaat uit een vijftal leden; 3 leden zijn gekozen door en uit het algemeen bestuur, eventueel aangevuld met een lid van buiten de kring van het algemeen bestuur. Het dagelijks bestuur bestaat uit de volgende leden:

De heer E.J. Huizinga	wethouder gemeente Doetinchem
De heer J.C. Wikkerink	wethouder gemeente Aalten
De heer M.G.E. Som	wethouder gemeente Montferland

12.3 Taken en bevoegdheden

Laborijn heeft als taak zorg te dragen voor de uitvoering van de taken van de deelnemende gemeenten, als genoemd in de volgende wetten en alle regelgeving op landelijk niveau waarmee nadere uitwerking wordt gegeven aan deze wetten:

- Wet sociale werkvoorziening (Wsw)
- Participatiewet
- Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
- Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)
- Wet inburgering (handhaving trajecten gestart voor 2013)
- Artikel 1.13 Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen, met uitzondering van medisch geïndiceerde

Laborijn kan, met toestemming van het bestuur, ook diensten verlenen aan andere organen of rechtspersonen dan de deelnemende gemeenten.

12.4 Begroting- en jaarrekeningprocedure

De Gemeenschappelijke Regeling voorziet er in dat voorafgaand aan het vaststellen van de begroting aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten wordt gevraagd om zienswijzen in te brengen. Het algemeen bestuur stelt vervolgens de begroting vast. Ook voor begrotingswijzigingen geldt deze procedure. Hierop uitgezonderd zijn begrotingswijzigingen die niet leiden tot een hogere bijdragen door de gemeenten, deze hoeven niet te worden aangeboden aan de gemeenteraden voor zienswijzen.

De begroting 2021 en meerjarenraming 2022 – 2024 is gebaseerd op de begroting 2020, de definitieve realisatiecijfers 2019 en op nadere actuele informatie en bestuursbesluiten. Mocht eventueel nieuw beleid leiden tot noodzakelijke bijstellingen, dan zal de begroting 2021 en daaropvolgende jaren, door middel van een begrotingswijziging worden aangepast. Op die wijze worden beleid en begroting geïntegreerd.

12.5 Dienstverleningsovereenkomsten

De taken die Laborijn uitvoert zijn vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling Uitvoeringsorganisatie Laborijn. Naast deze taken kunnen de deelnemende gemeenten ook andere taken bij Laborijn neerleggen. Niet-deelnemende gemeenten kunnen Laborijn verzoeken om taken voor hen uit te voeren. Ten behoeve van de uitvoering van dergelijke taken voor zowel deelnemende als niet deelnemende gemeenten heeft Laborijn algemene voorwaarden vastgesteld. Deze zijn vastgelegd in het Dienstverleningshandvest (DVH). De meer specifieke zaken zoals het takenpakket, de omvang van het werkaanbod, het werkproces, etc. worden vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst (DVO). Op de DVO is het DVH van toepassing. Voor 2021 is er een overeenkomst voor:

- Diverse ondersteunende diensten voor het Werkgeversservicepunt (WSP)
- Dienstverlening gemeente Zutphen inzake de salarisadministratie

12.6 Fiscale aspecten

Sinds 1 januari 2016 is Laborijn als overheidsonderneming onderworpen aan de vennootschapsbelasting. Dit als gevolg van de Wet Modernisering vennootschapsbelastingplicht overheidsondernemingen. Ter voorbereiding hierop heeft er in 2015 een inventarisatie plaatsgevonden van de werkzaamheden van Laborijn. Hieruit is gebleken dat de werkzaamheden die in het kader van de Wsw en Participatiewet worden uitgevoerd onder de vennootschapsbelastingplicht vallen. Echter heeft Laborijn vrijstelling voor de vennootschapsbelasting aangevraagd. De Belastingdienst heeft aangegeven dat Laborijn aan de voorwaarden voldoet. Laborijn is vrijgesteld voor de vennootschapsbelastingplicht. Eind maart 2017 is Laborijn tot overeenstemming gekomen met de Belastingdienst over de werkwijze ten aanzien van de omzetbelasting. De belastingdienst heeft onder andere goedgekeurd dat Laborijn gebruik maakt van de 'koepelvrijstelling'. Dit houdt in dat Laborijn de organisatiekosten zonder omzetbelasting mag doorbelasten aan de deelnemende gemeenten. Het voordeel hiervan is dat de deelnemende gemeenten niet onnodig aanspraak hoeven te maken op het btw-compensatiefonds. Daarnaast zijn met de belastingdienst afspraken gemaakt hoe door Laborijn de voorheffing omzetbelasting middels een verdeelsleutel moet terugvragen. Deze afstemming past goed

binnen het convenant Horizontaal Toezicht die Laborijn heeft afgesloten met de belastingdienst. De belastingdienst is het Horizontaal toezicht aan het hervormen. Hierover zullen zij ons in 2020 informeren.

12.7 Investeringsbegroting

Investeringen	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Gebouwen	pm	pm	pm	pm
Verbouwingen	10.000	10.000	10.000	10.000
Overige	10.000	10.000	10.000	10.000
Installaties	15.000	15.000	15.000	15.000
Machines	-	-	-	-
Meubilair	35.000	35.000	35.000	35.000
Totaal	70.000	70.000	70.000	70.000

Op de regel 'Gebouwen' zijn de kosten voor de voorbereidings- en ontwerpfase voor de nieuwe huisvesting van Laborijn opgenomen. Er zijn verschillende scenario's denkbaar maar in alle varianten zullen er (ver-)bouwkosten zijn. Naar verwachting zullen deze na 2021 ontstaan. De hoogte van de daarmee gemoeide investeringskosten is nog niet bekend en als pm-post opgenomen. Investeringskosten worden per 1 januari van het volgende boekjaar afgeschreven.

Bijlagen

Bijlage 1: Programma Inkomen & maatschappelijke participatie per gemeente

Inkomen & maatschappelijke participatie Aalten	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten				
<u>Gemeentelijke bijdragen</u>				
Bijdrage voor lasten bijstand	3.911.836	4.057.133	4.208.539	4.363.558
Bijdrage voor bijzondere bijstand	59.500	59.500	59.500	59.500
Bijdrage voor indiv. Inkomensvoetstuk	-	-	-	-
Bijdrage Bbz leningen	pm	pm	pm	pm
Budget re-integratie	20.970	21.402	21.843	22.292
Bijdrage voor onderzoekskosten Bbz	9.000	9.000	9.000	9.000
Bijdrage directe salariskosten	430.652	439.827	449.186	458.733
<u>Overige baten</u>				
Bijdrage Oude IJsselstreek inzake uittreding	175.873	-	-	-
Ontvangsten bijstand	70.000	70.000	70.000	70.000
Ontvangsten bijzondere bijstand	2.500	2.500	2.500	2.500
Ontvangsten Bbz leningen	pm	pm	pm	pm
Totaal baten	4.680.331	4.659.362	4.820.568	4.985.583
Lasten				
<u>Lasten BUIG</u>				
PW	3.498.913	3.639.573	3.783.665	3.931.262
IOAW	382.080	371.982	361.495	350.610
IOAZ	70.176	87.057	104.429	122.303
BBZ levensonderhoud	30.667	28.521	28.949	29.383
<u>Lasten overige regelingen</u>				
Bijzondere bijstand	62.000	62.000	62.000	62.000
Bbz onderzoekskosten	9.000	9.000	9.000	9.000
Bbz leningen	pm	pm	pm	pm
Indiv. Inkomensvoetstuk	-	-	-	-
<u>Lasten re-integratie</u>				
Maatschappelijke participatie	20.970	21.402	21.843	22.292
Subtotaal lasten	4.073.806	4.219.535	4.371.382	4.526.851
Directe salariskosten	430.652	439.827	449.186	458.733
Kosten reorganisatie direct personeel	175.873	-	-	-
Totaal lasten	4.680.331	4.659.362	4.820.568	4.985.583
Resultaat voor bestemming	-	-	-	-
<u>Mutatie bestemmingsreserve</u>	-	-	-	-
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	-	-	-	-

Inkomen & maatschappelijke participatie Doetinchem	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten				
<u>Gemeentelijke bijdragen</u>				
Bijdrage voor lasten bijstand	17.261.125	17.650.102	18.046.859	18.452.076
Bijdrage voor bijzondere bijstand	280.500	280.500	280.500	280.500
Bijdrage voor indiv. Inkomensvoetstuk	315.000	315.000	315.000	315.000
Bijdrage Bbz leningen	pm	pm	pm	pm
Budget re-integratie	128.816	131.470	134.177	136.940
Bijdrage voor onderzoekskosten Bbz	31.000	31.000	31.000	31.000
Bijdrage directe salariskosten	1.268.719	1.295.750	1.323.323	1.351.447
<u>Overige baten</u>				
Bijdrage Oude IJsselstreek inzake uittreding	764.907	-	-	-
Ontvangsten bijstand	350.000	350.000	350.000	350.000
Ontvangsten bijzondere bijstand	16.000	16.000	16.000	16.000
Ontvangsten Bbz leningen	pm	pm	pm	pm
Totaal baten	20.416.067	20.069.823	20.496.859	20.932.963
Lasten				
<u>Lasten BUIG</u>				
PW	16.238.722	16.654.159	17.078.405	17.504.125
IOAW	1.055.205	1.008.031	959.204	916.800
IOAZ	86.853	104.184	122.015	140.358
BBZ levensonderhoud	230.346	233.729	237.235	240.794
<u>Lasten overige regelingen</u>				
Bijzondere bijstand	296.500	296.500	296.500	296.500
Bbz onderzoekskosten	31.000	31.000	31.000	31.000
Bbz leningen	pm	pm	pm	pm
Indiv. Inkomensvoetstuk	315.000	315.000	315.000	315.000
<u>Lasten re-integratie</u>				
Maatschappelijke participatie	128.816	131.470	134.177	136.940
Subtotaal lasten	18.382.441	18.774.072	19.173.537	19.581.516
Directe salariskosten	1.268.719	1.295.750	1.323.323	1.351.447
Kosten reorganisatie direct personeel	764.907	-	-	-
Totaal lasten	20.416.067	20.069.823	20.496.859	20.932.963
Resultaat voor bestemming	-	-	-	-
Mutatie bestemmingsreserve				
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	-	-	-	-

Bijlage 2: Bijzondere bijstand per gemeente

Specificatie BB Aalten	2021	2022	2023	2024
Overbruggingsuitkering statushouders	12.000	12.000	12.000	12.000
Aanvullende bijstand<21 jaar	22.500	22.500	22.500	22.500
Woonkostentoeslag	5.000	5.000	5.000	5.000
Leenbijstand	5.000	5.000	5.000	5.000
Individuele studietoeslag	4.500	4.500	4.500	4.500
Belastingaanslag	9.000	9.000	9.000	9.000
Diversen	4.000	4.000	4.000	4.000
Ontvangsten	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500
Totaal kosten	59.500	59.500	59.500	59.500

Specificatie BB Doetinchem	2021	2022	2023	2024
Individuele inkomenstoeslag	315.000	315.000	315.000	315.000
Overbruggingsuitkering statushouders	18.000	18.000	18.000	18.000
Aanvullende bijstand<21 jaar	225.000	225.000	225.000	225.000
Woonkostentoeslag	12.000	12.000	12.000	12.000
Leenbijstand	10.000	10.000	10.000	10.000
Individuele studietoeslag	7.500	7.500	7.500	7.500
Belastingaanslag	14.000	14.000	14.000	14.000
Diversen	10.000	10.000	10.000	10.000
Ontvangsten	-16.000	-16.000	-16.000	-16.000
Totaal kosten	595.500	595.500	595.500	595.500

Bijlage 3: Bijdrage per gemeente uitvoeringslasten

Verdeling uitvoeringslasten excl. lasten SW per gemeente	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Totale uitvoeringslasten laborijn	11.890.769	10.276.454	10.176.958	10.118.127	10.055.902
Af: uitvoeringslasten SW	4.945.534	4.227.162	3.857.332	3.695.550	3.496.380
Uitvoeringskosten excl lasten SW	6.945.235	6.049.292	6.319.626	6.422.577	6.559.522

Verdeelsleutel uitvoeringslasten excl. SW

Uitgangspunten:

- 50% op basis van het aantal huishoudens dat een BUIG uitkering ontvangt uit de deelnemende gemeenten Aalten en Doetinchem
- 50% op basis van het aantal inwoners van de gemeenten Aalten en Doetinchem

Gemeente	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Aalten	18,2%	25,3%	25,3%	25,3%	25,3%
Doetinchem	51,4%	74,7%	74,7%	74,7%	74,7%
Oude IJsselstreek	30,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Verdeling uitvoeringslasten exclusief SW	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Aalten	1.261.991	1.533.001	1.601.509	1.627.598	1.662.303
Doetinchem	3.572.637	4.516.291	4.718.117	4.794.979	4.897.220
Oude IJsselstreek	2.110.607	-	-	-	-
Totaal	6.945.235	6.049.292	6.319.626	6.422.577	6.559.522

Verdeling uitvoeringslasten SW per gemeente	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Totale uitvoeringslasten SW	4.945.534	4.227.162	3.857.332	3.695.550	3.496.380
Af: dekkingsbijdrage SW					
- dekkingsbijdrage SW af d WGDD	2.727.520	2.852.925	2.293.705	1.843.772	1.413.787
- dekkingsbijdrage SW af d. ONW	-295.317	-525.432	-542.354	-703.127	-656.272
Mutatie bestemmingsreserve rijkssubsidiegelden SW	-	-	-	-	-
Dekkingstekort SW	-2.513.331	-1.899.669	-2.105.981	-2.554.905	-2.738.865
Totale lasten	9.458.566	7.948.961	8.425.606	8.977.483	9.298.388

Verdeelsleutel dekkingstekort SW

Uitgangspunt:

- De uitvoeringslasten SW worden naar rato van het aantal fte per gemeente toebedeeld.

Gemiddeld aantal Sw medewerkers per gemeente	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Aalten	226	210	202	193	185
Doetinchem	301	287	277	265	253
Montferland	174	158	152	145	139
Oude IJsselstreek	176	0	0	0	0
Bronckhorst HKZ	58	50	49	47	44
Totaal	935	705	679	650	621

Percentage Sw medewerkers ten opzichte van totaal	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Aalten	24,2%	29,7%	29,7%	29,7%	29,7%
Doetinchem	32,2%	40,8%	40,8%	40,8%	40,8%
Montferland	18,6%	22,3%	22,3%	22,3%	22,3%
Oude IJsselstreek	18,8%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Bronckhorst HKZ	6,2%	7,2%	7,2%	7,2%	7,2%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%

Verdeling uitvoeringslasten SW	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Aalten	-608.249	-564.769	-626.105	-759.570	-814.261
Doetinchem	-808.178	-774.394	-858.496	-1.041.499	-1.116.490
Montferland	-468.546	-424.509	-470.612	-570.931	-612.039
Oude IJsselstreek	-473.639	-	-	-	-
Bronckhorst HKZ	-154.720	-135.997	-150.767	-182.905	-196.075
Totaal	-2.513.331	-1.899.669	-2.105.981	-2.554.905	-2.738.865

Verdeelsleutel uitvoeringslast SW 2021

Verdeelsleutel uitvoeringslast SW	Kosten niveau Laborijn	Percentage SW	Totaal overhead toerekenen aan SW
Kosten			
Salariskosten afdeling WGD	1.482.827	60%	896.811
Salariskosten afdeling ONW	1.932.707	39%	755.646
Salariskosten afdeling IP	2.069.674	0%	-
Salariskosten afdeling bedrijfsvoering	3.207.095	42%	1.341.533
Uittreding Oude IJsselstreek afname algemene overhead		25%	-
Overige personele kosten	449.274	0%	-
Huisvestingskosten	993.091	47%	466.753
Algemene kosten	893.000	39%	348.270
Automatiseringskosten	1.100.394	38%	418.150
			4.227.162

Verdeling uitvoeringslasten 2021 tot en met 2024

Verdeling uitvoeringslasten Laborijn begroting 2021	Aalten	Doetinchem	Montferland	Bronckhorst HKZ	Totaal
Uitvoeringslasten excl. SW	1.533.001	4.516.291	-	-	6.049.292
Uitvoeringslasten SW	564.769	774.394	424.509	135.997	1.899.669
Bestemmingsreserve uittreding Oude IJsselstreek	-396.663	-819.864	-166.437	-	-1.382.963
	1.701.108	4.470.821	258.072	135.997	6.565.997
Reeds verwerkt in programma's:					
- Inkomsten en participatie	430.652	1.268.719	-	-	1.699.371
- Ontwikkelen naar werk	111.098	327.299	-	-	438.397
- Werkgeversdienstverlening & Detachering	361.875	1.066.101	-	-	1.427.977
Totaal verwerkt in programma's	903.625	2.662.120	-	-	3.565.745
Programma Algemene Overhead	797.483	1.808.701	258.072	135.997	3.000.252

Verdeling uitvoeringslasten Laborijn begroting 2022	Aalten	Doetinchem	Montferland	Bronckhorst HKZ	Totaal
Uitvoeringslasten excl. SW	1.601.509	4.718.117	-	-	6.319.626
Uitvoeringslasten SW	626.105	858.496	470.612	150.767	2.105.981
Bestemmingsreserve uittreding Oude IJsselstreek	-317.330	-655.891	-133.149	-	-1.106.371
	1.910.284	4.920.723	337.463	150.767	7.319.236
Reeds verwerkt in programma's:					
- Inkomsten en participatie	439.827	1.295.750	-	-	1.735.577
- Ontwikkelen naar werk	115.962	341.630	-	-	457.592
- Werkgeversdienstverlening & Detachering	369.719	1.089.209	-	-	1.458.928
Totaal verwerkt in programma's	925.508	2.726.590	-	-	3.652.098
Programma Algemene Overhead	984.776	2.194.133	337.463	150.767	3.667.138

Verdeling uitvoeringslasten Laborijn begroting 2023	Aalten	Doetinchem	Montferland	Bronckhorst HKZ	Totaal
Uitvoeringslasten excl. SW	1.627.598	4.794.979	-	-	6.422.577
Uitvoeringslasten SW	759.570	1.041.499	570.931	182.905	2.554.905
Bestemmingsreserve uittreding Oude IJsselstreek	-237.998	-491.918	-99.862	-	-829.778
	2.149.171	5.344.560	471.069	182.905	8.147.705
Reeds verwerkt in programma's:					
- Inkomsten en participatie	449.186	1.323.323	-	-	1.772.509
- Ontwikkelen naar werk	120.752	355.741	-	-	476.492
- Werkgeversdienstverlening & Detachering	377.720	1.112.780	-	-	1.490.500
Totaal verwerkt in programma's	947.658	2.791.843	-	-	3.739.501
Programma Algemene Overhead	1.201.513	2.552.717	471.069	182.905	4.408.204

Verdeling uitvoeringslasten Laborijn begroting 2024	Aalten	Doetinchem	Montferland	Bronckhorst HKZ	Totaal
Uitvoeringslasten excl. SW	1.662.303	4.897.220	-	-	6.559.522
Uitvoeringslasten SW	814.261	1.116.490	612.039	196.075	2.738.865
Bestemmingsreserve uittreding Oude IJsselstreek	-158.665	-327.945	-66.575	-	-553.185
	2.317.899	5.685.764	545.465	196.075	8.745.202
Reeds verwerkt in programma's:					
- Inkomsten en participatie	458.733	1.351.447	-	-	1.810.180
- Ontwikkelen naar werk	124.330	366.281	-	-	490.611
- Werkgeversdienstverlening & Detachering	385.881	1.136.823	-	-	1.522.704
Totaal verwerkt in programma's	968.943	2.854.551	-	-	3.823.494
Programma Algemene Overhead	1.348.956	2.831.213	545.465	196.075	4.921.708

Bijlage 4: Bijdrage per gemeente per programma

Bijdrage per programma per gemeente	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Programma Inkomen & maatschappelijke participatie				
<u>BUIG-lasten</u>				
Aalten	3.911.836	4.057.133	4.208.539	4.363.558
Doetinchem	17.261.125	17.650.102	18.046.859	18.452.076
Oude IJsselstreek	0	0	0	0
Totaal BUIG-budget	21.172.961	21.707.235	22.255.398	22.815.634
<u>Directe salariskosten</u>				
Aalten	430.652	439.827	449.186	458.733
Doetinchem	1.268.719	1.295.750	1.323.323	1.351.447
Oude IJsselstreek	0	0	0	0
	1.699.371	1.735.577	1.772.509	1.810.180
<u>Bbz / Bijzondere bijstand/indiv. Inkomens toeslag</u>				
Aalten	68.500	68.500	68.500	68.500
Doetinchem	626.500	626.500	626.500	626.500
Oude IJsselstreek	0	0	0	0
	695.000	695.000	695.000	695.000
<u>Re-integratie budget</u>				
Aalten	20.970	21.402	21.843	22.292
Doetinchem	128.816	131.470	134.177	136.940
Oude IJsselstreek	0	0	0	0
	149.786	152.872	156.020	159.232
Totaal lasten programma IMP	23.717.118	24.290.685	24.878.927	25.480.046
Programma Ontwikkelen naar Werk				
<u>Re-integratie budget</u>				
Aalten	266.478	270.618	275.382	280.091
Doetinchem	1.673.861	1.687.832	1.707.540	1.727.984
Oude IJsselstreek	0	0	0	0
Totaal re-integratiebudget ONW	1.940.339	1.958.451	1.982.923	2.008.075
<u>Rijksbijdrage Wsw</u>				
Aalten	1.112.635	1.089.015	1.061.570	1.020.342
Doetinchem	1.532.228	1.474.049	1.419.022	1.370.019
Oude IJsselstreek	0	0	0	0
Montferland	856.753	818.181	776.659	749.005
Bronkhorst HKZ	263.228	255.284	248.950	242.086
Totaal rijksbijdrage Wsw ONW	3.764.845	3.636.529	3.506.200	3.381.451
<u>Programma gerelateerde lasten</u>				
Aalten	111.098	115.962	120.752	124.330
Doetinchem	327.299	341.630	355.741	366.281
Oude IJsselstreek	0	0	0	0
Laborijn	-	-	-	-
	438.397	457.592	476.492	490.611
Totaal lasten programma ONW	6.143.581	6.052.572	5.965.615	5.880.138

Bijdrage per programma per gemeente	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Programma Werkgeversdienstverlening				
<u>Re-integratie budget</u>				
Aalten	46.493	58.731	71.963	83.660
Doetinchem	292.043	366.305	446.215	516.129
Oude IJsselstreek	0	0	0	0
Totaal re-integratiebudget WGDD	338.536	425.036	518.178	599.789
<u>Loonkostensubsidie (BUIG)</u>				
Aalten	358.959	400.778	447.469	499.599
Doetinchem	1.330.689	1.485.715	1.658.800	1.852.051
Oude IJsselstreek	0	0	0	0
Totaal loonkostensubsidie (BUIG)	1.689.649	1.886.493	2.106.269	2.351.649
<u>Rijksbijdrage Wsw</u>				
Aalten	4.505.657	4.410.008	4.298.869	4.131.914
Doetinchem	6.204.817	5.969.218	5.746.385	5.547.944
Oude IJsselstreek	0	0	0	0
Montferland	3.469.456	3.313.254	3.145.109	3.033.125
Bronckhorst HKZ	1.065.953	1.033.784	1.008.131	980.335
Totaal rijksbijdrage Wsw WGDD	15.245.884	14.726.263	14.198.493	13.693.318
<u>Programma gerelateerde lasten</u>				
Aalten	361.875	369.719	377.720	385.881
Doetinchem	1.066.101	1.089.209	1.112.780	1.136.823
Oude IJsselstreek	0	0	0	0
	1.427.977	1.458.928	1.490.500	1.522.704
Totaal lasten programma WGDD	18.702.045	18.496.720	18.313.440	18.167.460
Programma Algemene Overhead				
<u>Re-integratie budget</u>				
Aalten	20.600	20.727	20.832	20.922
Doetinchem	129.400	129.273	129.168	129.078
Oude IJsselstreek	0	0	0	0
	150.000	150.000	150.000	150.000
Aalten	797.483	984.776	1.201.513	1.348.956
Doetinchem	1.808.701	2.194.133	2.552.717	2.831.213
Oude IJsselstreek	0	0	0	0
Montferland	258.072	337.463	471.069	545.465
Bronckhorst HKZ	135.997	150.767	182.905	196.075
	3.000.252	3.667.138	4.408.204	4.921.708
Totaal lasten programma Algemene Overhead	3.150.252	3.817.138	4.558.204	5.071.708
Totaal programmalasten	51.712.997	52.657.115	53.716.186	54.599.352
Gespecificeerd per gemeente:				
Aalten	12.013.237	12.307.196	12.624.137	12.808.778
Doetinchem	33.650.300	34.441.186	35.259.228	36.044.483
Oude IJsselstreek	0	0	0	0
Montferland	4.584.281	4.468.897	4.392.836	4.327.595
Bronckhorst HKZ	1.465.179	1.439.835	1.439.986	1.418.495
Totaal programmalasten	51.712.997	52.657.115	53.716.186	54.599.352

Specificatie per gemeente per budget

Specificatie bijdragen begroting 2021	Aalten	Doetinchem	Montferland	Bronckhorst	Totaal
Verwacht budget BUIG	€ 4.271	€ 18.592	€ -	€ -	€ 22.863
Re-integratiebudget	€ 354	€ 2.225	€ -	€ -	€ 2.579
Verwacht tekort BUIG budget	€ 0	€ 0	€ -	€ -	€ 0
Overige regelingen inc budget bbz	€ 69	€ 627	€ -	€ -	€ 695
Rijksbijdrage Wsw	€ 5.618	€ 7.737	€ 4.326	€ 1.329	€ 19.011
Indirecte kosten	€ 1.701	€ 4.471	€ 258	€ 136	€ 6.566
	€ 12.013	€ 33.651	€ 4.584	€ 1.465	€ 51.713

Specificatie bijdragen begroting 2022	Aalten	Doetinchem	Montferland	Bronckhorst	Totaal
Verwacht budget BUIG	€ 4.458	€ 19.136	€ -	€ -	€ 23.594
Re-integratiebudget	€ 371	€ 2.315	€ -	€ -	€ 2.686
Verwacht tekort BUIG budget	€ 0	€ (0)	€ -	€ -	€ 0
Overige regelingen inc budget bbz	€ 69	€ 627	€ -	€ -	€ 695
Rijksbijdrage Wsw	€ 5.499	€ 7.443	€ 4.131	€ 1.289	€ 18.363
Indirecte kosten	€ 1.910	€ 4.921	€ 337	€ 151	€ 7.319
	€ 12.307	€ 34.441	€ 4.469	€ 1.440	€ 52.657

Specificatie bijdragen begroting 2023	Aalten	Doetinchem	Montferland	Bronckhorst	Totaal
Verwacht budget BUIG	€ 4.656	€ 19.706	€ -	€ -	€ 24.362
Re-integratiebudget	€ 390	€ 2.417	€ -	€ -	€ 2.807
Verwacht tekort BUIG budget	€ (0)	€ (0)	€ -	€ -	€ (0)
Overige regelingen inc budget bbz	€ 69	€ 627	€ -	€ -	€ 695
Rijksbijdrage Wsw	€ 5.360	€ 7.165	€ 3.922	€ 1.257	€ 17.705
Indirecte kosten	€ 2.149	€ 5.345	€ 471	€ 183	€ 8.148
	€ 12.624	€ 35.259	€ 4.393	€ 1.440	€ 53.716

Specificatie bijdragen begroting 2024	Aalten	Doetinchem	Montferland	Bronckhorst	Totaal
Verwacht budget BUIG	€ 4.863	€ 20.304	€ -	€ -	€ 25.167
Re-integratiebudget	€ 407	€ 2.510	€ -	€ -	€ 2.917
Verwacht tekort BUIG budget	€ (0)	€ (0)	€ -	€ -	€ (0)
Overige regelingen inc budget bbz	€ 69	€ 627	€ -	€ -	€ 695
Rijksbijdrage Wsw	€ 5.152	€ 6.918	€ 3.782	€ 1.222	€ 17.075
Indirecte kosten	€ 2.318	€ 5.686	€ 545	€ 196	€ 8.745
	€ 12.809	€ 36.045	€ 4.328	€ 1.418	€ 54.599

Bijlage 5: Resultaat Wsw totaal

Resultaat SW	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten				
Omzet groepsdeta	3.332.586	3.263.217	3.182.960	3.093.742
Omzet indiv.deta	1.587.353	1.528.330	1.464.382	1.398.169
Omzet intern w erk	310.698	304.231	296.748	288.431
Bijdrage vervoerskosten inleners	151.619	145.836	139.173	132.949
Lage Inkomensvoordeel (Liv)	272.064	261.686	249.731	238.562
Detachering ambtelijk personeel	43.140	43.140	43.140	43.140
Functionecreatie	18.270	18.270	18.270	18.270
Netto opbrengsten	5.715.729	5.564.710	5.394.405	5.213.263
subsidie praktijkleren				
Rijksbijdrage Wsw	19.010.728	18.362.792	17.704.694	17.074.769
Lasten				
Loonkosten Wsw	20.235.028	20.074.308	19.853.910	19.473.495
Vervoerskosten Wsw	480.890	470.410	457.000	444.419
Overige kosten Wsw	490.616	468.259	480.634	457.099
Kosten begeleid w erken	1.165.040	1.136.828	1.141.769	1.131.487
Directe productiekosten	27.390	26.345	25.141	24.017
Totale lasten Wsw	22.398.965	22.176.150	21.958.454	21.530.517
Resultaat	2.327.493	1.751.351	1.140.645	757.515

Bijlage 6: Afkortingen

BBV	Besluit begroting en verantwoording
BBZ	Besluit bijstandverlening zelfstandigen
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten
GR	Gemeenschappelijke Regeling
ID-banen	Instream- doorstroombanen
IOAW	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	I Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
LKS	Kort Tijdelijke loonkostensubsidie bij reguliere plaatsing participatiewet klant die ten laste gaat van het re-integratiebudget
LKS BUIG	loonkostensubsidie die ten laste gaat van het BUIG budget op basis van een loonwaardemeting
NUG	Niet uitkeringsgerechtigde
PW	Participatiewet
SW	Sociale Werkvoorziening
Tozo	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers
VU	Vangnetuitkering
WIW	Wet inschakeling werkzoekenden
WSP	Werkgeversservicepunt Achterhoek
Wsw	Wet sociale werkvoorziening
WLC	Werkleercentrum